Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Comependium metaphysicae - Cod. Ettenheim-Münster 372

[S.l.], [17./18. Jahrh.]

urn:nbn:de:bsz:31-133163

Visual Library

E. M.
372

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

E.M. 372
~~0.6~~

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Codex imus. Compendium Metaphysicae.

liber imus.

Notiones propositiones seu propositionum argumentationes.

pars prima. Notiones propositiones et demonstrationes pertinentes ad ontologiam.

Sectio ima.

Notiones.

paragraphus imus.

quid sit existentia essentia, ens reale et ens rationis.

quid sit existentia, cuius notum esse debet per propriam existentiam, neque definiri clarius potest. attamen existentia dici solet: id per quod ens est, id per quod ens habet ut sit: id quod ens est ex nihil: id per quod ens habet, ut sit, id quod respondetur, ad quaestionem factam per cur. quod si existentia sit creata, dicitur, id per quod ens est ex causa, vel etiam id per quod ens existit: ubi supponitur esse satis per se clara ista vox existere.

Supponitur etiam esse satis per se intelligibilis, vox esse, quid definiunt essentiam. essentia vulgo dicitur, id per quod ens est, id quod est, id per quod ens habet, ut sit semper talis: id quod est in re, et ulterius radix, fundamentum essendi, esse rei etc. apud eatenus etiam essentia quidditas, quia est id quod respondetur ad quaestionem factam per quid.

si attendas id solum, quod est communi rebus omnibus abstrahendo, vel praesentendo a proprietatibus, et differentiis, quibus earum una quaeque instructa est, vel esse posset, habebis idem ens in genere.

ens sumitur dupliciter, imo nominaliter seu substantive pro habens essentiam 2do: participialiter seu adjective pro participio verbi sum, idem significante ac habens existentiam, seu existens.

vitam accipiunt ens latissime prout convenit entitati reali, et entitati rationis: tamquam videtur dici debere ens, quidquid est aliquomodo intelligibile, si est ita intelligibile, ut extra intellectum eo modo quo concipitur neque sit neque esse possit, erit ens rationis, vel circulus quadratus non sine valle, si est ita intelligibile, ut extra intellectum eo modo quo concipitur vel jam nunc sit, vel saltem esse possit, erit ens reale.

paragraphus 2dus.

quid sit unicus transcendentalis:

identitas, distinctio etc.

G. B. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE

Non est ratio dicitur quod non est ratio, Chaley ori 3 (1 in deff. quod dicit

et ratio dicitur quam Chaley ori 3, ille ait, de omnibus omnino dicitur affirmari possit,

cum Chaley ori 3 ait quia, ergo sententia affirmari debuit quod de omnibus

quia fuit.

unus 3 pseudo dicitur in divisio alius in se, et alius divisio, aut quotibet et alia, non

dicitur de et ibi, quod est in divisum in se, et divisum a quotibet alio.

hic 3 est ut dicitur in se, non est dicitur, sed multiplex:

hic 3 non est divisum a quotibet alio, non est dicitur, sed totum per unum,

unus 3 non est compositum ex aliis unis, et est unus cum altero, et est unus

unus 3 alia dicitur non sunt alia, quod convertitur indifferenter et est

alia univocatio, quod est unus 3 genus, et species, symbolum in contrario et homo

homo.

alia formalis, quod est unus 3 attributi essentialis, in unico individuo specialis, et

cum omnibus pari.

alia Christi, quod est unus 3 qui dicitur pseudo simpli.

unus 3 omnis et alia est simplicitatis, quia aliquid est plane in divisum, sed

spiritualis dicitur simplex unus 3 quia nulla potest hic divisionem.

alia est totalis, cum possit, quod non est divisum quidem in multa, quale

est ignis, dividi tamen potest in multos 3 partes componentes et totales ignis

est in divisis in plures totales, sed dividi potest in corpus et animam.

pseudo creatus, vel est unum pars, quod est in creatura et persona, est unum per

accidens, quod est habens multiplicitatem: et hoc est in corpore et animam

fit ratio et circulus.

quod dicitur de identitate, cadit per contrariam rationem intelligi debet, de omni

simplicitate.

quod est habens unum, possunt de se in dicitur pseudo in quo est affirmari, quod non est

unum possunt de se in dicitur negare: hic ad unum pseudo in quo est affirmari

de se in dicitur possunt de se pseudo in, ut habet dicitur. et unitas est ipsum id

stolos, et multiplicitas dicitur distinctio. et stolos est affirmatio et dicitur unus de alio,

distinctio est unus de alio negatio.

Si plurium, id ergo per unum in. et non id est alius est multiplex. de unus dicitur

dicitur et quid est unus, et quid est stolos unum est. et dicitur stolos 2 dicitur est. de qua

dicitur metaphysica 8.

a

quinque modis 8 lib.

quid sit unus 3 non est dicitur alius.

unus 3 dicitur alius est conformitas alicuius rei cum sua mensura. hic simplex duplex

est. et dicitur unus 3 quod est conformitas ipsius alicuius cum adequata non vero

in quantum est in illo unus, ut dicitur est in logica, et dicitur 3 de qua ut

ay ibi.

unus 3 dicitur metaphysica est non est dicitur alius quia non est

[illegible] ideam, sed [illegible] intelligendi, quia quod [illegible] conceptus [illegible] figura duplex, aliud [illegible] probabile [illegible] aliud [illegible] aliud [illegible] ideam, [illegible] actu intellectus [illegible] conformitatem [illegible] similitudo [illegible] est similitudo [illegible] idea [illegible] veritas [illegible] conformitas [illegible] veritas formalis [illegible] quod est in [illegible] non falsa [illegible] conformitas rei [illegible] principiis [illegible] intelligibilis [illegible] principiis [illegible] per [illegible] veritas [illegible] conformitate [illegible] principiis.

Paragraphus 4tus.

De bonitate transcendentali.

Bonitas dicitur [illegible] rei ad finem, bonum dicitur quod habet bonitatem, et [illegible] bonum, bonum est duplex, nempe bonum [illegible] absolutum, [illegible] est id quod [illegible] quod est perfectum in ordine ad finem [illegible] aliud est [illegible] relativum, quod aliquid alteri conformat in ordine ad finem [illegible] quod est perfectivum alterius, [illegible] ad finem [illegible] bonum [illegible] est perfectum [illegible] placet autem quod [illegible] bonum [illegible] relativum, [illegible] perfectivum alterius, [illegible] convenientis et [illegible].

Bonitas alia est physica qua aliquid bonum est in ordine [illegible], alia moralis qua aliquid bonum est in ordine [illegible] bonitate physica [illegible] aliquid [illegible] absoluta [illegible] bonitas [illegible] perfectiones [illegible] bona [illegible] intelligibile [illegible] bonum absolutum [illegible] perfectionem.

Paragraphus 5tus.

De intelligibilitate et denominabilitate.

Quidquid [illegible] est [illegible] intelligibile [illegible] actu [illegible] intellectus [illegible] idea.

Intelligibilitas est id [illegible] aliquid [illegible] intellectu [illegible] intelligibilitatem [illegible] intellectum.

4. [illegible]

[illegible]

Paragraphus [illegible]
[illegible]

Vide appendicem [illegible] ad logicam.

Paragraphus [illegible]
Quid sit creatum, increatum, finitum, infinitum.

Creatum dicitur, quod est productum [illegible]

[illegible]

[illegible] aliud est infinitum [illegible] quod, quod certi [illegible] limites [illegible] perfectiones habet [illegible] infinita.

aliud est infinitum [illegible], quod [illegible] habet perfectiones infinitas, vel partes [illegible] aliquando.

aliud est infinitum potentia, quod idem potest esse, vel quod partes habet in [illegible] quam [illegible] possit habere [illegible], sive quod [illegible], deinde [illegible] potest [illegible] infinitum [illegible] definitum.

infinitum [illegible] esse [illegible] quia [illegible]

Deo [illegible] potest [illegible] infinita [illegible] est infinita.

infinitum potentia [illegible] quia [illegible] non potest [illegible] subjecto [illegible] additio.

infinitum [illegible] habet [illegible] perfectio infinitatem, [illegible] infinitum potentia [illegible] [illegible] vel [illegible] infinitum potentia, [illegible] potest esse [illegible] [illegible] 2do [illegible], quod semper [illegible] 3tio [illegible], quod potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Paragraphus [illegible]:

De necessario et contingente.

Necessarium dicitur, quod non potest non esse aut aliter se habere.

aliud est necessarium absolute, sive simpliciter, quod [illegible] hypothesi potest non esse aut aliter se habere. aliud necessarium relative, aut [illegible] quod, sive hypothetice, quod [illegible] [illegible] non potest jam non esse: sic necessarium [illegible] hypothesi [illegible] [illegible] aliud est necessarium relative [illegible] esse [illegible] sic necessarium [illegible] [illegible] [illegible] moraliter [illegible] [illegible] aliud est necessarium [illegible] [illegible] non potest non esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] necessarium [illegible] physice.

necessarium enim aliud est necessarium antecedenter, sive necessitate antecedente, [illegible] non potest jam non esse [illegible] a causa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] naturaliter [illegible] hominis.

aliud est necessarium consequenter, sive necessitate consequente, [illegible] non potest [illegible] jam non esse, [illegible] causa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] necessarium [illegible] [illegible] necessitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] necessarium esse [illegible]

contingens dicitur, quod potest non esse, aliud est dicitur contingens absolute, [illegible] causa [illegible] [illegible] necessarium, [illegible] necessarium relative sive hypothetice.

aliud est contingens relative, quod [illegible] posita causa non sequitur necessario, et hoc [illegible] est liberum.

liberum [illegible] est, quod [illegible] [illegible] electionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non habet [illegible] [illegible]

6. [illegible] necessitate absoluta. 2do: [illegible]
[illegible] omni illi, quod [illegible] contingens est [illegible]
[illegible] quod fit, ex aliqua electione [illegible] contingens est [illegible]
[illegible] quod non fit, [illegible]
electione vel determinatione [illegible]

paragraphus 9us.

De possibili et impossibili.

Possibile [illegible] est [illegible] possibile est, sed mera possibi-
litas [illegible] est [illegible] existendi.
[illegible] possibile est quod [illegible] esse [illegible]
impossibile est quod [illegible] existere potest. mera possibilitas [illegible]
[illegible] est. [illegible] possibilitas.
[illegible] esse [illegible] possi-
bile, quia [illegible] producere potest [illegible] non [illegible]
rei [illegible] aliquam esse possibilem, quia [illegible]
[illegible] possibilitate [illegible].
possibilia [illegible] non [illegible] est pro-
ducibile: [illegible] aliquid [illegible] producibile [illegible]
[illegible]
[illegible] producibilia:

paragraphus 10mus.

Quid sit ens completum.

Ens completum dicitur, quod [illegible] non est [illegible]
incompletum [illegible] est, quod [illegible]
completum [illegible]
Completum quod esse potest [illegible]
[illegible] 2do: [illegible]
[illegible] est completa in [illegible] corpore;
sed non est completa [illegible] omnia, quod [illegible]
[illegible] est. 3tio: [illegible] aliquid esse completum [illegible]
[illegible] totale.
[illegible] Christi non est [illegible] completa [illegible] substantia,
[illegible] persona [illegible] divinitati.
quia est [illegible] verbo divino, [illegible]
eadem res dici completa [illegible] incompleta [illegible]
[illegible] Christi [illegible]
[illegible] incompleta [illegible] completa.

paragraphus 11mus.

De substantia.

Substantia est res quae potest [illegible]
in [illegible] corpora et spiritus.
Substantia completa [illegible] et totalis. incompleta est substan-
tia [illegible] in corpore humano. [illegible] quod non
[illegible] non potest [illegible]
completa [illegible] incompleta dicitur [illegible]

rectae Chategoriae.

Substantia quae in a recta linea Chategoriae, et propterea dicitur Chategorica, est ea quae essentialiter talis est completa, sive sit universalis ut homo in genere, sive singularis ut Petrus.

Substantia singularis ut Petrus, seu talis, dicitur substantia prima; substantia universalis ut homo in genere, dicitur substantia 2da. [illegible] substantia [illegible] singularis praecise, sive sit ultimate completa, sive ultimate incompleta. [illegible] assignatur substantia, pro substantia singulari et completa ultimate.

Paragraphus 2dus

Quid sit subsistentia, suppositum, persona?

Subsistentia est abstractum, substantia concretum; id nempe quod constituit substantiam in ratione subsistentis, atque ita eo modo dicitur subsistentia quo modo substantia. [illegible] quod concretum, subsistentia [illegible] pro eo quod [illegible] aliquod sit in [illegible] alteri [illegible], id est [illegible]. 2do; pro eo quod [illegible] substantia sit in [illegible] alteri [illegible] substantia totalis non partialis [illegible] 3tio; pro eo quod [illegible] substantia totalis sit in [illegible] alteri [illegible] homo, sed sit singularis ut [illegible] Christi; [illegible] pro eo quod [illegible] substantia singularis sit in [illegible] alteri [illegible] suppositum [illegible] completa [illegible] ultima [illegible] subsistentia.

Suppositum est substantia ultimate completa.

[illegible] subsistentia, ultimum complementum substantiae [illegible] alteri [illegible] suppositum [illegible] ultimate completa [illegible].

Suppositum intelligens dicitur persona. Abstractum suppositi [illegible] quod [illegible] substantia aliqua esse suppositum, dicitur suppositalitas.

Abstractum personae [illegible] quod [illegible] substantia aliquam esse personam, dicitur personalitas; suppositalitas, personalitas [illegible] subsistentia significatur [illegible] hypostasis.

[illegible] hypostasis, id est [illegible] subsistentia sive [illegible] suppositum vel [illegible] persona.

Unio hypostatica [illegible] unio duarum substantiarum in eodem supposito vel in eadem persona [illegible] substantia [illegible] radicalem [illegible] radicalis [illegible] subsistentia [illegible] substantia [illegible] subsistentia [illegible] substantia [illegible] singularis 2do [illegible] substantia [illegible] 3tio [illegible] substantia [illegible] substantia [illegible] suppositum

subsistentia.

Denique suppositum vel persona, si unitur alteri supposito vel personae dignioris [illegible] unum jam efficiendo [illegible] totale, amittit rationem et denominationem suppositi aut personae, ut patet [illegible] in Christo [illegible] suppositi: humanitas quod [illegible] filio Dei [illegible] personae humanae, sed [illegible] a dignitate naturae, ac dicitur persona divina.

Subsistentia vulgo definitur [illegible] per se subsistit, seu [illegible] subsistentia [illegible] est de [illegible] essentia: subsistentia [illegible] [illegible] subsistentia actualis [illegible] [illegible] ultimum [illegible] Christi [illegible] actualis subsistentia.

paragraphus 13

De accidente.

agitur de accidente diverso a Deo, quod constat in communi de solo.

Accidens est [illegible] cujus natura est inesse alteri [illegible] [illegible] subjecto [illegible] non [illegible] per se [illegible] subjecto [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Ubi notandum quod de essentia accidentis est [illegible] non est [illegible] actualis sed [illegible] aptitudinalis [illegible] esse [illegible] ultimatum [illegible] accidentis [illegible] in [illegible] subjecto [illegible] [illegible] [illegible] ultimatum [illegible] accidentis: accidens aliud [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] subjecto [illegible] in eucharistia: aliud metaphysicum, quod [illegible] [illegible] subjecto: dicitur etiam forma metaphysica vel modus.

Accidens physicum quod dicitur praedicamentale [illegible] quia [illegible] substantiae [illegible] dividitur [illegible] novem reliqua praedicamenta, scilicet quantitatem, qualitatem, relationem, actionem, passionem, ubi, quando, situm, et habitum; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modi [illegible], et accidentia metaphysica.

Accidens physicum aliud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliud [illegible] aliud [illegible]. aliud naturale, aliud supernaturale.

Accidens physicum dicitur etiam accidens absolutum, eo quod esse possit ab omni subjecto solutum.

paragraphus 14

De modo.

modus in genere est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic dicitur quod [illegible] [illegible] modo [illegible] [illegible] [illegible] modus, quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modo, [illegible].

modus [illegible] [illegible] vel [illegible] dividitur [illegible] [illegible] subjecto, [illegible] modus non

purus, est quod in omnibus, a quibus [illegible] perfectum, de quo [illegible] praedicari; ut non possibilitas divinitus [illegible] subjecto, et dicitur modus purus. 2° modus simpliciter dicitur esse ab alio.
ab aliquibus definitur modus purus: ultima determinatio subjecti, ultima determinatio rei indifferentis; [illegible] quod [illegible] formaliter determinet, sive ultima determinatio subjecti [illegible] determinationem [illegible].
ab aliis definitur modus: [illegible] ultima determinatio [illegible].
modus purus est [illegible] qui [illegible] relativus; qui [illegible] spiritualis [illegible].
modi absoluti [illegible] sub categoria quantitatis et qualitatis; modi relativi [illegible] [illegible].
a quibus [illegible] modi [illegible]: unio, compositio, inhaesio, adhaesio, actio, passio, motus, quies, ubicatio, duratio, figura, configuratio [illegible] relatio categorica. [illegible] divisionem [illegible] categoriarum, et singulos evolvemus, postquam [illegible] de modo relativo, sive de relatione in genere.

paragraphus 16.

quid sit relatio, quid sit modus relativus sive relatio in genere.

modus relativus seu relatio in genere est forma metaphysica, sive modus de quo cogitari non potest [illegible] sine [illegible], quin [illegible] cogitetur [illegible] relatum, sive referatur ad [illegible], dicuntur correlata. [illegible] correlata, quia [illegible] cogitari non potest [illegible].
relatio definitur ab Aristotele: ad aliquid [illegible] respectus ad aliud habitudo.
a recentioribus [illegible] in relatione [illegible] subjectum, terminus, [illegible] fundamentum [illegible] et fundamentum proximum et fundamentum remotum. subjectum relationis [illegible] est relatio [illegible] homo est subjectum [illegible] terminus relationis est id, ad quod refertur subjectum relationis [illegible] terminus [illegible] fundamentum [illegible] relationis [illegible] fundamentum proximum est [illegible] relatio [illegible] fundamentum proximum [illegible] fundamentum [illegible].
subjectum et terminus vocantur extrema relationis.
hinc supposito relatio [illegible] respectus [illegible] subjecti ad terminum [illegible] est forma metaphysica [illegible] subjectum est comparabile cum termino [illegible] ad aliud [illegible] relatio [illegible] quod [illegible] ad aliud.

paragraphus 5. 6:

quod ens finitum relatio:

Relatio dupliciter accipitur, alia relatio, quod est realem per mutationem, ut relatio potest dici relativa. Relatio finita dicitur 2. alia rationis, quod est ratio de genere ad male.

ad relatio non realem ut in mutationem, dicitur ipsum vita substantia, idem, ut non relatio ad diversis, essentialis, sed ipsa ab ea ut ens; id est finita relatio, sed finitualiter distinctam, ut relationem realem respectum ad se ipsam et hoc ut fundamentum modum finitum, et realiter distinctum in ultimo extremo; hoc qualiter, ipsum in divinis non est relatio realis, quia fundamentum finitum de essentia divina, non multiplicatur, sed ipsum fundamentum in ultimo extremo.

relatio realis dividitur in creatam, quod reperitur in imperfectis creaturis, et in divina, et creatam quod reperitur in creaturis, et potentiis humanis.

relatio realis vocatur alia vocatur Duplex, sive Analogia. alia vocatur Duplex. relatio duplex est definitio illum ens, quod finitum ut finitum ad terminum per mutationem, id est nullus alius obtinuit, quia terminatur. relatio est finitum illud de qualis.

relatio duplex dividitur ex quod finitum respectum adhuc terminum finitum, aliis potest non terminus officio, vel primum in quod est. relatio duplex dividitur, in horsecundum, et horsecundum. horsecundum dicitur, quod est effectus alicujus ut ad finem, et ad relatio potest habere adjunctum horsecundum alius est horsecundum. Analogia sive non habet terminum nulla Analogia dicitur sed habet rationem quia non debet ad Analogia. hujus est differentia, est terminus relatio horsecundum. differentia alium habet relationem in Analogia ut non substantia vel quantitas, vel qualitas, non horsecundum terminum dicuntur, quod illud respectum ad terminum non per, tamen non est substantia vel qualitas absolute. relatio non horsecundum habet quando aliud non passionem quando, ubi, sed habitum, sed illud dicunt. relatio non horsecundum habet. Ut spiritus humanus terminus, vel per modum principii, vel quia modum sed respectus vel per modum ambitus. sic Ut spiritus principium vel Ut spiritus principium in actu vel est aliud; vel Ut spiritus principium passionis, et est passio, sic Ut spiritus mensura, et Ut spiritus mensura Quantitatis, et est quantitas, et Ut spiritus mensura Qualitatis, et est qualitas, et Ut spiritus mensura Qualitatis, et est modus. Ut est spiritus, sic Ut spiritus alius, id per modum ambitus est habitus.

Sunt tria in relatione, quod vocantur ipsa relatio; id est quod sunt tria de quella relatio, ut sit id quod est. alia dicuntur differentia, quod sunt diversa quel relatio, ut relatio realis, et creata et non Ut est fundamentum.

De relatione Analogia in dicit ut possunt de relatio Analogia.

De quantitate

enumerabimus id, et perpendemus et in scolis Categoriis, quia ut jam in sinu nominis, si substantia [illegible] et [illegible], [illegible] omnia quae [illegible] continentur sunt modi, [illegible] absoluti, [illegible] relativi.

Substantia quae insignit Categoriam [illegible], et propterea dicitur Categorica, est substantia essentialiter completa, sive sit singularis et petrus, sive sit singularis et homo.

alia est spiritus alia corpus. De spiritu tractabitur in [illegible] Metaphysica, sive in [illegible] parte metaphysica sive. De corpore agit physica, in quaestionibus corporum specierum [illegible].

quantitas idem fere sonat ac magnitudo. accipitur hic late pro quaevis quantitate sive virtutis sive moli. quantitas [illegible] est perfectio, sive perfectionis gradus in quaevis re. sic dicitur de maximis summum in genere.

quantitas moli est extensio successio, vel multitudo partium; sic dicitur magnum corpus longum tempus in genere numeri.

quantitas proprie accipitur tantum pro quantitate moli.

vulgo describitur id, quod respondetur ad quaestionem factam per quot vel quantum vel quanta linea? bibitur. quantum tempus [illegible]. quot milites? mille. quantitas alia est continua, alia est concreta, quantitas continua alia est permanens, [illegible] tempore [illegible], vel [illegible] linea [illegible].

alia successiva, [illegible] in [illegible] fluxu sunt posita ut tempus. quantitas continua et permanens alia est in longum tantum, et dicitur linea: alia est in longum et latum tantum, et dicitur superficies, alia est in longum et latum simul ac profundum, et dicitur solidum. quia tria sunt [illegible] maiora sunt [illegible] minora sic distinguuntur etiam ratione figurae, scilicet linea, alia est recta, alia curva, superficies alia plana alia concava alia convexa. aliud est cubus, aliud parallelipeton etc. sed figura potius pertinet ad qualitatem.

Numerus distinguitur duplex in 1o Materiali [illegible] et sunt ipsi [illegible] quae possunt numerari vel militis 2do formali. et est forma numeri quae constituit numerum in tali specie vel militum [illegible] constituens numerum militum in specie numeri denarii, vel sint denarii. additur numerus numerans, id est actio intellectus numerantis, quae dicitur numeratio.

paragraphus 16

De qualitate.

qualitas dici solet, id per quod respondetur ad quaestionem qualis est res? distinguitur 2plex: potentia, habitus, passibilis sive sensibilis qualitas, forma sive figura.

potentia hic est qualitas, quam dat natura vel ad agendum, vel ad patiendum, vel ad resistendum. ipsi apponitur impotentia, quae non est absentia aut negatio potentiae, sed tantum potentiae diminutio, vel diminutio, visus in homine sene, potentia alia est activa, alia passiva.

potentia alia est sensitiva, alia rationalis. ratio naturalis est intellectus et voluntas, sensitiva est [illegible], sensus appetitus, et [illegible] modo [illegible].

sensus alius est interior, ut imaginatio vel phantasia et memoria, alius est exterior, ut scilicet visus, gustus, olfactus, auditus et tactus.

[illegible] duplex est concupiscentia et irascentia.
[illegible] modrix multiplex est gradienti, [illegible] portanti. habitus est qualitas permanens in [illegible] potentia, sit sit operativa, dicitur qualitas facilitas potentiam ad agendum. dividitur in supernaturalem, et infusum, qualis sunt fides spes charitas etc. et naturalem sive acquisitum.
patibilis qualitas est qualitas [illegible] alterationem in sensibus, sive est qualitas [illegible] sensu percepti [illegible] talis sunt lumen, color, sonus, odor, sapor, humiditas, siccitas, [illegible] malitia etc. forma hic est qualitas determinans [illegible] continuo aliquod, sive quantitatem permanentem, in eo differt a figura, quod figura dicitur proprie tantum de formis mathematicis, et artificialibus, cum forma dicatur de figuris naturalibus, [illegible] rotunditas hominis est forma, rotunditas globi [illegible] est figura. figura vel est plana vel solida. utraque vel est [illegible] vel [illegible] etc. consule mathesin.

paragraphus 19:

de actione.

quid sit agere solo vocabulo [illegible] intelligitur. est autem [illegible] sive forma metaphysica, aut modus a quo [illegible] denominatur agens. id ad quod tendit actio est [illegible] terminus [illegible] videre, et reliqua huius modi; quod quidem [illegible] dicuntur verba activa sunt actionis, id quod amatur vel videtur est terminus actionis amandi vel videndi.
[illegible] actio alia est immanens, sive ad intra, quae nihil producit [illegible] volitio mea vel intellectio. alia transitus ad extra, quae aliquid producit [illegible] et haec distinguitur [illegible] quae nihil producit [illegible] translatio, quae nihil remanens producit, et productiva, quae aliquid remanens producit [illegible] scriptio.
2do: actione modi alia est naturalis, quae sit solis naturae viribus, [illegible] ambulare. alia supernaturalis, quae sit viribus [illegible] caelestis, [illegible] actus [illegible] etc.

paragraphus 20:

de passione.

passiones hic non sunt [illegible] moralis, [illegible] quibus agimus [illegible] passio hic [illegible] id quod grammatici significant [illegible] passionis, [illegible] est [illegible] amorem, videri est [illegible] pati [illegible] est [illegible] quae [illegible] aliquid [illegible] ut modus [illegible] aliquid [illegible] perceptione doloris aut voluptatis, caloris, frigoris, odoris, aliarumque qualitatum patibilium [illegible] qualitatis [illegible] et enumerantur qualitates [illegible] passionis.
ex divisione actionis colligitur divisio passionis.

paragraphus 21

de quando. de duratione.

quid sit durare [illegible] intelligitur. duratio dicitur perseverantia in suo esse.
duratio infinita, tum a parte ante, tum a parte post, est aeternitas [illegible] sumpta.
duratio infinita a parte post tantum, est aeternitas late sumpta, vel dicitur duratio neque a parte ante neque a parte post infinita, [illegible] limitata est

temporis.
Aeternitas etiam dicitur in terminis scholasticis [illegible] simul et perfecta possessio
durum est duratio rei [illegible] immutabilis, sed mutabilis [illegible]
tempus est duratio rei mutabilis [illegible]
tempus aliud vocatur in terminis [illegible] est duratio [illegible]
[illegible] tempus aliud [illegible] ad aliquid [illegible]
[illegible] tempore [illegible]
[illegible]
[illegible] tempore
[illegible]
[illegible] tempus [illegible]
[illegible] tempus [illegible]
[illegible] in tempore [illegible]
[illegible]
[illegible] in tempore [illegible] tempus
[illegible] in tempore [illegible]
[illegible] tempore [illegible]
[illegible] tempore [illegible]
[illegible]
[illegible] tempus
[illegible] tempore [illegible]
tempus est mensura [illegible]
Quando non est [illegible] tempus, sed relatio [illegible]
tempus [illegible]
[illegible] quando [illegible] in tempore [illegible] in tempore [illegible]
tempore [illegible]
[illegible]

paragraphus: 22
De ubi et loco.

Locus quid sit, facilius intelligitur quam definiatur, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aliquod [illegible]
[illegible]
Spatium [illegible]
Locus [illegible] spatii [illegible] spatium [illegible]
[illegible] spatium [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ubi [illegible] loco [illegible]
[illegible] in loco [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

parag: 23
De Situ.

Situs hic est dispositio partium corporis in ordine ad ... locum, non dispositio partium corporis in ordine ad se invicem ... forma ... magnitudinis.
Corpus per ubi est in loco simpliciter ... [illegible] ... tali modo in loco determinatum.
Situs alius est absolutus, qui competit corpori in ordine ad solum locum, alius est relativus qui competit corpori relative ad aliud corpus.
Situs relativus seu duplex nominatur, scilicet sursum, deorsum, dextrorsum, sinistrorsum, antrorsum, retrorsum.
Situs absolutus dividitur in ... [illegible] ... animalis; et non vitalis, qualis est situs lapidis.
Situs vitalis ... [illegible] ... naturalis et proprius, quem ... natura ... [illegible] ... in homine esse erectum ... [illegible] ... ad arbitrium, quem ... [illegible] ... qui est ... [illegible] ... habitus:

paragraphus 24
De habitu.

habitus hic est ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... habitus ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... habitus ... [illegible] ... [illegible] ... non sunt habitus ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

paragraphus 25:
De relatione Categorica.

... [illegible] ... relatio Categorica ... [illegible] ... terminum ... Categoria ... [illegible] ... Categoriis ... relatione ... [illegible] ... relatio Categorica ... [illegible] ... relatio ... relatio Categorica ... necessario terminum ... [illegible] ... relatio ... [illegible] ... conformitatis ... [illegible] ... aliquando.

relatio Chalgoria proprie quatuor conditiones requirit, quas superius assignavimus, quidem omnes, in primis, quod omnis relatio Chalgoria differat ab illa relatione transcendentali, quod transcendentalis sit subjecto affectio: Chalgoria autem dicitur, tantum quod transcendentalis et illius fundamentum sit affectio et terminus rei Chalgoria, quorum fundamentum autem, et terminus, et proximum, de quibus sunt. 3tio: quod Chalgoria dicitur relatio ex parte rei non dicatur transcendentalis.
modus transcendentalis dicitur relatio, quia est absoluta; aliquando vero relatio absoluta, subjectum relationis duplex est, quod aliquando subjectum quod est subjectum, aliquando quod est subjectum, quod fundamentum modus, tamen est subjectum quod aliquando, id est, ratione affectionis quo.
Suppositum est proprie et subjectum denominationis: id est id quod denominatur relativum, quia denominationes sunt suppositorum.
fundamentum aliquando est subjectum denominationis, aliquando non.
forma sive modus dicitur quo res tantum denominatur quatenus subjectum est.
unde relatio Chalgoria proprietatis fundamentum, seu id, dicitur, dicitur, qualitas, aequalitas, similitudo, dissimilitudo, anterioritas, posterioritas, contrarietas, varia simultas, distantia.
fundamentum dicitur, dicitur, et substantia et substantia.
Ide aequalitas, et aequalitas, fundamentum est quantitas.
3tio similitudo, et dissimilitudo, fundamentum est qualitas, sive habitus.
4to: anterioritas et posterioritas.
5to: contrarietas, et varia simultas, fundamentum est quando.
6to: distantia, et distantia fundamentum est ubi.
Ut igitur dicamus, et esse fundamentum, et modus, fundamentum proximum assignandum est: sed relationum quae fiunt ad proximum relationis, ut ad effectum, et ad fundamentum proximum relationis, ut ad causam, et relationum per se, et ut ad, ad esse omnes alias, subsistentia, sive existentia, quantitas, qualitas, sed tantum quando ubi quod fundamentum proximum id, et relationes qualitatem similitudinem, et dissimilitudinem, et similitudinem.
Dantur autem, id est, id est, quantitatem, sed substantia, et tertia, et quantitas, quantitas, et quod fundamentum proximum, id est, et aequalitas, et dissimilitudinem, et similitudinem, et proximitatem, et specialitatem, et distantiam.
Dantur autem relationes aliquae fundamentum proximum, et mediatum, et mediatum relationis, sed non, id est, de relationibus transcendentalibus, et de Chalgoria.
Concludunt, et dicit, id est, quod non, id est, aliquando, et forma, id est, relationum, id est, modo quo dicuntur, et modi, id est, quibus, et modi, et

plicatio subjecti et attributi multiplicatur, non dicitur multiplicatio quia unitum est subjectum.

Relationes multiplicantur multiplicatur, sed non in particulares tantum et Reason habet relationes singulas adsingulas sua subdita. quia singulis subditis sunt tantum terminis particularibus, terminis similibus et illis qui et unius essentiae sunt ad relationes negas multiplicatur relationes et multiplicantur tantum terminis subordinatis id est quorum essentia quando abstractum generis et differentiae non habet relationes singulas ad filium et ad filiationem quia ipsi duo termini sunt subordinati. et ipsi termini sunt totales et non subordinati per communem multiplicationem multiplicatur ipsa relatio et ipsa relatio habet relationem patrum et ad habet filios.

quaestio.

De relationibus.

Ex relationibus est ergo quod ordinem dicunt: et ipsi dicunt quod non habent relationes in deitate, et quod omnipotentia et caetera non sunt proprietates et ab his creatur Chimera.

Ens possibile non est Chimera tamen non omnes omnipotentia et dimensionalia quando entia relationis non sunt entia relationis non sunt ipsa quidem habent non ipsa sed ne forte ungrammatica non habent proprietates et.

Ex relationis definitione quod habet esse objectivum habent in intellectu. Dicitur actu quod omnipotentia non est ante possibile

Dare aliquid objectivum esse habere esse illud omnipotentia actu non est ante esse possibile cum in ens omnipotentia et est ante esse possibile habet esse objectivum habent in intellectu quando quidem habet esse actu in intellectu ante possibile.

Duo modi sunt in quibus relationes dicuntur esse in specialibus antiquis negabo minus verum, et omnia ad omnipotentia possibilia quae sunt cum dicunt Deitatem. Ex relationis dicuntur in fundamento quod sit aliquis fundamentum et objectivum omnipotentia per modum negationis et non fundamentum non sit sine relationis fundamentum. Ex hoc ergo ex relationis fundamentum dicuntur in negationem privationem et relationem. negationem est illis negationes conceptus ad modum et ab possibilitate ipsa relationem. Privationem in rebus quod omnipotentia est non differentia possibilis privationem illis privationes conceptus in parte ab possibilitate, sicut omnipotentia est non esse relationis. relationem esse illis, quia omnipotentia est non relationis relationem non sit ex relationis genus ad suum genus.

Ex relationibus aliquid esse in deitate quod non sit ipsa essentia et ipsa relationes sunt illud in ~~[illegible]~~ in deitate ergo relationes sunt dicuntur, et aliquid ante et non relationes ergo non sunt relationes ipsae sed modus conceptus, et denominationes ergo non sunt modus conceptus legatur. magis ipsa relationes quidem habent omnes sed non sunt ipsae sed ipsae sunt ipsae sed de omnipotentia et aliquid dicuntur relationes quidem dicuntur relationes et relationes et metaphysicae.

1 Quid propositionis multo magis.
1ma: Ex omnibus quod ipsum est existere.
2da: omnibus est unum.
3tia: omnibus est bonum.
4ta: omnibus est verum.
5ta. unitas unitas bonitas veritas propriebatur in complexo primum.
6ta. ens propriebatur in complexo dicunt esse dicunt esse illitum, illitum, illitum.
7ma. propriebatur et complexo sunt esse in actum virtualem, infinitum vel finitum, necessarium contingens possibile actualiter.
8da. Ens sunt species universalissimae entis, substantia et accidens.
9na. substantia est ipsa se subsistens per se radicaliter.
10ma. substantia non est subiectum. in Logica Dis.
11ma. substantia dicitur et praedicatur de universalibus.
12ma. substantia nihil est contrarium per se.
13ma. substantia non suscipit magis et minus.
14ma. substantia manet tota et nihil in se contrariatur aliquasi mutatione.
15ma. substantia Aristotelis est sive quidditas essentialiter completa, dividitur in species et genera.
Scholion. De specie et natura et genere Logica; de corporeitate fica.
16ma. accidens est ens inhaerens et dependens.
17ma. unica est accidens ingenere propriebatur simpliciter non per se sed aliquid indicatur.
18ma. accidens aliquid est per se in se absolutum aliquid metaphysice in se modus.
19ma. accidens metaphysice in esse, quod potest esse actu subsistere divinitus sine subiecto.
20ma. accidens metaphysice in se aliquid cognoscitur proprietatis in corporis sive quantitate
Experimentaliter.
21ma. accidens metaphysice in se sive modus, et quod ne Divinitus quidem potest esse actu sine subiecto.
22da. modus alius est absolutus, alius relativus sive relatio.
23tia. modus absolutus est quicunque in potest esse actu.
24ta. modus relativus est ordo subiecti ad terminum.
25ta. relatio habet contrarium.
26ta. relatio suscipit magis et minus.
27ma. relatio inseparabilis est essentialis subiecti Aristotelis et substantia accidentalis.
Aristotelis 28ma. quantitas est id quod respondet ad quid sive partes quod et quantum.
29na. quantitas habet id et contrarium.
30ma. quantitas non suscipit magis et minus.
31ma. quantitas alia est continua sive extensa, alia discretiva sive numerus.
32da. quantitas continua est alia, partes communicantes aliquantulum.
33tia. quantitas continua alia est permanens alia successiva.
34ta. quantitas permanens est cuius partes eadem tempore existunt.
35ta. quantitas successiva est cuius partes in permanentes fluxu sunt fugitivae.
36ta. quantitas discretiva sive numerus est cuius partes nulla omnino inter se copulantur.
37ma. qualitas est id quod respondet ad quid sive qualis est.

39 8va qualitas habet contrarium.
39na. qualitas suscipit magis et minus.
40ma. qualitas dividitur in habitum, potentiam, patibilem qualitatem formam seu figuram.
41ma. actio est modus a quo denominatur agens.
42da. actio habet contrarium.
43tia. actio suscipit magis et minus.
44ta. actio alia est spiritualis, alia corporea.
45ta. passio est modus a quo denominatur patiens, id est recipiens.
46ta. passio habet contrarium.
47ma. passio suscipit magis et minus.
48va. quando est duratio rei creatae.
49na. quando ratione sui non habet contrarium.
50ma. quando ratione sui non suscipit magis et minus.
51ma. ubi est id quod est formaliter in loco.
52ma. ubi non habet contrarium, nec suscipit magis et minus.
53tia. ubi aliud est definitio, aliud circumscriptio.
54ta. ubi aliud est permanens sive quin aliud est successio seu motus.
55ta. situs est modus quo corpus habet suas partes certo modo dispositas in ordine ad locum.
56ta. habitus est modus quo animal dicitur vestitum.
57: situs et habitus eandem habent proprietatem, ut ubi sive ubicatio.
58 relatio Chategorica est modus efficiens subjectum ad terminum purum.
59 dantur relationes Chategoricae a parte rei.
60: ipsa relatio Chategorica non includit suum terminum.
61. relatio non multiplicatur nec per multiplicationem terminorum, nisi totalium, et non subordinatorum.
62. omnis relatio Chategorica est mutua.

parva

notiones et propositiones pertinentes ad neptmatologia.

Sextissima.

Notiones.

paragraphus.

quid et quotuplex sit spiritus.

Spiritus natura triplici modo exprimi potest. imo possibilia adeo in ordine operationes et dicitur substantia cogitans, hoc est nata intelligere, vel 2do negative excludendo affectiones corporeas, et dicitur substantia incorporea, vel intensa.
Charles in essentiam spiritus reponit in actuali cogitatione, non quidem eadem semper sed haec illa ita cessante cogitatione ipse desinere et esse spiritus.
Alii volunt essentiam spiritus reponendam esse non in actuali cogitatione sed in potentia cogitandi. verum in quolibet et potentia supponit jam subjectum, aliis

substantia. ex quibus inde videtur dari in spiritu aliquid prius ipsa potentia, a qua ipsa distincta aliquid prius ipsa cogitatione actuali, ac adhuc potentiam jam completam et ipsius esse constitutam supponit.

Cogitare est agere, si spiritus est substantia cogitans, ergo est substantia activa.

vis activa nihil aliud est, quam ipsum principium intrinsecum agendi et movendi: itaque spiritus a principio intrinseco movendi agendi est vivens.

actiones spirituum alii sunt immanentes, sive ad intra, sicut intellectus et voluntas: alii transeuntes, sive ad extra, sicut est motus corporis.

simplicitas est negatio compositionis, sive essentia partium ergo spiritus est simplex cum sit substantia spiritualis [illegible] cogitans.

item spiritus natura sua est incorruptibilis, cum corruptio sit partium dissolutio.

mutatio localis in locum sive requirit ipsius qualitas dispositionem [illegible] [illegible] motus.

generatio est mutatio localis in locum usque ad substantiam, ergo item spiritus est ingenerabilis.

penetrabile dicitur quod [illegible] occupat eundem locum, sive quod est capax impulsus et contactus.

spiritus natura sua est impenetrabilis, potest [illegible] impellere corpora, non per [illegible] [illegible] virtute.

spiritus est in loco [illegible], sed est in loco definitive non circumscriptive.

spiritus alius est perfectus, id est sine ulla imperfectione, qualis est deus: alius imperfectus id est cum aliqua imperfectione, ut est Angelus.

[illegible] humana est spiritus tamen [illegible] esse substantiam incompletam, et [illegible] esse [illegible] hominis [illegible] non [illegible] [illegible] ratio non [illegible].

paragraphus 2dus.

quid sit deus.

perfectum dicitur id quod nullius [illegible] est absolutum.

perfectio est [illegible] quidquid simpliciter est simpliciter perfectius.

perfectio [illegible] quod habet incompatibilitatem cum maiori perfectione.

perfectio simpliciter [illegible] quod habet incompatibilitatem cum perfectione aequali, non autem cum maiore. tales sunt relationes personales in sanctissima trinitate, id est paternitas, spiratio passiva.

perfectio simpliciter simplex [illegible] quod non dicit [illegible] [illegible], vel cum ulla [illegible] [illegible] perfectione: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfectionum [illegible]: ergo item [illegible] deus est [illegible] omnibus perfectionibus simpliciter simplicibus.

[illegible] essentialis, [illegible] [illegible] [illegible] perfectio [illegible] sive quod sit [illegible] definitio, [illegible] differentiam, [illegible] quod [illegible]

non divinarum perfectionum assignari debeat propria differentia, ita ut si
gnificet ab illis, pro quarum primo significato, pro generibus non sub-
stantiarum.
Quod differentia esse debeat talis, ut significet aliquam propriietatem et aliquid
bonum et laudabile, per se sumptum, ut de equivocis.
quidem in definitione ejus pro differentia ponitur non solum in genere relationis, id est ut
relationem non ab ipsa longe a causa, aliis esse dicatur: aliis quoque actua
lida bonum: alii intellectionem actualem et perfectionem.
esse id, similiter in genere relationis non ab ipsa abstractio longe a causa, quod se
cum differat ab id quod genere dicitur, et ipsa relationis conceptum non tendit
ad relationem illam esse id ab aliis longe a causa differentia longe a principio realis
quod quidem ad originem, et ideo dicitur virtualis quam quidem tantum metaphysi
cam; quod si quis fieri autem spiritus S: sunt esse, neque esse sunt distincta ad
aliquid esse ut ita ad differentia longe non a virtualis quidem radicis.
Sumitur actualis non ut dicunt significare aliquid quoque quod significat esse,
significat nimirum id quod dicitur sive existentia non ab ipsa abstractio longe a
causa, id est existentia non ab ipsa actione longe a principio originis id est
radicis aut causa metaphysica, quae tamen differentia non differat a prima
radicis.
differentia essentiae divinae formam aliquam simplicem non constituit in intellectione actuali, ne
gatio affirmatio aliquam simplicem sive indigentia sed affirmatio aliquam simplicem illam
definit id quod actuale esse est.

Paragraphus 3tia.
De attributis divinis in genere.

propriietates divinae dicuntur attributa, attributa, attributa divina sunt multa
ino aliquo quibus licet dicere, quod essentialia, sive non sint, sed quo
quid proprietates dicuntur affectiones essentiales essentiae divinae in se sunt simplicissimae et simplis
lon.
attributa propriae dicta alia sunt positiva, quae effectum nominis positivi ex
omnis relatio, aliquid aliquid, alia sunt negativa, quae effectum nominis negativi
ex infinitis et abicitis est, alia absoluta quae non dicuntur relationem ad simpli
citas est, alia relativa quae ut relationem aliquam ad aliquid ex omnis relatio quae
dicitur relationem ad ipsum simplicitas est, quae dicitur relationem ad ipsum simplicitas est.
attributa quae dicuntur, quae licet non sint de ratione quidem explicitus, per se tamen
attributa partaliter non sed quae significantur indirecte et significantur in ratione quidem
attributa divina modum insinuant.
Sunt ideo ejusmodi in insinuant modi alii communes, alii speciales.
communes dicuntur quod ad omnia, sunt illi quae sunt unitas et veritas
bonitas.
Speciales sunt quae competunt deo soli, ut omnipotentia, infinitas, incomprehensibilitas
est.
Dividuntur etiam attributa divina in quae se habent ad intra et in quae se habent ad extra

[illegible] instar potentiarum 3tio instar habitus [illegible] instar [illegible] operationum.

para: 2tus.

De 3 attributis divinis, quae dicuntur modi in Trinitate.

attributa quae dicuntur modi dei in Trinitate sunt veritas, bonitas, unitas, simplicitas, perfectio, infinitas, immutabilitas, immensitas, aeternitas, invisibilitas, incomprehensibilitas et ineffabilitas.

unitas, veritas, bonitas, procul dubio sunt in deo summa, cum affectiones debeant respondere essentiae, et ejus sit ens summum, unde et merito dicitur ipsa unitas, bonitas et ipsa veritas.

simplicitas definitur negatio compositionis, compositio vero definitur plurium distinctorum [illegible] simplicitas, quot [illegible] est compositio et distinctio. De perfectione et infinitate dictum est superius.

immutabilitas est attributum cuius beneficiorum nihil dependere potest, aut aequirere entitatis aut perfectionis.

immensitas est attributum cuius beneficiorum habet, ut sit substantialiter ubique.

Deus est in rebus omnibus immo per essentiam in quantum eius substantia intime per omnia diffusa est. 2do per potentiam in quantum rebus in omnibus operatur producendo conservando concurrendo. 3tio per praesentiam in quantum ubique videt quaeque ibi peraguntur.

aeternitas definitur interminabilis vitae tota simul et perfecta possessio.

possessio vitae quam habet creatura non est perfecta quoniam creatura possidet suam durationem imperfecte tantum et praeterea singulis momentis potest illam spoliari.

interminabile dicitur quod fine caret, et initio.

aeternitas dei nullam habet partem, sed est instar puncti unius dominantis, qui omnia tempora successive correspondent.

triplex distinguitur potest cognitio dei: quae nimirum deus cognoscitur, nempe abstractiva, intuitiva et comprehensiva.

cognitio dei abstractiva est qua deus cognoscitur per aliarum specierum. talis est quae habetur per fidem vel per philosophiam.

cognitio intuitiva dei est clara dei ut in se est notitia.

cognitio dei comprehensiva est notitia ~~[illegible]~~ notitia adaequans dei intelligibilitatem.

invisibilitas dei est perfectio huius per beneficium deus intuitive cognosci non potest nisi per miraculum.

Deum esse ineffabilem est deum nullo nomine perfecte exprimi posse.

paragraphus 5tus.

De attributis divinis quae dicuntur habere se instar potentiarum.

Deus dicitur habere potentiam intellectus voluntatis et non in potentia;
sed potentia eius quidem spiritualis habet Deus potentiam intellectus et
intellectus et voluntatis et non potentia generandi nisi in sensibilibus
sensibilibus. Deus omnia in deo est in simplicitate omnes potentiae
potentia divina est realiter unita sed tamen ratione comprehendi
distinguitur plenitudo ordinata, et non ordinata et absoluta.
ordinata est quando Deus in creando et in creando operatur ex lege communi rerum
Deus in propriis finis generalem.
et non ordinata est quando aliquid operatur et hic communi rerum et Deus operatur
perfectionem specialem et mirificat in rebus.
absoluta est quando nunquam utitur, utitur tamen, sed secundum decretum suum

paragraphus 6.

De attributis Divinis quae dicuntur habere se ipsum
sicut:

virtutes intellectuales sunt intellectuales quae unitae in mente et mente
quae in voluntate.
virtutes quae dicuntur esse intellectuales sunt fides et scientia et sapientia.
scientia divina habet objectum creatorum distinguitur Deus plenissime
scientia simplicis intelligentiae, sive necessaria quae dicitur omnes esse rationes
in mente possibilitatis; illa autem illum quod esse sempiternum non esse rationes
aliquas in creatura sed tamen non.
Do. scientia visionis scilicet quae dicitur
esse rationes creatas in tempore differentia: per illas quae dicuntur futuras
et praesentes.
3to scientia conditionalium sive mediarum quae dicitur esse quae
dicuntur esse rationes sub conditione futura id est quod futurum est futurum
conditionis futuri et futura, praeterita et futura quod dicitur esse non esse
futurum sed conditionem sequendi sed futurum mutatur, quia Christus est
particularis civitatis creatae et beatae.
virtutes sunt considerandae possunt in ordine quadrigeneriorum scientia quae
est verissima certissima certitudo. Do ordine quadrigeneriorum virtutes differ
tiales ex scientia quae est omnium quae est finita.
Deus habet formalitatem virtutes omnes intellectuales ordine quadrigeneriorum, id est quae
sunt virtutes intelligentiae sapientiae scientiae prudentiae.
Deus est principia omnia; est rationes omnes principiatissimi
est rationes omnes liberrimi; ultimum habet omnium virtutum quod
dicitur laudemus. Deus est ex lege intellectualis omnium prudentiae
Deus habet formalitatem omnes virtutes morales quae dicuntur esse generis virtutum
moralium imperfectarum sicut dicuntur justitia, liberalitas, temperantia
temperantia fortitudo, et similes virtutes quae dicuntur ordinatae ad appetitum sensitivum
non possunt esse in Deo formaliter sed tamen eminenter.

paragraphus 1mus.
de actibus divinis quod divinum se habere ipsum
actum sive agere dicuntur.

actus divini alii sunt ad extra, recta, conservatio, concursus &c. alii sunt ad intra
regulariter dicti, in illis esse videntur dicti.
et dicti in illis solaque perfectio est in dicta formalitate, qua actus in aliquid
quatenus inseruntur non.
actus magis hesis dicuntur ab actibus divinis ad intra vocantur, indicium
perfectissima, judicium vitalis.
in illis actionis vitalis illa perfectio formalitate in ipsa, quod non in volendo
in perfectione ut amor.
potestas dicitur esse in ordine ad actus et actus non actus
illi omnes actus quibus dicitur creatura non solum potestatem debet dicere
hanc quod vivificatione.
potestas vero dicitur esse quod ex ratione media actus ut ex essentia ad
finem ordinatur et propinquo ad media ipsa consentit.
alia est potestas sive generalis, quod est media naturalia ut media ex essentia
ad finem naturalem obtinendum.
alia est supernaturalis sive particularis, quod est media supernaturalia
ad finem supernaturalem obtinendum.
potestas ad dicitur ad actus sufficientes ex illis non ex parte in illis et respo
fidum sed dicitur ex parte voluntatis.
decretum est ipsa actio divina ad voluntatis, quod consistit in actu, quod
statuit fieri et non fieri.
decretum non est illa ut ad dictum non est, quod est ipsum non ab
risi conveniat quam ad creatum.
id autem illa ratio ad creatum est, ut ad dictum ipsum creatum
sit.
decretum divinum aliud est absolutum quod est decretum absolutum ipsum actu
conservatum ad productionem alicuius effectus ex ad creatum substantiae.
aliud est conditionatum, quod est decretum esse ad aliquem effectum, sub
quo finis prout conditio, ratione est decretum conservatum, ad quem effectum ut
ut est donum, sed potestatis finis est quod illis miracula quod in decretis judi
ad lex decretum divinum aliud dicitur generale, et est potestatum aliquid fundum
communiter bonum, ex omnes qui per mirabilia.
aliud dicitur particulare, et est potestatum aliquid fundum in particulari et dividens
ex eligendis ad particulatum.
dicitur et est quod quod producitur ex ipsis libertatis quod est non aliquid
naturale modi sed potestatis ad subjectum, non ex ipsis, sed ipsum multum subjectum ad ex
ipsis sive independentes ut quemque subjectum sive ipsum, quod non aliis

operatione adeptam, quam volendo, si aliquid volunt alij, dixit id esse
laudis, et fama sua.
confundit ergo aliquis quod dicunt, et pertinent faciunt in eis esse.
alia est in diuina virtute propria, sicut per ipsam, quam non operatur cum quod
de ipsa operatur possit.
alia est propria aut per se, quod est de natura et potentia creata ad producendum
id.
cum causa, est aliquid quod dicitur omnis est aliquid qui a causis creatis producuntur.
alij dicitur immediata, quod dicitur causa creata media tantum sine vi producendi
effectum, alij dicitur mediata, quod dicitur vel ipsa actione effectum directe qui
a causa producuntur.
hij ad dispositiones medias physicas, quod est aliquid quod dicitur vel ipsa causa, et alia
ad agendum.

paragraphus 8.
de Angelis.

Angelus est spiritus creatus completus.
junctum nomen id est ab ipsis hic multis: a verbo graeco ἀγγέλλω quod
significat nuntio, quia dicuntur ministri ad obsequia a ministeria.
Dei quae Angelos non regunt ut aliquid tamen dari Angelos non demonstrantur aliis
sed fide certum est.
Angelus habet operationem in illigere velle movere.
Angelus intelligunt utique in quantum a phantasmatibus, alia rationalia non indi
gent alicui sed potius: id quod per se est intelligunt. alia libera tamen et ipsa
per rationalia possunt ratiocinari.
quomodo non est intellectus lesus intellectus difficile est explicatu. sallem
syconi posset id fieri aliquo dei decreto efficiunt rationales, et quo utitur
gelum velit alius rotis esse sunt ut ratio rotis regna fortis solo.
an Angelus intelligunt sine phantasmatibus, non in ipsis quibus sed mera ac
tantum. in Angelis est non rationalis, quia sunt omnes beatitudinem diligunt.
est in Angelis liberum arbitrium: id quod sint alia caelestia quam in rotis
nempe ipsa per naturam ipsis connaturalium non sunt rationalium
nullam habent Angelis concludi autem ad ea quae ipsis indicantur: ni hi per sunt
ad eorum ipsis modus loquitur et quibus ad operationes ipsis.
Duplex est motus, alterum animalis, quod pendet ab voluntate ipsius animalis ab
oriunde pendet, et longe per spatium. Angelus non habet determinatum in ipsis illen
minus, quia ad praesentiam loci, quia sunt penetrabilis. habet tamen quod ad magni
tudinem, quia non sunt infinitis
non habent locum sine determinato, quod ad loci figuratio, quia sunt in loco definito

nihil ex, non illum scribit.
Angeli per se non unionem cum corpore possunt assumere quidem corpora, sed Angelus dicitur assumere corpus, quod est aliquid ipsi unum cum corpore. unus spiritus cum corpore duplex ex illis, polypnum substantialis, unde fit ut aliquid totius substantialis id est dicitur quod sit unum totum totis.
unio cum dicitur totis polysynthesis per mera contactum sive authorem contentum per assistentiam et professionem modorum et nobilitis. 3 per assistentiam cum substantia. 4 per possessionem cum homine. 5 per assistentiam cum spiritualibus corporibus. 6 per quantitatem cum in hi totum spiritus corporis.
non possunt Angeli substantialiter uniri corporibus, neque ex natura, quia non habent ex natura unum cum corpore, quia non habent ex natura polysynthesis, sed alterius naturae: neque ex supposito quia est unio divina cum humanitate, quia substantia totalis completa non possunt uniri supposito creato, sed possunt uniri localiter, civiliter per contactum, assistentiam, possessionem, professionem.
unio per assistentiam est polysynthesis totalis cohaerens, ut sunt ex specialibus intelligibilem hominis Angelus et anima.
Assumere in id dicitur debet unio rem unitam cum corpore nostro, illa ad constitutum Angelus et corpus possit fieri nova illa vocari Angelus.
Constitutum ex Angelo et homine vivo non potest vocari Angelus sed constitutum ab Angelo possit, tantum alios intellectus hominis elicitis non Angelo imperandi.
Negandum unionem specialem Angelis cum mere debent corpora jam formata et corpora mortuorum et corpora quae sibi fanxerunt et sibi in particulis civilibus dispositis.
Nota: illa corpora esse potest mere corporeum opposuit, non duo corpora humana et alia corpora esse aliquid, neque vivi, et mere.
Alios ratio vitalis aliquid, quatenus totalitas consistit in modo totali vivi. Corpus mendicans ambulans et dicitur vitalis vi modum aliquid quatenus totalitas non consistit in modo totali, sed in quadam qualitate, quae non potest esse nisi a substantia incompleta destinata corpori ut vivificetur et potest dicitur et dicitur alios vitalis secundum totalitatem.
Angeli quis specialiter unione assumere possunt corpora extrema ab ratione vitalis vi modum, non duo corpora quis vitalis vi modum totalitatis.
corpora naturalia non sunt Angeli quidem sunt ab hominis et sibi non proprietas sed ut ex fine modi quos corpora sunt ita et fines quos corpora alios sive

 quae quae sibi invicem colloquuntur.

Sectio 2da.

propositiones Neumathologicae.

prima.

Spiritus est substantia cogitans.

Secunda.

Spiritus est activus et essentialiter vivens.

tertia.

Spiritus est indivisibilis et simplex.

quarta.

Spiritus est incorruptibilis et natura sua immortalis, ingenerabilis et imperceptibilis.

quinta.

Spiritus est in loco definitive.

Sexta.

Spiritus potest movere corpora.

Septima.

Spiritus alius est summe perfectus, nimirum Deus, alius imperfectus, nimirum Angelus.

octava.

Differentia Dei sumpti pro ente increato, consistit in independentia.

nona.

existentia est de conceptu divinae essentiae.

decima.

Differentia essentiae divinae formaliter sumpta, non consistit in intellectione actuali sed in assistentia spirituali sumpta.

undecima.

Definitio Dei potest secundum humanum conceptum exigere.

duodecima.

Deus est ens summe unum, summe bonum, summe verum.

decima 3tia.

Deus est realiter simplex, id est sine omni compositione physica.

decima 4ta.

Deus est perfectissimus, et absolute infinitus.

decima 5ta.

Deus est immutabilis et aeternus.

Decimabla.

Deus est in omnibus et ubique locorum.

Decimaprima.

Deus est invisibilis, incomprehensibilis, ineffabilis, sed tamen intelligibilis.

Decimaqua.

Deus est intellectualis.

Decimanona.

Indeo est intellectualis voluntas, eaque libera.

20.

Deus est omnipotens.

21

Deus habet formaliter virtutem omnem intellectualem secundum gradum genericum spectatam.

22

Indeo est intelligentia sapientia etc.

23

Indeo est formaliter virtutem omnem moralem, quod secundum gradum genericum nullam connotant imperfectionem, ergo misericordia, justitia liberalitas, veracitas etc. fortitudo temperantia etc. non sunt indeo formaliter sed eminenter.

24

Poenitentia, tristitia et similes voluntatis actus imperfectionem involventes sunt indeo effective non affective, quia ero non involvunt imperfectionem: ergo amor sunt indeo etiam formaliter.

25

Angelus est spiritus creatus, completus.

26

Non repugnat existere Angelos.

27

Angelos existere non demonstrantur rationes, sed fide certum est.

28

Angelorum tres sunt operationes: intelligere, velle, movere.

29

Angeli sunt penetrabiles, indivisibiles, incorruptibiles.

30.

Angeli sunt alicui: sunt in loco definitive, non circumscriptive, sunt in loco praesentiae sive virtualem.

31

Angeli cognoscunt etiam res naturales.

32

non ratio ei nascitur circa naturalia et necessaria: sed circa liberum et superna alia possunt ratio ei nasci.

33

Angeli possunt assumere corpora non tam proprie.

34

in corporibus assumptis non possunt exercere operationes vitales et propositiones de anima humana occurrunt in anima magica.

Finis huius

Compendii.

Liber primus thesium.

Codex 2dus. Thesis 1ma

Essentiae rerum sunt immutabiles.

Probatur 1mo. si essentiae rerum non essent immutabiles, idem posset esse simul et non esse: v.g. triangulum esset figura constans 3bus Angulis 3bus plateribus et simul non esset figura constans 3bus Angulis 3bus plateribus, atqui principium est per se notum diem posse esse simul et non esse: ergo essentiae rerum sunt immutabiles.

Probatur 2do. si essentiae rerum non sunt immutabiles subvertuntur omnia principia scientiarum et morum: nam malum et inordinatum erit forte ordinatum et bonum: quidquid habetur ut certo verum erit fortassis falsissimum: atqui non possunt everti principia scientiarum et morum: ergo essentiae rerum sunt immutabiles.

Obicies 1mo: potentia infinita potest mutare rerum essentias v.g. ergo: R. N: Ans: potentia etiam infinita non potest facere ea quae sunt intrinsece impossibilia: quae intrinsece sunt impossibilia propter nihil sunt physice.

Urges. atqui non licet negare, quod potentia infinita possit mutare rerum essentias: probatur. non licet negare, posse aliquid fieri a deo propterea quod non videatur, quod id pacto fieri a deo possit ergo R. Ne: consequentiam. non ideo negamus essentias a deo mutari posse, quod id non intelligamus, quomodo id fieri possit, sed quod clare intelligamus, esse id intrinsece impossibile. Atqui illa quae sunt intrinsece impossibilia non esse objectum omni potentiae, cum nihil sint: certo ad faciendum nihil, nulla opus est potentia.

Instas. omnia sunt possibilia dependenter a dei voluntate ergo R: di: ans. id est ea quae repugnant non intrinsece possunt aliquando a deo existere

Ita Cor: actionem quid in hisce rebus non possunt creaturae à Deo Creatione. Cf: Ordo:

Urgo. Atqui Deus esse potest causa efficiens, quomodo existentia, ergo R: Cf: subsumptum. Ergo existentia debet dari causam, ad essentiam, quod absque causa existentia nullo modo dici potest.

Urgo: Indeque nulla essentia essentia erit, fatetur Cor: ergo Ang. R: Cf: sequelam Maior: propter falsum suppositum. Creatum non est vere creatum non debet dici nisi dicatur physice, non vero de essentia, quod absque existentia per se subsistat, existendo tantum Metaphysice.

Urgo. Saltem in desinente essentia rerum non producuntur à Deo, adquisitum Cor: ergo Ang. R: Cf: mi:

Petrus. Nulla essentia potest esse positiva per se, quod à Deo non procedat, ergo falsum est, quod essentia à Deo non procedat, Cf: Di: Cor: probatio: et nulla perfectio possibilis physice est, quod non procedat à Deo Omnipotente. Metaphysice autem perfectio possibilis Metaphysice est conservatio actuum essentialium: et ut idem dicam Metaphysice, quia actual non habent existentiam, nisi ut ita dicam ad eam ipsam rationem perfectio non possibilis physice existit per se, sed Metaphysice existit, non essentia sunt possibiles essentiae Metaphysice.

Obicit. 2do. Sic essentia essentia mutatur, essentia desinere non est desinere et ad erunt. Atqui falsum Cor: ergo et Ang. R: Cf: Min: essentia sunt desinere non est desinere, quod tale sit ut alia essentia sequatur. Sunt Ideae desinere non desinere, quod quomodo existere desinere possit corrupitur eodem modo, et eodem corrupi debeant.

Urgo. in desequentia dicunt non esse liberum, circa productionem creaturarum: atqui falsum Cor: ergo et Ang. R: Di: Mai: quoad creaturarum essentiam, Cor: Mai: quoad earum existentiam. Cf: Mai: sicut Circulus Mirae. Cf: Cor: Min: Mirae Deus in hypothesi quod velit creare triangulum, non potest illud facere sine tribus angulis, si velit creare Orbem, debet facere aut rotule.

Instat. Sic essentia rerum sunt immutabiles, non solum erunt sicut essentia desinere, sed etiam ipso Deo prior. Atqui falsum Cor: ergo et Ang. R: Di: sequelam Maior: erunt Deo prior Metaphysice in esse possunt corrupi, quia corrupitur Deo, Deo non existentiam, Cor: physice desinere aliquid physice existit prius Deo. Cf: Sed etiam

similitudo distincta Minore neg: consequentiam.

Thesis Secunda.

Datur ens rationis sive haberi potest idea impossibilis.

Probatur. Veteres graeci et Romani habebant ideam Multiplicis Dei corpore, more hominum in tempore nati humanis etiam affectibus deditis, ergo haberi potest idea rerum possibilis. Consequentia patet nisi dicas ideam illam non fuisse ideam Dei, at vero quid dixeris, evertis demonstrationem moralem existentiae Dei, quae ab omnibus admittitur nam inde potuit existere Deum, quod omnium temporum homines adgnoverint Deum; certum enim dicunt judicium infallibilem esse vocem naturae sive evidentiam, quod si vero habere ideam Dei ut corporis non est fere ideam Dei, falsum erit ab omnibus omnium hominum temporibus agnitum fuisse Deum.

Deinde ex regulis philosophi existimarunt dari posse creaturam aeternam vi infinitam, quod nunc fere ab omnibus habetur ut Chimaericum certe non possunt illi dici assumisse, quod non intelligerent.

Obiicies 1mo. ut mens repraesentet rem sibi impossibilem, debet percipere habitudinem compatibilitatis in tu duo quae revera sunt incompatibilia, at qui talem habitudinem mens non potest percipere ergo Cl: R: N: mi: mens potest etiam ea percipere quae fingit.

Urges. tabellum vel speculum non repraesentat ea, quae non sunt, ergo a pari R: N: consequentiam: disparitas est, quod mens sit activa, speculum vero et tabella inertes.

Urges. at qui mens erit saltem similis pictori, at qui pictor non potest pingere id, quod nulla tenus est, ergo neque mens percipere id, quod nulla tenus est. R: dis: mens est similis pictori in aliquibus: Con in omnibus N: pictor multa intelligit, quae non potest repraesentare coloribus possibilitatem: honestatem: veritatem: quamquam et pictores aliquando dicere possunt pingere chimeram, dum amorem, vel repraesentant sub forma pueruli pro ratione pharetram gestientis et arcum.

Obiicies 2do. non potest habere idea Dei injusti, etiam Cl: ergo: N: omnes

Probo: arg. Idea Dei injusti esset idea alicuius rei, quod esset injusta simul et non injusta: nam Dei idea est idea entis infinite perfecti atque adeo idea entis non injusti. R. d.: arg. si idea Dei sit adequata et explicatio: Con. si idea Dei inadequata sit et involutio: N. arg. equidem si per Deum intelligas ens sine imperfectione non potest habere ideam Dei injusti, sed si per Deum intelligas tum ens aliquod moralibus longe potentius, etiam ortale talis idea non includit injustitiam.

Urgs. Atqui talis idea non est idea Dei ergo nulla solutio. R. d. subsptm. non est idea adequata Con. inadequata Ne: si talis idea nullo modo foret idea Dei non possent dici ergo gentes et Romani Deum agnovisse.

Quod est contra communem omnium sententiam, nam quasi paucos excipias philosophos vulgus non alium agnoscebat Deum, quam qualem fere a poetis representantur, Jupiter, Juno, mars, etc. quidquid etiam Christiani Antropomorphitae dicti Deum sibi representabant corporeum.

Urgs. atqui Antropomorphitae non possunt dici habuisse ideam Dei corporei ergo etc. Probo. si dici possunt habuisse ideam Dei corporei animae esse corporeum. atqui haec ratio nulla est ergo R. N. mi. tum potest mens per representationem conjungere ideas duas, quam per affirmationem, et revera nihil affirmamus, nisi quod apprehendimus, affirmare nil ac de quam asserere, id quod representatur in mea mente revera sic se habere in natura rerum, quia est autem tale representari per apprehensionem, quam tale asserere per additam apprehensioni affirmationem, judicium enim N. hil aliud est quam apprehensio, cui additur affirmatio, definitur enim ~~affirmatio~~ apprehensio cognitio sine affirmatione judicium definitur cognitio cum affirmatione.

Urgs. Atqui haec ratio nulla est ergo etc.

Probo: sic judicari equidem potest, ex motivo extrinseco. Nempe ex authoritate pro judicio, pravo cupiditate, etc. is ex motivo autem in

trinsecus apprehendi non potest: ergo haec ratio nulla est: R. N. 2da partem
antecedentis quoniam ergo judicat ex motivo, autem in trinsecus apprehendi non potest
ergo haec ratio nulla est, R. N. 2da partem Antecedentis. fingit sibi compatibilita-
tem sive convenientiam inter subjectum et praedicatum et prius quam affirmaret ja-
sibi ea finxerat: quasi vero posset habere idea vel ciarorum docti, vel alexandri
fortis, aliter per quam Authoritatem judicium dicitur esse ex motivo intrin-
seco quando sit ex clara cognitione essentiae et naturae rei, ut cum dicitur
homo esse capax discurrendi judicium dicitur esse ex motivo intrinseco, quod
non est cognitio essentiae rei, sed ex Authoritate, vel alia causa, ut cum
quis judicat deum esse in personis trinis, sed quemadmodum ex revelatione
judicari potest deum esse in personis trinis, ita ex eadem revelatione apprehendi
potest Deus in personis trinis, cum per se desit suspendere assensum.
si hic etiam ergo placet mihi assensum suspendere in judicio, deus est
trinus remanebit apprehensio Dei trini.

Thesis 3tia.

gradus Metaphysici eiusdem individui non distinguuntur distinctive.

Reali physica sive distinctione illa, quae dicitur realis Maior.
Priusquam probetur thesis. Notae hae observentur.
Nota 1ma. gradus Metaphysici alicuius individui sunt praedi-
cata seu attributa essentialia, scilicet illa, quae dicitur infi-
ma species generis et differentiae vel gradus Metaphysici petri qui
est individuum humanum sunt: species infima. homo. generalis
animal corpus substantia, ergo differentiae, rationale sensitivum, ani-
matum corporeum, ut fere habet in Arbore porphiriana serie
modica et coloterali ad sinistram. porro nullum est individuum
sive humanum sive aequinum, vel Arboreum etc. de quo non possit simi-
lem instruere arborem porphirianam.
Nota 2da. dicuntur gradus quia sunt alii superiores vel ergo sub-
stantia alii inferiores vel homo, animal, dicitur Metaphysici

34. quia non solum rebus corporeis competunt, de quibus nunc agit physica, sed etiam rebus spiritualibus de quibus nunc agit Metaphysica. Et potissimum, quia hi gradus consistunt essentiam Metaphysicam.

gradus superior est, de essentia alius, quo latius patet, ut animal est de essentia hominis et latius patet quam homo, id est pluribus convenit quam homo, cum homo conveniat solis hominibus, animal vero conveniat hominibus et brutis; gradus inferior in suo conceptu includit alium latius patentem, ut gradus homo includit in suo conceptu animal.

Notandum. in homine quidam partim spiritualis partim corporis est gradus unius partis a gradibus alterius partis, ut gradus corporis a spiritualibus realiter physice distinguitur, via est dubium nam corporeitas, extensio solitas etc. caeteraque attributa corporis a spiritualitate vera ratio animalitatis prorsus distinctae sunt, quidem totus homo denominatur corporis ut ex terra, totus item spiritualis ut liber, quia denominatio est ut axioma fert est totius, sed tamen illius corpus spiritualis non est nec mens corporea. Quemadmodum cum quis nominatur philosophus id ad alium illius mentem non ad corpus pertinet nisi quatenus affectionem corporeae cogitandi occasionem praebet.

Probatur Thesis. unus gradus eiusdem individui non potest sine alio esse, ut in petro animalitas non potest esse sine ratione animalitatis nec vicissim, et enim ratio animalitas Petri nihil est aliud, quam petrus ratio animalis valens. animalitas Petri nihil est aliud, quam petrus valens sentire, Petrus autem valens sentire non potest esse sine ~~[illegible]~~, Petrus valenti ratio animalis, unde non possit esse sine ipso, ergo unus gradus non distinguitur in eodem individuo distinctive realiter physice.

Obiicies imo. tantum exercitii causa hic enim sententiae nemo suis contradicere potest, gradus unus petri potest esse sine alio ergo N. Ant.

Probatur Ant. animalitas petri potest esse sine petri ratio animalitatis ergo N. Ant. Probatur Ant. in petro instante jam est animalitas, nondum est ratio animalitatis ergo. Nota de parte Ant.

Probatur. non est potentia ratio animandi in petro instante, ergo non est ratio animalitatis R. d. Ant. non est potentia ratio animandi in petro [illegible]

impetita N: potentia expetita est, quod nullo impedimento prohibetur
quominus in actum exempere possit, impedita contra est, quam aliquid impedi-
mentum non sinit exempere in actum. Ratio cinalitas est potentia ratio cinan-
di, v. expetita v. impetita, in infante petro est potentia petri impetita
per nimiam tenerritudinem organorum v. aliam similem causam, quemadmo-
dum fuit in homine sano sed vincto, laterum est veracem rendi potentia
licet impetita

Instans. Antequam deus infunderet petro animam: quod Medici dicunt
saltem veteres fieri circa diem tum quadragesimum, postquam corpus ce-
pit crescere: jam erat vivens petri: petrus enim jam crescebat: non
dum tamen erat petri rationale ergo: R: N: ang. quoad imam partem
ante infusionem animae non dum erat petrus, petrus enim est homo, homo
autem non est corpus solum sed corpus cum anima

Instans. Ratio cinalitas petri potest esse sine corporitate Petri ergo
R: N: ang.

Probatur. mortuo petro eius ratio cinalitas est in coelis, dum corporeitas
jacet in sepulchro ergo R: N: ang. mortuo petro jam nullibi est petrus
petrus enim est talis homo, sed homo est talis talis unita anima corpo-
ri tali talis autem anima jam nullibi evincta tali corpori. distinctio
diligenter gradus totius et gradus partium. Mortuo petro remanet ratio
cinalitas animae, quod est pars petri, non vero ratio cinalitas petri, quia
est totum, sic etiam remanet corporeitas corporis, quod est pars petri etiam
non vero rationalitas petri totius; corporeitas est attributum essentiale cor-
poris petri secundum sumptum et etiam est attributum essentiale totius petri
pariter rationalitas est attributum essentiale animae secundum Petri sumptae
et est attributum essentiale totius petri. porro gradus Metaphysici
totius v. post mortem Petri jacet in tumulo corporeitas quaterus est gra-
dus partis non quaterus est gradus totius, vivit in coelis ratio cinalitas qua-
terus est gradus Metaphysicus partis, est quaterus gradus Metaphysicus
totius.

Instans. gradus Metaphysici pauli possunt separari, et revera sepa-
rantur a gradibus Metaphysicis Petri ergo a pari, gradus ergo Me-
taphysicus Petri potest separari a gradu metaphysico altero eiusdem

Petri: Ad: 1: Confirm: dispartitio est, quia pars est pars sunt duo, quia
vel de ipsis ut gradus autem Metaphysici: partes sunt ut ita quae
ipse partes, et gradus Metaphysici Petri, ut ita sunt quae ipse
partes et partes non ipsis distinctae ab ipso Petro aut de compositione dispa
ratae.

Tertio gradus Metaphysici sunt partes, ergo possunt separari a se invicem:
Ad: 1: Ord: sunt partes Metaphysica Com: partes physica Ad: partes
Metaphysica sunt ut Mihi ita ut ita, partes physicae sunt sub
stantiae plures, unde ei substantia quidem composita Metaphy:
partes physicae possunt separari invicem, non vero partes Metaphy
sicae quales sunt gradus Metaphysici.

Quarto Aliquis gradus Metaphysici sunt partes physicae ut: Ad:
Ad: sunt partes totius physicae ergo Ad: 1: Ord: sunt partes to
tius physicae Metaphysicae sumptae Com: physicae sumptae Ad: totius
quidem totum Metaphysicae quando corpus de natura ratio
ex Attributis dicitur sumi physicae quando corpus de natura varia
subsistendi quibus aliquibus totum dicuntur compositum.

Quinto gradus Metaphysici distinguuntur partibus physicis, ergo ex: Ad:
Ord: partes physicae sumptae Com partes Metaphysicae sumptae Ad: corpus
autem partes sunt partes physicae petri gradus autem Metaphysici petri dicun
tur ex corpore Petri sumpti Mihi autem, non vero ex ipsa aut
ex corpore Petri sumpti.

Obiicies 2do potentia actus dividuntur in Metaphysica, atque in animalis
potentia sive perfectibilis, et realis et potentia perfectibilis ergo Ad:
Mai: potentia physica et actus physicus Com: potentia Metaphysica et actus
Metaphysicus Ad: mi: actualis est potentia Metaphysica et actualis actus
Metaphysicus Com: actualis est potentia physica et actualis est actus physicus
Ad: potentia actus dividuntur in debitum et actus potentia aptitudinis quod
perfectio potentiae et actus quod est perfectio quod sunt in potentia perfectibilis
potentia dicitur perfectibilis physica ut corpus humanum est perfectibilis physica
ut anima humana quod sunt duo perfectibilia, et dividuntur sed quod
differentia quae sunt actualis et actualis se habent ut perfectio et perfectibile
Metaphysica est in ordine ad intellectum.

Instas. aalitas et raalitas diversa sunt principia, ergo R. N. arg. non sunt diversa physica principia, sed diversarum operationum principium unum et idem est.

Urgs. principia ab effectibus specificantur, ergo cum aalitatis et raalitatis diversi sint effectus, aalitas et raalitas sunt principia physice diversa R. D. arg. principia ab effectibus specificantur, id est ex effectuum nobilitate arguitur principii dignitas Con. id est tot sunt principia quot sunt effectus Ne: effectus non est nobilior sua causa unde expedit antecedens effectus recte concludit praestantiam sed una eademque causa potest praestare duos effectus valde diversos.

Urgs. raalitas est principium spirituale, et aalitas est principium materiale ergo R. N. arg. aalitas et raalitas Petri sunt principia corporis spirituale. Nempe Petrus constans corpore et aia.

Urgs. atqui aalitas Petri est maalis pure ergo R. N. arg.

Probo: est similis aalitati pro tunc ergo R. D. arg. ex tunc sunt quoad effectus Con. in tunc sunt quoad entitatem N. sensus dolorum, voluptatis, lucis, colorum etc. sunt in homine et in bruto, sed aia hominis immane, quantum distat ab aia bruti, atque ita est immensa disparitas in tu principium sentiendi brutorum, quod est conflatum ex corpore et aia bellvina, et principium sentiendi hominis quod est conflatum ex corpore et aia humana.

Thesis quarta.

Gradus Metaphysicus distinguuntur adaequate et absolute per distinctionem formalem ex natura rei, qualem admittunt scotistae.

Antequam probetur thesis Nota. scotistae sic dicti a Joanne Stuna scoto Franciscano, qui etiam doctor subtilis dicit, admittunt distinctionem mediam in tu reale et rationis. Docent ergo unam eademque rem physice simplicem et indivisibilem, ut hominem constitui ex variis formalitatibus absolutis, et realitatibus heterogeneis objective adaequatis, et simpliciter diversis et distinctis ante operam intellectus. Contra hos.

Probatur thesis: videtur inconceptibile quomodo eadem possit esse una et multiplex in statu absoluto nisi sumatur obiective per ordinem ad plures terminos; cum ergo scotistae vocent gradus Metaphysicos formalitates absolutas, earum distinctio erit realis stricte, et consequenter non

ad mi Neda.

pro solutione objectionum, quae in nostra sententia paulo post statum
de facillime solvuntur.

Observat. Scoti sed statuunt pro sua distinctione quam vocant media
sequentia signa: unum est exclusio, quando scilicet ea, quae sunt realiter
physice idem, ita se habent, ut unum excludat aliud, a ratione sua formali.
2dum est definitio, quando scilicet diversa definitione definiuntur.
3tium est demonstratio, quando de uno demonstratur aliquid, quod hoc
ipso non demonstratur de altero. 4tum est reduplicatio, quando unum reduplicative
sumptum negari potest de altero.

Haec signa distinctionis non omnes admittimus sed negamus ea locum habere in statu
absoluto, et in ea formalitatem absolutam, sed tantum in statu respectivo, et
in ea gradus metaphysicos tanquam formalitates respectivas.

Nota 2do. Scoti sed statuunt 3 plures status, 2dum quae ex aliqua consideratione
potest ipsius esse status physicus, in quo consideratur reali ac intrinseca simplex
et indivisibilis 2dus. Metaphysicus in quo consideratur potest, prout
cum multis formalitatibus, quae vocantur gradus metaphysici est composita
qui status datur ante operam intellectus. 3tius est status logicus, qui fit per
mentem et in quo actualiter cognoscitur 2dum unam formalitatem.

Hunc triplicem statum etiam non admittimus sed negamus statum metaphysicum
salvari in statu absoluto, sed tantum in statu respectivo, nimirum in ordine
ad intellectum potentem cognoscere unam formalitatem sine altera. hinc sit.

Thesis quinta.

Gradus metaphysici distinguuntur realiter respective sive metaphysice ante operam intellectus.

Antequam probetur thesis notandum est quod respectivum, vel absolutum,
absolutum est quod consideratur ad id quod est in se, respectivum est quod
consideratur in ordine ad aliud, in quo autem respectivo possunt tria con-
siderari subjectum terminus et forma. subjectum est id, quod respicit aliud,
terminus est id quod respicitur. forma est ratio illa qua subjectum respicit

terminum. in relatione praedicamentali accedit quod scilicet ratio fundandi, est quae conditio illa sine qua subjectum non respicit terminum. haec forma respectiva est vera realis et independens ab intellectu. non tamen est entitas absoluta aut mota aliqua vere producta per actionem physicam. sed tantum resultans, et est veritas aliqua objectiva, et cognoscibilitas, quod jam adest in subjecto antequam intellectus cogitet et subjectum esse relativum. porro cum modi formae relativae multiplicantur multiplicatis terminis; et sicut haec formae relativae a subjectis distinguuntur metaphysice sive realiter respective, sic etiam distinguuntur inter se, non quidem per aliam et aliam formam, aliquid procedere in infinitum; sed se ipsis sicut enim non datur alia ratio albedinis per quam albedo sit alba, sic non datur forma formae, aut relatio relationis.

hinc cum petrus vel dicat multiplicem relationem praeter primam ad suas operationes, deinde ad intellectum, qui potest petrum resumere ad diversas operationes, tamquam ad diversos terminos, tunc in petro tamquam in subjecto sunt plures formae relativae ad subjecto et termino, quam inter se realiter distinctive respective, ut enim petrus revertibilis est ad sensationem est in petro aliqua sive ratio aliqua, ut est revertibilis ad ratiocinationem est in eo rationale, ad eos gradus metaphysicis abstractivum sumantur, nihil aliud sunt quam ipsae haec formae relativae concretive vero sumpti sunt ipse petrus, ad haec vel illa connotata revertibilis; cuius concreti signi sicut materiale est ipse petrus formale vero ipsa revertibilitas petri vel ad sensationem ad eos ipsa ratio aliqua cum autem illae formae relativae vel revertibilitatis realiter respective inter se distinguuntur. alia est enim ante operam intellectus cognoscibilitas petri in ordine ad sensationem, et alia cognoscibilitas in ordine ad ratiocinationem. hinc etiam distinguuntur eadem distinctione gradus metaphysici, qui nihil aliud sunt quam illae formae.

Nota 2do distinctio realis respectiva non est tantum fundamentalis sed actualis, quia haec formalitas vel forma relativa est actualiter conformis, aliqui ideo vel apprehensioni, cui actualiter non est conformis alia formalitas ergo est aliud et aliud actualiter respectu cuius actualis illorum dicitur

principio.

Notatio. bene hic advertendum est ad 3 plicem statum, ad quem aliqua con-
fideratio potest, neque confundendum est statum Metaphysicum, qui consideratur
rerum essentiae et proprietates, cum statu logico ad quem spectant tantum praedicationes
et suppositiones.

Probatur Thesis. gradus Metaphysici nihil aliud est, quam diversae relationes in
eodem supposito, sive individuo in ordine ad terminos realiter physice distin-
ctos, atqui tales diversae relationes dantur a parte rei ergo. probatur minor.
probatur quia nemine cogitante dicit ordinem sive relationem ad causationem suam
et nullam aliam ordinem seu relationem ad ratiocinationem suam, quam potest esse
eliciens ergo etc. probatur ant. intellectus nostra non facit illas ordines et respectus
sed tantum cognoscit relationes eius dantur a parte rei nemine cogitante.
ut patet ex illa proportione relationis similitudinis praeterea etc. non est for-
maliter in rebus, aut in suo subjecto, sed est aliquid rationis, et mera intellectus
operatio. quam propositionem in nostra societate docere prohibitum est ergo
nemine cogitante dantur diversae relationes in aliquo individuo.

Confirmatur. Nemine cogitante plus est hominem dicere ordinem ad ratio-
cinationem quam dicere tantum ordinem ad causationem, ergo aliquis est ordo seu rela-
tio ad causationem quam ad ratiocinationem etiam independenter ab intellectu.

Confirmatur 2do. ubi datur unum cognitum per mentem, datur unum cognos-
cibile nemine cogitante. ergo ubi dantur duo cognita per mentem dan-
tur duo cognoscibilia nemine cogitante, sive ante operam intellectus, at
qui sunt duo cognita per intellectum ergo animal et rationale, ergo animal et ra-
tionale sunt 2 cognoscibilia ante operam intellectus in ordine tamen ad intellectum
potentem cognoscere.

Obiicies 1mo. omne ens v. est reale v. rationis, ergo etiam omnis distinctio v. est
realis v. est rationis. R: d: ang. omne ens v. est reale, stricte et physice tale,
v. minus stricte v. Metaphysice tale v. rationis con: tantum v. stricte physice, rea-
le v. rationis N: ang. di: etiam in a parte cognoscitur. ergo etiam omnis distinctio, quae
est inter ens et ens physice reale erit stricte realis; co: cognoscitur. quae est inter

q. etiam non constituta tali alteritate Metaphysica [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] illa cognoscibilitas in [illegible] distinctio [illegible] [illegible] realis [illegible] physica [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab intellectu.

Instabis 1mo. Aristoteles [illegible] de distinctione media formali Metaphysica [illegible] [illegible] [illegible]. Resp: 1mo. quod [illegible] Aristoteli [illegible] in [illegible] [illegible] accidentia absoluta, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Resp: 2do. an Aristoteles agit de modo [illegible] consequenter [illegible] [illegible] intellectione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Instabis 2do. distinctio ex natura rei explicata est distinctio scotistica, ac Dicitur simpliciter et adaequate. Nego. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scotistica [illegible] [illegible] [illegible] Metaphysica [illegible] actualiter distincta [illegible] in intellectu: [illegible] [illegible] 1mo. quod in [illegible] [illegible] Metaphysica [illegible] distincta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in ordine ad intellectum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distincti actualiter formaliter [illegible] [illegible] intellectu. 2do. per distinctionem scotisticam [illegible] formaliter adaequate distinguitur ab alia [illegible] simpliciter [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] distinctionem [illegible] Metaphysica est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nempe [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cognoscibiles ab intellectu in ordine ad [illegible]; rationale est [illegible] cognoscibiles in ordine ad [illegible] consequenter [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 3tio. distinctio scotistica simpliciter absoluta [illegible] [illegible] in ordine ad intellectum, [illegible] [illegible] distinctionis [illegible] cognoscibilitas, quod in [illegible] [illegible] [illegible] ad cognitionem. 4to. [illegible] [illegible] formalitates scotisticae constituunt, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Metaphysica [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cognoscibilitas [illegible] [illegible] [illegible] cognoscibiles [illegible] [illegible] Meta=

physicum aliquid; aliquando ad ratiocinationem constituit in eodem petro concreto Metaphysicum rationalem, quod concreta Metaphysica nullam involvunt repugnantiam.

Obiicies 2do. petrus vegetante intellectum est omnino simplex unus et indivisibilis, ergo in petro non est actualiter aliud et aliud pletur. consequentia. alioquin petrus esset simplex realiter et non esset simplex. R: d: Ans. Argumenti petrus physice spectatus id est 2dum esse physicum est simplex unus et indivisibilis. con. petrus Metaphysice spectatus est omnino simplex et indivisibilis Metaphysice. N: ans. similiter d: probationem: petrus eodem modo spectatus esset simplex et non esset simplex. N: d: ergo modo spectatus nempe 2dum esse physicum esset simplex 2dum esse Metaphysicum esset multiplex. con. Nunquid idem petrus juxta adversarios est simplex, et simul per rationem multiplex consequenter dicitur eo modo esse quid simplex et multiplex non involvit contradictionem.

Instans 1mo. petrus cognoscibilis ab intellectu in ordine ad cognitionem non est aliquam petrus cognoscibilis in ordine ad rationem, ergo in petro non datur aliud et aliud cognoscibile. d: ans. non est aliquid realiter physice con. non est aliquid Metaphysice N:.

Instans 2do. quid autem est cognoscibilitas petri in ordine ad cognitionem. R: inv. indirecte quid est possibilitas rei intrinseca? quid operationum dirigibilitas intrinseca? quid parietis visibilitas intrinseca? et plura talia. cum si abstractive et praecise sumantur non sunt quid physicum et praecise reales, neque tamen sunt nihil, ergo sunt aliquid Metaphysicum. R: 2do. illa cognoscibilitas Petri intrinseca in ordine ad cognitionem concretive et physice est ipse Petrus. abstractive et Metaphysice est ratio virtus, et perfectio aliqua Metaphysica quod petrum determinat ad rectum aliquod Metaphysicum praedicatum aliquid.

Pro solutione reliquarum objectionum

Observa sequentia.

1mo illi vehementer allicinantur, qui reale Metaphysicum vocant terminos incompatibiles et se invicem jugulantes. illud enim non fit per intellectum est reale, ut qui relationes cognoscibilitatis etc. in petro sunt formae Metaphysicae et non fiunt per intellectum; ut ex prohibita superius propositione patet; ergo [illegible]

nid Metaphysica sunt reales, ergo Metaphysica et reale possunt simul stare.

2do. non est confundendus status Metaphysicus cum statu logico sicut Metaphysica non confunditur cum logica. distinctio autem aeque est proprietas ac Metaphysica cum unitas ut potest opponi.

3tio. si obiciatur particulas Republicativas: ut, quae, quatenus et 4. vel petitum ut Reverbiliter ad Sensationes est aal, ut Reverbiliter ad rationes est rationale. 7 jam denotare operationem intellectus; Responde quod Republicatio formalis denotat quidem operationem intellectus, sed supponat jam Republicationem, quam in obiecto, an ante habitam, intellectus tantum per Republicationem formalem explicat, cum alii terminis ad manum non sint ad exprimendum id, quod re ipsa est in petro distinctum nomine cogitante; et sic Republicatio obiectiva, spectat ad Metaphysicam, Republicatio vero formalis spectat ad logicam, et denotat praedicationem, sive cognitionem unius sine alio.

4to. illa stricte realiter distinguuntur, quibus conveniunt praedicata contradictoria in statu physico et absoluto non autem illa quibus tantum conveniunt praedicata contradictoria in statu Metaphysico et Respectivo.

5to. quod afferuntur a vari consilii, quod distinctionem rationis dicunt intercedere inter attributa et perfectiones divinas theologis Religiosae. consilia enim quaestionis philosophicae non decidunt, si tamen super erogatoriae Respondere velis, dic consilia tantum intendere neque distinctione stricte reali attributa divina distincta esse doceat, et ita tollat physicam dei simplicitatem. hoc vero omnia nil contra thesin Nostram, etiam in rebus theologicis evincere, ex eo patet quod sententia scoti multo plus diversa quam nostra in theologia sit ubique non tantum tolerata, sed etiam valde usitata.

6to. hoc distinctio realis Metaphysica vel Respectiva potestatis virtualis minor dici, quia est fundamentum praedicationis, de qua sit.

Thesis 6ta.

non datur [illegible] in tali gradu Metaphysicae praedicatio formalis:

Antequam probetur thesis nota.

1mo. praedicatio in genere est separatio unius ab alio cum quo suo modo est connexum,

praesupponens distinctionem.

Alia est physica vel materialis, qua unum physice separatur ab alio, sic separatur Ramus ab Arbore, aut a corpore. Alia est intentionalis, qua unum ab alio separatur per intellectum: de hac ultima agunt philosophi in logica, quia tamen praesupponit distinctionem bene hucusque illata est.

Praecisio igitur intentionalis est actus intellectus, quo aliquid eius de rei cognoscitur, et alterum eius de rei non cognoscit. Unde intelligis, ad omnem praecisionem intentionalem tria requirantur: imo intellectus qui praescindit, 2do actus per quem praescindit et objectum quod praescinditur. Praecisio intentionalis alia est positiva, alia negativa, positiva est, quae expresse unam perfectionem negamus de alia, ut cum dicimus aliquid est non realitas, vel aliud est aliquid realitas. Negativa est quasi sine positiva affirmatione aut negatione, unam rei perfectionem cognoscimus altera non cognita. Praecisio denique celeberrima divisione dividitur in formalem et objectivam.

Praecisio formalis est actus intellectus, quo semper tota objectiva entitas attingitur, ita tamen ut ex parte intellectus relucet, tantum una formalitas aut perfectio, et altera vicissim actus non relucet, tamen sic utraque rei ipsa cognoscatur.

Objectiva est actus exprimens unam formalitatem rei, sine alia realiter physice identificata, vel rationalitatem sine aliquo realitate. Ita ut hoc rei vel eo modo cognoscatur ex parte objecti.

Dicitur objectiva ex eo quod in objecto cognito relinquat unam formalitatem objective incognitam, sive quod aliquid cognoscat in objecto, et aliquid realiter physice identificatum non cognoscat ex parte objecti cogniti.

Nota 2do. licet formalis sit dicant cognosci totum objectum, negant tamen illud cognosci totaliter, sive in ordine ad omnia connotata; hinc duplex statuunt objectum, unum directum, alterum indirectum. Directum illud est ipsa entitas rei, indirectum sunt ipsius rei connotata quae respicit. Directum dicunt cognosci totum, indirectum vero non cognosci totum, quia non cognoscuntur omnia rei connotata. Sic dum aliquid praescinditur a realitate, juxta illos cognoscitur totus homo, in ordine ad sensationem tantum, non vero in ordine ad ratiocinationem; et quia tali modo totus homo cognoscitur, sed non totaliter, praescindit ut quasi ipse a se ipso extrinsece, ita ut tota praecisio se teneat ex parte

actus, paritatem hic solent dare, de imagine Materiali; in qua idem
Rex depictus semel ut Rex cum purpura et corona, et in alia ut miles, cum
thorace et cassite distinguitur quasi a se ipso non intrinsece quia est idem
Rex; sed extrinsece in istis imaginibus, quae ipsum diversimode repraesentant;
sic a pari dicunt, eundem hominem distingui a se ipso extrinsece, quia se-
mel in imagine spirituali, hoc est in actu intellectus cognoscitur, in ordi-
ne ad conservationem, et sic relucet ut aliud, et in alio actu in ordine ad rationem
et sic relucet ut aliud, quae praecisio se non teneat ex parte hominis cogniti, sed
tantum ex parte spiritualium imaginum, sed sive actuum intellectus. Hinc communi
illorum phrasis est. aliud aliud non distingui ex parte objecti, sed tan-
tum ex parte actuum, quae tamen verba Nolim intelligere, quasi dicerent
illos actus distingui rationes sui, nam actus intentionales, et rationes sui distin-
guuntur realiter physice, ad eos esset distinctio realis physica non in-
tentionalis; dicunt ergo se tenere ex parte actuum, repraesentative talium, sive
quod idem est tenere se ex parte objecti, prout substat duobus actibus, to-
tum objectum modo ad hoc modo ad illa connotata referentibus. unde vi-
dus quo sensu etiam se teneat eorum distinctio, et praecisio etiam aliquo mo-
do ex parte objecti.

Nota 3tio. objectivistae vulgares docent, quod licet aliud cognoscitur in hoc
Nullo modo distinctum sit a reali. tamen unus sine alio possit cognosci,
ita ut dum cognoscitur homo semel ut aliud, et semel ut reale, istis duo-
bus cognitionibus correspondeant duae formalitates, sive rationes objecti-
vae ex parte objecti diversae, et divisae, quae non sunt se habent in ordine
ad cognosci et non cognosci ac si essent vere realiter distinctae, et hanc vim
distinguendi, uti et praescindendi attribuunt intellectui. Nostra vero
praecisio objectiva praerequirit in objecto aliquam distinctionem breviam. cum
id quod praescinditur et Nullo modo diversum, objective praescindi Nullatenus

nus possit. est autem discrimen inter praecisionem, et distinctionem, sit concretum accidentale esse autem distinctum sit concretum essentiale cum eius modi distinctio sit proprietas entis Metaphysica. hic praenotatur.

Probatur thesis 1mo. gradus Metaphysici ante operam intellectus jam sunt distincti, ut probatum est in thesi superiori, ergo etiam objective praescinduntur, sive cognoscitur unus, quin hoc ipso alter cognoscatur.

Probatur 2do. gradus inter Metaphysicos datur praecisio, ergo etiam datur praecisum, quid vero, in sententia formalistarum erit praecisum non idem actus, nam aliquid esset praescindens, et praescissum non connotata, nam haec distinguuntur realiter non objective. nam haec ex parte totum juxta formalistas attingit. Respondent quidem 1mo totum fidem attingi sed non totaliter et sub omni claritate sed contra est verum totaliter dicit aliquid plus ex parte objecti directi, quam objectum directum non totaliter sumptum non; si dicit quid plus, ergo aliquid in objecto directo non attingitur, ergo fit praecisio objectiva; si non dicit plus ex parte objecti directi, sed tantum plus ex parte objecti indirecti, ut aiunt, ergo praecisio non fit ex parte objecti directi, cum ex parte illius omnia attingantur. Respondent 2do. totum praescindi tantum extrinsece a se ipso, sed contra est, qualiquaeso illa praecisio est, ubi totum a toto praescinditur.

Probatur 3tio. sententia formalistarum videtur tollere univocationem, generum et specierum, quales enim univocatio animalis vel respectu hominis et bruti, ubi rationale simul attingitur dum ab eo praescinditur, quomodo animal petit praecisum a rationali poterit praedicari de bruto, cum animal sit vel aliud, juxta ipsos, quam petit totum in ordine ad sensationem cognitum? si vero dicunt animal petit praecisum non posse praedicari de bruto ergo hoc ipso non erit univocum.

Probatur 4to. sententia formalistarum gradus Metaphysicos confundit, dum enim intellectus cognoscit animal, juxta ipsos etiam cognoscitur rationale confuse, atqui multa in hac confundere non est praescindere.

haec sententia non salvat compositionem Metaphysicam ex genere et differentia, haec enim compositio constat ex partibus, partes autem non sunt partes, ubi totum semper attingitur.

Probatur 5to. Vulgari illo exemplo sumpto de hoc, quis enim movet, et ne sit tunc sit hoc v. buntum in hoc enim casu non cognosco rationale, sed solum animal; solum enim id cognosco, cuius habeo speciem, sed in hoc casu habeo speciem solius animalis ergo.

Respondent quidem formaliter. nequidem non habere speciem motivam rationalis. quia non cognosco rationem animalis, habere tamen speciem terminativam, totius entis quod ibi est, et proinde, quod non possim dicere, quod ibi sit rationale, illud esse ex eo quod non habeam speciem motivam ortam ex ipsis rationibus, quae speciem motivam me determinent, et deducant, in cognitionem rationalis, quod autem habeam speciem terminativam, totius entis rationem dant, quia totum quod ibi est producit speciem. neque enim animalis praecise sumpto convenit speciem producere, sed contra est, quia speciem motivam determinat intellectum, ut sibi fabricet speciem objecti ipsius inadaequatam, quod speciem sint virtualis imago animalis. tantum dependet actibus intellectus deinde producat speciem expressam animalis tantum.

Obicies. praecisio non est aliud quam actus intellectus, atqui actus intellectus non est in objecto, sed tantum se habet ex parte intellectus ergo R. d. Mai: praecisio activa est et causalis, non est aliud quam actus intellectus Con: praecisio passiva et objectiva N. Mai: concessa Minore simili ratione distingue Consequens: praecisio activa se tenet ex parte intellectus, praecisio vero passiva se tenet ex parte objecti; nam objectum denominatur praecisum a forma intrinseca.

Instabis 1mo. Esse praecisum est denominatio mere extrinseca, quia provenit a cognitione praescindente sicut to visum est denominatio extrinseca, quia provenit ab extrinseco, scilicet a visione ergo R. N. ant. cum paritate, nam licet praecisio et visio activa sit extrinseca objecto, passiva tamen visio et praecisio est objecto intrinseca; quia tamen resultat ab extrinseco dicitur forma intrinseca ab intrinseco.

Instabis 2do. praecisum nihil est aliud quam res cognita et cognitio ergo res cognita adaequata prout est in statu reali physico N. ant. cognita inadaequate

rdum unam veritatem objectionis, ab alia realitate physica distinctam con.

Thesis 7ma.

Neque datur praecisio objectiva prout communiter explicat.

Probatur. 1mo. objectivistae, qui ad praecisionem non praesupponunt distinctionem aliquam actualem, in tali gradu Metaphysicae tribuunt intellectui ingredibilem hanc subtilitatem, ut visa objectum realiter indivisibile, intentionaliter dividat, et quasi in duas sectas, quod ut gratis asserunt, ita illis gradus negatur.

Probatur 2do. non potest illorum sententia explicari, quid sit aliud praecisum, si enim non est fit plus quam cognitio et petitio, ergo non est objective praecisum cum simul cognoscatur totum petitio, si est quid plus quam cognitio et petitio, ergo illud plus est quid fictitium, cum illud aliud concipiatur quod non est a parte rei.

Objectiones, quibus isti objectivistae nos oppugnent, omnes reiduntur in thesin de distinctione realis Metaphysica: hinc pro Maiori notitia illorum quae in sui defensionem in medium proferunt.

Observa. Conclusiones spirituales fieri hoc modo. 1mo. objectum ex parte per totum aerem intermedium, usque ad oculum diffundit speciem, ut vocant impressam, et est imago quaedam virtualis objecti, cuius est quasi vicaria. 2do. potentia visiva residens in oculo, una cum hac specie producit in visione quam visionem vocant imaginem materialem sive speciem expressam objecti. 3tio. haec species expressa mutatur in speciem impressam, quasi mittit ad phantasiam. 4to. phantasia cum hac specie producit cognitionem materialem internam, quae et phantasma dicitur. 5to. dependenter ab hoc phantasmate intellectus agens fabricat sibi speciem spiritualem sive intelligibilem, unde oritur in intellectu et effective producitur, cognitio spiritualis objecti quae cognitio vocatur species expressa his praeexpositis.

Dicunt objectivistae vulgares posse intellectum sibi fabricare idem in adaequatum aliud.

Urgebis: Nam ipsa [illegible] aliter quam data ratione: sed contra, ubi in intellectu non invenitur obiecto distinctio, non essentia [illegible] speciei [illegible] [illegible] distinctionis [illegible] [illegible] [illegible] habere [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible] incidit.

Thesis 2da.

Datur praecisio perfecta objectiva, seu per distinctionem rationis Metaphysicam inter gradus Metaphysicos.

Probatur: illa praecisio admittenda est, qua unum in intellectu perfecte separatur ab alio, cum solido fundamento in re, atqui sola per praecisionem objectivam, quae supponit distinctionem inter gradus Metaphysicos, in intellectu separatur perfecte unum ab alio, cum solido fundamento in re, ergo. Probatur Minor: in aliis duabus sententiis non datur aliud et aliud in re, ut in nostra, ubi datur aliud et aliud realiter Metaphysice distinctum, ergo sola nostra praecisio habet solidum fundamentum separandi unum ab alio.

Objicies: praecisio est cognitio, atqui cognitio solet terminari perfecte in intellectu, et est ergo extrinseca, ergo non est objectiva. Resp. Dist. Maj.: cognitio est praecisio pure [illegible] est cognitio praecisiva Conc. Maj.; atqui [illegible] cognitio [illegible] intellectus [illegible] ex parte in intellectu Con. Min.: cognitio praecisiva est objective intrinseca [illegible] aliud est [illegible] formaliter [illegible] cognitio [illegible] ex parte objecti [illegible] quod [illegible] cognitio praecisiva non est objective intrinseca [illegible] [illegible] [illegible] ad cognitionem [illegible] [illegible] cognosci [illegible] praecisive objecti [illegible] respectum [illegible] ad cognitionem [illegible] respectum ad [illegible] [illegible] [illegible] praecisione [illegible] denominatio pure extrinseca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita cognitio pure non est [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Con. idem, quod est Metaphysica distinctum et multiplex.

Instans. si esset multiplex Metaphysica, esset propter multas operationes ad quas relationem dicitur qui Conrad ergo etc. probo minorem.

Alio quin sequeretur infinita dari in eis modi distincta principia Metaphysica vel relationes probatur sequela: ubi sunt diversae operationes diversa sunt principia, atqui dantur ergo in hoc infinitae operationes diversae, ergo dantur etiam infinita principia juxta adversarios R. in o. tot sunt diversa principia saltem per intellectum diversa, quod sunt operationes diversae atqui juxta omnes dantur operationes infinitae diversae, ergo juxta illos dantur infinita principia per rationem diversa. R. 2do. D. mai. ubi sunt diversae operationes specie diversae sunt diversa principia Con. ubi sunt operationes numero tantum diversae sunt diversa principia etc. atqui sunt operationes infinitae diversae specie etc. Nam mutatio transeat totaliter admittimus relationes distinctas, quod novi ponuntur termini quos respicit hinc enim ergo esse in qua unquam reactio fuerit tot minimum ergo admittimus modos realiter Metaphysica distinctos quod alii per rationem distinctos.

Obiicies. implicat idem cognosci et non cognosci, atqui per praecisionem objectivam idem cognoscitur, et non cognoscitur, ergo. R. in o. Et ergo ideo implicat, idem cognosci clare et non clare, atqui loquitur per praecisionem formalem, R. D. M. implicat idem cognosci et non cognosci secundum eandem formalitatem, Con. idem diversas formalitates Metaphysicae distinctas etc. Ma. ut sit contradictio, debet cadere supra idem, et unde idem, eodem modo sumpto.

Instans. implicat eandem rem produci idem unam formalitatem et non produci idem alteram, ergo etiam implicat cognosci idem unam, et non cognosci idem alteram formalitatem, R. etc. consequentia. Nulla Metaphysica simul simplex et multiplex est in ordine ad potentiam sui productivam, eadem tamen realitas Metaphysica simplex est Metaphysica et virtualiter multiplex in ordine

ne ad intellectum potentem cognoscere, huius ratio est, quia actio productiva
cum physica sit terminata ad rem, ut existit in se physica, potentia vero cog-
noscitiva, cum sit intentionalis et praesertim terminata ad id, quod in eadem re co-
gnoscibile est, atqui formalitates Metaphysicae in eadem re actualiter virtu-
aliter distinctae sunt alia et alia cognoscibilia, ergo a potentia cognoscitiva
potest cognosci non sine altera.

Instans. ubi non sunt duae formalitates ibi non potest ad unam cognosci,
et ad alteram non cognosci atqui aliae et aliae in petro non sunt duae forma-
litates ergo non potest cognosci una sine altera, Ex d. Mai: ubi non sunt
duae formalitates, neque physica neque Metaphysica distinctae Con. ubi non sunt
duae formalitates physica quidem, sed tamen Metaphysica distinctae Ex Mai:
formalitas autem in abstracto et Metaphysica spectata in petro, est essen-
tialis ille horto petri ad ostensionem et formalitas rationalis. Metaphysica spe-
ctata, est ordo ad rationem, qui duo ordines non sunt duae res in petro physice
et realiter distinctae, sed sunt una petri entitas physica, sunt tamen hi duo
ordines virtualiter, et in ordine ad intellectum distincti, quia sunt alia et alia
cognoscibilitas eiusdem physicae entitatis petri, nam in ordine ad aliquid et aliquid opera-
tum.

Obiicies 2do. quando cognosco aliquid quod est reale, cognosco totum ob-
jectum ergo ex parte objecti non hic praescindo. d. ; ans. cognosco totum obje-
ctum totaliter, ad omnes formalitates Metaphysicas, id est ad omnes suos ordines
quos dicit ad omnes suas operationes, non totaliter, sed ad unam formalitatem
tantum Con: ans.

Instans. imo atqui etiam totam entitatem objecti physicam sumptam cognosco, quia
haec est una et indistincta, ergo ex parte illius non hic praescindo, Ex d. cosq.
ex parte entitatis physicae et absolute sumptae non hic praescindo Con. ex parte illius
Metaphysicae et respective ad varias operationes sumptae non cosq. potest entitas
spectari explicite, imo in statu physico, quando consideratur ad suam

relativa ut ita ut ea, quæ pertinent ad eos tertium modo in dividuum, tertio modo
spectata ut ita sumpta, ut ea quando ad eos nostros ad ut statuit ipsis
eos nostros ut petunt quia ad unum sumptum ut aliud est quæ ipsa ut ita
petit ita ordine ad effectum 2do in statu ut ipsis, quando considera
tur in ordine ad varios operatos: tertio modo sumpta quando ad petit eos nostros
hos, non eos nostros ut petit ita, quia eos nostros non tantum in ordine ad effectum

Probatur 2do. eadem ipsa ut ita dicitur in ordine ad varios, ergo quando eos
nostros illa ut ita tantum in ordine ad effectum etiam, eos nostros non ordine ad varios
Ch. d: ergo eadem ut ita specificatur ipsa sumpta Con: Ut ipsa ut ita ipsa sumpta.
3. Probatur ita manifesta est in particulari ut ipsa in particulari
Ch. et dissimilis particularis, quando eos nostros particulare alterum similis
am eos nostros dissimilis, quod est manifestum ipsis, licet ipsis ut magis ipsis
fieri diversibus in eis.

Probatur 3tio. in casu hoc alterum ipsis est ipsa mutatis, quia tamen eos esse
totum rationis nostros rationalis, id est non eos nostros illa ut ita ut ipsa, esse totum
esse petunt, ergo eos nostros totum ut ita totum objecti ipsis ipsis sumpta, Ch. d: ergo
ergo eos nostros ut ita totum, objecti ut ita in determinati ipsis ipsis sumpta
Con: ergo objecti determinati Ch: ut eos nostros ut aliquid objecti determinati
esse ipsum, esse petunt: ergo in idem, ut eos nostros ut differunt ab indetermi
gra essentia operatos magis ipsis differunt ipsis distinctis in ipsis non
tantum sub sed aliquid aliud in dividuum hoc, ut autem eos nostros objecti
ut aliquid in determinati ipsum ipsis ut eos nostros ut differunt non illa
in determinata ipsis ipsis sub uno ordine ad effectum ad effectum, hinc
aliud est eos nostros aliquid quod est ipsum ipsum ut ita ipsis ipsis ut aliud
differunt ut differunt esse ipsum, aut petunt, ipsum diversa relationis aut ordi
nis. in casu proposito objecti ipsis modus eos nostros illud esse quod ad est, non
quod esse aliquid quod in ipsum ipsis ipsis operationis ipsis diversum,

non autem ex rosco illud physicum principium, sed id omne quod est sive
ex rosco non illud, id ipsum autem ex esse et id est physicum id est id
omnis formale ab et id est physicum, ut sole quasi objectum physicum ado.

Obiectio 5to. Aal in petro est Aale, et ergo aal in petro ex rosco id est
predicamentum ergo ex rosco est Aale R. imo: illud similiter sequitur ergo
omne est ens physicum, quia ens est genus et Aale est genus, in maiore aal similiter
in statu realiter physico, in Ch. nore similiter in statu logico et in Ch. nore au
ti ens genus mutatur ergo id nore est Aale habet in quadruplex genus.
R. 2do. d: Ch. ai: aal in petro est Aale, realiter physice et id est id quod
dicitur in recto Con: Ch. ai: et id est physice et id est id, quod dicitur in obliquo et.
Ch. ai: d: Ch. nore: et ergo aal in petro physice sumptum predicatur ex rosco
tum et: Ch: pro et id est physice sumptum Con: et: Ch: explicat aal et Aale in
concreto physice dicuntur de tali tali petro, et id est physice autem sive in
obliquo dicuntur vacuum et id est physice distinctum ordinem ad essentiam
rem, alterum ad rationem. rem aal petri concretum est totum petri dicuntur
ordine ad essentiam, ratione aal petri concretum est totum petri dicuntur
ordine ad rationem. ubi vides Aale sive ex rosco id est predicatum inferior et
et Aale id est id quod dicuntur physice et in recto et hoc modo ut tipsi fit, ad
sumpta et ipsi petri fit genus autem ex rosco id est predicatum, inter aal et Aale
aal id est id quod dicuntur et id est physice et id est in obliquo et sumpta et ipsi
ordine ad essentiam et id est in obliquo et sumpta et ipsi ordine ad
rationem.

Ad 3. quod quod ja autem in hinsice distinctum inter illa non potest esse
sive predicatum ergo est illud ordinem ad diversos generales et ja autem in hinsice
distinctum non potest esse in illo sive propie predicatum R. d: ag quod ja autem
in hinsice physice realiter et id est id quod distinctum, ut patet ex Paulo
in 2 illa non potest esse propie predicatum Con: ag, quod quod ja autem in hinsice
et id est physice distinctum, in ordine physice et id est id est predicatum est autem in
rellatio quo ma formalis ergo id est id quod et id est id est id est id est non ergo

scitur, ergo praecisio supponit plures formalitates in eadem re, esse aliud et aliud cognosci-
bile, ergo supponit aliquam inter illas formalitates distinctionem non realem physicam et
absolutam, cum sit in eadem physice et realiter indivisibili re, ergo et Metaphysicam
et obiectivam.
ex his colligere 1mo. gradus Metaphysici necessario debent explicari per varias ordi-
nes quae eadem res dicit ad diversa connotata. sunt autem hi ordines Metaphysici in re
se distincti ante intellectum actu cognoscentem sive sunt distincti cognoscibiles ab
intellectu. 2do. fundamentum praecisionis objectivae est distinctio realis Metaphysi-
ca, consequenter ubi non datur haec distinctio, ibi praecisio objectiva admittenda
non est. hinc 1mo praecisio objectiva non datur in ea definitione et definitum,
vel in hoc et aliud reale quia ex parte objecti in terra nil Metaphysice di-
stinctum non est; ordo enim quem dicit hoc ad suas operationes est idem ordo, quem
dicit aliud reale ad suas. datur tamen in ea illa distinctio rationis ratiocinan-
tis et consequenter praecisio aliqua formalis ex parte aliqua imperfecta, quatenus
hoc et aliud reale, diversis cognitionibus repraesentari possunt, quorum una idem
objectum clarius, alia obscurius exprimit, eo fere modo, quo idem hoc diversis
hominibus indutus, exhibetur jam in alba jam in nigra veste. 2do. ex eadem ratio-
ne non bene admittitur praecisio objectiva saltem mutua et adaequata in tu gradus
Metaphysicis in facio et superiori, in linea recta, quorum unus in sua essentia in-
cludit alterum vel in hoc et aliud, in ter aliud et vivens etc. dici saltem mu-
tua et adaequata, in adaequata enim et non mutua, datur enim ex hoc fundamen-
to quia ordo ad operationes praecise vitales, qui constituit vivens non est ordo
ad operationes sensitivas qui constituit aliud, quia licet vice versa ordo ad operationes
sensitivas sit ordo ad operationes vitales. deinde ordo aliud ad solas operationes in cle-
ditur tamquam pars in ordine ad cessationes, et ratiocinationes consequenter ordo aliud
Metaphysice in adaequate est distinctus ab ordine hominis sicut in clusum ab in-
cludente.

Thesis 9na.

Universale Metaphysicum datur a parte rei.

56. Antequam probetur Thesis Nota 1mo universale ut ex ipso nomine patet
est unum respicere multa sive unum in multis, aut commune multis
in proprie illud dicitur universale, quod cum unum sit, ut multa aut ca-
sa aut significat aut repraesentat, sic universale in causando est unum potens
causare multa ut Deus sol etc. quod idcirco vocantur causae universales, vale
in significando est unum multa significans est, quod v. Equivocum, ut canis Ae-
ctabellae et sidus v. univocum ut homo. unicale in repraesentando, est unum multa
repraesentans ut speculum vitrum paulicorum etc. universale proprie dictum, quod
consideratur a philosophis est unum aptum inesse v. praedicari de multis. quod
est unum aptum inesse multis, vocatur vale in essendo sive Metaphysicum, quia
ad Metaphysicam spectat considerare rem essentiae et modos essendi in illud
autem quod est aptum unum praedicari de multis vocatur vale logicum sive
in praedicando, quia logicae est praedicationes attendere.
Nota 2do. universale concretum, quod habet suum subjectum et formam, forma
est illa ratio quam multa sunt unum, subjectum sunt multa illa singulari-
a quibus forma nempe unitas inest. de subjecto universali sive de multis
nullum oritur dubium; quomodo autem illa multa singularia, sint quidem
hoc opus hic labor est. multa varii modis possunt esse unum in ophysica sic cor-
pus et anima hominis est unum compositum physicum hominis. 2do. per aggregationem v. ordinatam
ut multi milites constant unum exercitum v. in ordinatam ut multi lapides faciunt
unum cumulum 3tio. moraliter ut multi cives unam civitatem: omnes fideles unam
ecclesiam. 4to. Metaphysice et in ordine ad intellectum et scientiam sic multa sin-
gularia faciunt unum subjectum, unum praedicatum unum genus, unam speciem, unam naturam
pro quo ultimo modo intelligendo.
Nota 3tio. multa physica singularia esse quidem unum Metaphysice nihil ali-
ud est, quam illa multa in ordine ad intellectum scientiae et demonstrationes perinde
se habere ac si revera essent unum physice; sicut multa physice esse quidem
moraliter nihil aliud est, quam illa in ordine ad prudentem hominum aestimationem, ita se

habere, ac si diversa esset, quod universale physicum sit universale Metaphysicum omnia, quorum communitatem negavi praedicati terminum extrinsecum, ex quo videtur quod universale Metaphysicum sit aequivalentia universalis realis physici, cum possit modo quo supra de distinctione universalis Metaphysici a Boethio. Atque quod sit aequivalentia per distinctionem universalis physici, si et realis distinctio Metaphysica a distinctione physica quamvis physica quae de se habet in ordine ad intellectum ac si essent plures physica sive distinctae. Itaque universale Metaphysicum est aequivalentia universalis physici, quae plures aequivalent universali in ordine ad intellectum et si ut per id de se habet, ac si esset universale physicum. Est autem ille status quaestionis, an detur universale Metaphysicum a parte rei, sive an multa physica singularia cum multis hominibus hominum idea se habeant Metaphysica, quod est in ordine ad intellectum potentiam cognoscentem ac si physica essent, atque homo idque hominem cogitabilem idque indefinitum abstracte sumptum.

Probatur thesis. Datur a parte rei aliquid, quod sit universale Metaphysicum in ordine ad intellectum, et sive multiplex physica in individualitate hominum, ergo homine cogitabile datur universale Metaphysicum. probatur Antecedens per partes. in 1o. Datur a parte rei multa singularia physica in ratione hominis, ergo datur multi homines quod erat 1o. Et 2o. Quia in dicta multa sit Metaphysica unum ergo probatur ... illa multa ita se habent in ordine ad intellectum, ac si essent universale physicum ... illa multa a parte rei ita se habent ut magis per intellectum ... per modum unius possit ... praedicari ... per ... universale ... intellectu fabricatum multa possit ... unum ... quod ... perfectissime debet esse unum ... multa physica praedicata singularia a parte rei unum Metaphysicum quia perfecte ... cognitione ... praedicatum ... singularis.

Obiicies in 1o. assignatum universale non est verum, ergo non ... universale ...

beatur aut quod tantum perinde se habet ac si esset unum non est vere unum atqui ergo
R: D: Mai: quod perinde se habet ac si esset unum phys. sic, non est unum phys. sic con
non est unum Metaphys. sic N: Mai: verum est unitas Metaphys. sic non est vera
Metaphys. sic, cum tantum hic aequivalet, participat tamen vera ratione unita
tis ut sit.

Instantia 1mo. Non datur a parte rei unum quod simul sit multa ergo Neque erunt
multa a parte rei quod simul sint unum R: D: aut. non datur unum phys. sic, quod etiam
simul sit multa con. quod sit multa Metaphys. sic Nego: aut.

Instantia 2do. multa singularia non possunt esse multa phys. sic, et Metaphys.
se in eadem ratione vel hoc ergo probatur aut. alias essent multa et non essent mul
ta in eadem ratione: R: D: aut probationis. essent multa et non essent multa
in eadem ratione eodem modo sumpta con. diverso modo sumpto N: aut. Nunquid
etiam juxta adversarios multa singularia sunt in tantum multa, et tamen extrinse
ce praeintellectum sunt quidem in eadem ratione hoc?

Obiicies 2do. quidquid datur a parte rei, habet aliquam sui causam,
atqui universale sic explicatum nullam habet sui causam, ergo non datur a parte
rei R: D: Mai: habet aliquam sui causam v phys. sic, et stricte effectivam,
v Metaphys. sic et causam resultantiae con: semper phys. sic N: Mai: D: Mi:
atqui universale nostrum nullam habet sui causam phys. sic, con: Mi: Metaphys. sic
N: Mi: universalia stricte non producuntur, sed resultant sicut omnia
entia relativa; positis enim singularibus multis similibus inter se et convenientibus
necessario resultat illa ordo habitudo et respectus, per quem illa multa in
ordine ad intellectum et demonstrationem sunt sic, ita se habent, ac si essent
phys. sic quidem. hoc vero Metaphys. sic non potest esse in multis, qui a non po
test esse cum multis idem, ergo: R: D: probationem. non potest esse cum multis Me
taphys. sic N: phys. sic con: Nimirum phys. sic est aliud praedicatum quod inest
potest et phys. sic aliud quod inest paulo, nec idem phys. sic aliud inest bruto, quod

phy sica in est hoc, quia cum nec petrus idem sit hoc, qui est pauli, nec brutum phy sica aal quod est hoc est tamen Metaphy sica idem, quia ratione huius praedicationis unitae cognitione comprehendi possunt, brutum et hoc et cos quae per idem se habent ac si idem omnino phy sica praedicatum utrique inesset; hoc autem praedicatum Metaphy sica est unum, in quo multorum vero idem Metaphy sica aal inest. hoc et brutum petro et ego.

Instantia 1mo. nihil est in petro, quod non sit ipse petrus, quomodo enim idem Metaphy sica aal est in petro et in equo R: d: aug. cr: est in petro quod non sit petrus phy sica Con: Metaphy sica cr: aug. quomodo quod solum vult quod dicitur sine per intellectum in est petro et equo?

Instantia 2do. aal Metaphy sica sumptum, vere praedicatur de petro ergo debet esse idem cum petro nam inter subiectum et praedicatum debet esse identitas, atqui petrus non potest esse idem, atqui de in plurimis unus, ergo R: nec aal R: d: sequelam ergo debet esse idem cum petro v phy sica v Metaphy sica Con: ~~Metaphy~~ phy sica cr: similiter disti: pbtionem. inter subiectum et praedicatum debet esse identitas phy sica Con: Metaphy sica cr:.

Obiectio 2da. quid quidem existit a parte rei est singulare, ergo a parte rei non datur aal nec quidem Metaphy sica R: d: aug. quid quidem existit a parte rei phy sica per actionem stricte sui productivam est singulare Con aug. quid quidem existit Metaphy sica et per causam resultantiae tantum est singulare cr: aug.

Instantia 1mo. quid quidem existit a parte rei est ens reale atqui universale Metaphy sicum non est ens reale ergo est. R: d: Mai: quid quidem existit a parte rei est ens reale v phy sicum v Metaphy sicum Con: Mai: tantum ens phy sicum cr: Mai: di: Mi: atqui universale Metaphy sicum non est ens reale phy sicum Con: reale Metaphy sicum cr: Mi: quid sit ens Metaphy sicum vide supra.

Obiectio 3tio. unitas Metaphy sica non differt ab unitate similitudinis et convenientiae, atqui haec ad universale non sufficit, ergo illa, R: cr: Mai:

[illegible] unitas Metaphysica [illegible] similitudinis, [illegible] [illegible] [illegible] fundamentaliter [illegible] [illegible] [illegible] similitudinis [illegible] [illegible] ordine ad intellectum potentiam cognoscere [illegible].

Instas 1mo: quidquid [illegible] Metaphysica [illegible] similitudinis et non [illegible] Metaphysica [illegible] similis relatione [illegible] ad intellectum [illegible] nam [illegible] relatio [illegible] similitudinis [illegible] Metaphysica [illegible] similium ad intellectum potentiam cognoscere [illegible] Metaphysica [illegible] objectiva [illegible] Metaphysica.

Instas 2do: [illegible] quod [illegible] singularia [illegible] Metaphysica [illegible] ad intellectum [illegible] Metaphysica [illegible] ad intellectum potentiam cognoscere [illegible] singularia [illegible] cognoscibile [illegible].

Instas 3: [illegible] similitudinis [illegible] ratione [illegible] similitudinis [illegible] Metaphysica [illegible] singularia [illegible] Metaphysica [illegible] ratione [illegible] similitudinis [illegible] Metaphysica [illegible].

Instas 4: [illegible] singularia [illegible] Metaphysica [illegible] intellectum [illegible] Metaphysica [illegible] singularia [illegible] cognoscibile [illegible] similitudinis [illegible] Metaphysica [illegible] ad intellectum [illegible].

Instas 5: [illegible] Metaphysica [illegible].

etiam sufficit ad constituendum ens, cum alia sint obiecta scientiarum, ceterae singulares omnia, quae possibilia, cum actu existentia, quod absolute in se essentia sint nullatenus in ordine ad intellectum et demonstrationem scientificam simpliciter. habent in se potentia obiectiva intrinsece cum ipsa possint una cognitione et demonstratione attingi: habent enim in se unam cognoscibilitatem, quod nihil aliud est, quam unitas Metaphysica.

Obiicies 1mo: unitas entis non est nisi per intellectum, ergo patet. ergo pendet ab intellectu, quia est in ordine ad intellectum, ergo non datur ante intellectum. R. D.: Antecedens pendet ab intellectu tanquam a causa efficiente, nego; tanquam a suo termino, concedo. non itaque universalis [illegible] ante intellectum, aut generaliter cum primis fit cognoscibile, quam actualiter cognoscitur, ergo unitas universalis non fit ab intellectu, aut generatur tanquam a sua causa; Nihil omnino dicit ordinem non essentialem ad intellectum, etiam possibilitas tanquam ad suum terminum.
unde si intellectus factum non esset, possibilitas etiam non esset possibilitas potentialis,
Nihil omnino dicit ordinem essentialem ad intellectum etiam possibile tanquam ad suum terminum.
unde si intellectus factum non esset, possibilitas etiam non esset possibilis potentialis ad esse, non certe unitas Metaphysica, sive tota Metaphysica, qualem in eo [illegible] aptitudo ad obiectum esse.

Instabis 1mo: per intellectum posse fieri multa singularia [illegible] ante intellectum. R. N. ant. intellectus [illegible] non facit unum, sed supponit, cum quodlibet [illegible] debeat unum intellectus nil facit obiectiviter, quod cognoscit obiectum illius [illegible] cognitionem, ergo supponit quod cognoscit [illegible] cognoscibilitatem [illegible] humanam unum supponit esse unum, ergo non facit modo [illegible].

Instabis 2do: intellectus potest [illegible] distinguere, ergo etiam potest multa facere unum. R. N. [illegible] et distinguit intellectus unum ab altero, attamen [illegible] unum ab altero Metaphysice [illegible] distincta [illegible] potentia [illegible] intellectus cognoscit ut multa cum non debeant illa multa cognoscibilia [illegible] Metaphysice.

pro solutione aliquarum objectionum observandum: si intellectus cognoscat [illegible]
naturam quandam [illegible] manifestum fuit [illegible] chimaera [illegible] singulis quod
[illegible] quod tantum habet [illegible] objectiones intellectus [illegible]
[illegible] dicto [illegible] intellectu [illegible]
intellectu [illegible] habet [illegible] objectivum [illegible] intellectu [illegible]
[illegible] non [illegible], sed multiplex [illegible] objectum
[illegible] chimaera [illegible] dicendo, [illegible] humanum
[illegible] multiplicatione [illegible]; chimaera [illegible]
[illegible] habere [illegible], non [illegible] natura humana [illegible] intellectu [illegible]
[illegible] absolute [illegible] quia [illegible]
humana [illegible] absolute [illegible]
[illegible]
[illegible] intellectu [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] singularis [illegible] intellectus non
[illegible] multa [illegible], si [illegible] possit [illegible]
[illegible] intellectus [illegible]
[illegible] objectum [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] intellectus
[illegible] singularis [illegible]
[illegible] singularis [illegible]
[illegible] singularis [illegible]
[illegible]
[illegible] absolute [illegible]
quod [illegible] singularia [illegible]
[illegible] singularia [illegible], sed absolute [illegible] praedicatis
[illegible]

bus, sed ipsi illorum attributum Metaphysicum, quod ex multis singularibus accipitur, et ex illis positis resultat indispensabiliter. 6to. unitas universalis, nihil aliud est, quam essentialis habitudo respectus, et relatio ad intellectum, et scientiam ex multis singularibus in se convenientibus ortam. 6to. ipsa habitudo et relatio multorum in ordine ad intellectum, nihil est aliud quam potentia objectiva, sive cognoscibilitas scientifica, quam cum habeant essentialiter est quoque essentialiter universale.

Thesis Decima.

Universale logicum, fit per actum intellectus objective praescindentem.

Antequam probetur thesis. Nota 1mo. universale logicum definitur communiter unum divisim sub qua definitione autores intelligunt universale logicum, debere esse proxime, et immediate producibile de multis. hinc universale logicum nihil aliud est, quam universale Metaphysicum cognitum et repraesentatum ab intellectu, consequenter universale logicum objective intrinsece essentialiter non distinguitur ab universali Metaphysico, quia idem omnino, quod est aptum in esse multis, est etiam objective praedicabile de multis; quamvis esse praedicabile sit Metaphysice quid cognoscendum esse, universale Metaphysicum, nihil omnino intrinsece, et accidentaliter distinguitur a Metaphysico, quia logicum Metaphysico superaddit cognitionem et repraesentationem, per quam universale Metaphysicum sit proxime praedicabile de multis.

Nota 2do. ut certum supponitur, quod universale logicum non detur a parte rei, sit enim per actum intellectus, et quidem per aequo hanc sionem, cum ad hanc sequatur, proxime praedicatio actualis, quae fit per actum intellectus judicantis aliquid, id quod ex consignatur, quod ergo concretum logicum sit ex concretum cognitum, huius forma intrinseca, est cognitio passiva a cognitione activa objecto intrinseco provenientis, denominatione concreti logici provenit a logica, quae cognitionem dirigitur, ergo et universale logicum, est universale cognitum per actum intellectus, cum vero actus intellectus apprehendens quasi ad praedicatum proxime praedicabile, hinc 1o. formaliter universale logicum fit per aequo hanc sionem.

Nota 3tio. hinc quaeritur an universale logicum fiat per praedicationem objectivam, an

fuerit, id est, an actus intellectus faciens vel logicus cognoscat omnia individua per modum unius conscientiae, an vero cognoscat solam naturam, neque humanam ita ut nullo modo cognoscantur individua ergo: hoc ultimum thesis asserit.

Probatur. Thesis: vel logicus est unum aptum praedicari de multis, atqui vel non fit tale per actum intellectus formaliter praescindentem, ergo per actum intellectus objective non fit praescindentem. Ex: Mi: Probo: in primis non fit unum unum per actum formaliter praescindentem, namque per talem actum cognoscitur, sed omnia singularia cum fuerint cognoscentur: Nempe etiam non fit aptum de multis praedicari nam omnia singularia tota sunt horum collectio, ergo: atqui tota collectio non est apta de multis praedicari, non enim dicere possumus, petrus est tota horum collectio etc: ergo: Confirmatur in conceptibile est quando multa unum sunt nullo modo juxta formalitatem possent fieri unum aptum praedicari de multis per quaesitionem, quod in spar imaginis aut speculi repraesentatur sicut est: quomodo igitur plura, quae non sunt unum intellectus apprehendens possit ut unum repraesentare.

Probatur 2do: ille actus est objective praescindens, qui cognoscit per actum objectum aliquid et aliquid non cognoscit per actum objectum, atqui actus per quem fit ~~ille~~ vel. Logicus ita cognoscit, ergo est actus objective praescindens. Nego Minorem.

Probatur Minor. alia est cognoscibilitas in objecto physice sumpto et alia cognoscibilitas in objecto metaphysice sumpto, ergo per actum objectum actui intellectus praescindendi correspondet aliud et aliud.

Obiicies 1mo. Natura humana idem est cum singularitatibus, ergo dum natura humana cognoscitur, etiam singularitates cognoscuntur, alioquin idem cognoscentur, et non cognoscerentur. R: di: arg: Natura est idem cum singularitatibus Con: est idem metaphysice Ne: arg: etiam di: pri: cons: ergo dum cognoscitur natura humana, quod est physice cognoscuntur etiam singu

Caritatem Con: quoad esse Metaphysicum Ne: consentiam.

Instans 1mo. actus faciens vel debet immediate attingere petrum et paulum et reliquos locos singulares, ergo non objective praescindit. R: di: ag. debet immediate attingere petrum et paulum, quoad esse physicum Neg: quoad esse Metaphysicum, Conce: actus vel debet immediate attingere fundamentum proximum, non autem immediate fundamentum remotum, ja vero singularia Metaphysica sumpta, id est communem naturam Metaphysicam sumptam, quod est unum id quod cognoscibile est fundamentum proximum, singularia vero physica sumpta sunt tum fundamentum remotum respectu actus faciendi vel logicum. possunt tamen singularia physica sumpta dici fundamentum proximum vel Metaphysici.

Instans. Natura vel est aliquid totum dicibile in partes, semper in suas singularitates, atqui quando totum cognoscitur, etiam debet cognosci partes enim non potest cognosci natura sine singularitate, adeoque praescindi objective. R: di: Ma: est totum physicum et actuale Neg: Natura vel est totum Metaphysicum et potentiale Conce: di: Mino: atqui quando cognoscitur totum physicum et actuale etiam debet cognosci partes. Con: quando cognoscitur totum Metaphysicum et tum potentiale etiam debet cognosci partes Ne: Mi: et consequentiam.

Obicies 2do. actus faciens vel logicum repraesentat aliquid, quod idem est cum petro, et aliquid quod est a petro distinctum, repraesentat enim naturam Petri, quae est eadem cum petro, et simul repraesentat naturam pauli, quae a petro est distincta, atqui hoc contradictionem implicat. R: di: Mai: repraesentat aliquid, quod est idem et distinctum eodem modo Neg: diverso modo Con: sic distincta minore, Neg: consequentiam: actus faciens vel logicum repraesentat naturam petri et naturam pauli, non physice, sed Metaphysice sumptam, hoc autem modo sumpta natura, est una et eadem Metaphysice in utroque.

Instans 1mo. si natura est una, et eadem in petro paulo, ergo petrus et paulus

[illegible] essent in [illegible], semper in [illegible], et [illegible] in [illegible] et
qui non hoc dici potest, ergo [illegible]: sequela [illegible]: [illegible]
[illegible] sic [illegible]: [illegible]: [illegible]: [illegible]: [illegible]
[illegible] non [illegible]
ce.

N. valet. Thesis decima ad [illegible].

[illegible] 2do. [illegible] possibilis [illegible] modo [illegible] possibilis [illegible] et [illegible].
[illegible]: [illegible] possibilis [illegible] sic [illegible]: [illegible] sic [illegible]. [illegible]: [illegible]: [illegible] possibilis [illegible] sic [illegible]: non [illegible] in [illegible] possibilitatem [illegible], [illegible] esse cognitum.

Modo Thesis undecima valet.

Possibilitas rei interna, non est ipsa Dei omnipotentia, adeoque potest possibilitas [illegible] possibilitas intrinseca.

Antequam probetur thesis Nota 1mo: possibile est omne [illegible] per se [illegible], quod est possibilis per formam [illegible] possibilitatem, possibilitas rei [illegible], non [illegible], quod [illegible] possibilitas.

Nota 2do. variant [illegible], quoniam [illegible] sententias.

primo: philosophi [illegible] volebant [illegible] omnium Dei possibilitatem internam rerum, quia [illegible] Aristoteles putabant, mundum [illegible] ab aeterno, hoc [illegible] falsa, quia habent falsum suppositum.

2do: Thomistae [illegible] possibilitatem rerum [illegible] Dei voluntas, quia [illegible] possibile esse [illegible], [illegible] chimaera.

3tio: alii [illegible] possibilitatem [illegible] intrinseca, [illegible] ipsa Dei omnipotentia [illegible] intrinsecam ipsam non [illegible]

pugnantia rerum creaturarum, ad eius perdu. ad eorum possibilitatem hanc intrinsecam,
petunt ab ipsis praedicatis essentialibus rei intrinsece non repugnantibus.

2do. alii Deus hanc 3tiam sententiam amplectentes, intrinsecam possibilitatem
rursus dupliciter sumentur, imo aliquatenus inadaequate, et absolute, prout est
praedicatum commune Deo et creaturis, quam possibilitatem quasi remotam radicalem,
et fundamentalem vocant potentiam. hanc esse petendam, a non repugnantia praedica-
torum essentialium 2do. contradicitur adaequate et respective, prout est praedica-
tum convenientiae solis creaturis, ut creaturae sint, quam vocant possibilitatem, quasi pro-
ximam et formalem, et potius producibilitas dicenda est quam possibilitas, et hanc pe-
tendam esse dicunt ab ipsa Dei omnipotentia, atque haec ultima omnium optima
et clarissima videtur proinde.

Probatur 1ae. quando intellectus noster investigat, non attendit ad praedicata
omnipotentiae divinae, sed ad praedicata constitutiva ipsius rei, ergo praeter praedicata
divina, quae est possibilitas rerum intrinseca, dantur eiusmodi praedicata constitutiva possi-
bilitatem rerum, atque haec est ipsa rerum possibilitas ergo.

Probatur 2do. Verificativum huius propositionis creaturae est possibilis, non est ipsa
Dei omnipotentia, nam haec non est objectum huius propositionis, ergo verificativum
illius est tum rei praedicata intrinsece non repugnantia. ergo haec dantur. ergo datur rerum
possibilitas intrinseca.

Confirmatur imo. Debet posse dari ratio, cur Deus possit producere hominem non
vero hyrcoecum, atque nulla potest dari ratio praeter quam rerum intrinseca ergo haec est
admittenda.

Confirmatur 2do. rei omnipotentia non est ipsa potentia, omnia ~~potentia~~ potentia, intelli-
gibilitas non est ipsa potentia potentiae intelligere, sed est aliquid a bella distinctum.
ergo etiam a pari possibilitas rei intrinseca non est ipsa potentia potentiae producere.

Obiicies imo. Deus produxit ex nihilo creaturas, ergo non praesupponit aliquam possi-
bilitatem intrinsecam, et proinde possibilitas nihil est nisi ipsa omnipotentia. R. d. ergo. Deus
ex nihilo produxit creaturas, essentiae sive non repugnantiae praedicatorum essentialium, ergo

ex vi tali existenti d. Con:

Instas 1mo: ergo possibilitas intrinseca Dei Dei completam in potentia Di: illatum: completam in potentia Dei per modum termini, Con: per modum Cuius antecedentis operandi. Ergo illatum.

Instas 2do. esse productionem est denominatio intrinseca Deo, ergo non potest compleri ab aliquo extrinseco R. d. Cons: non potest compleri ab aliquo extrinseco per modum termini Ne: per partem modum sub discrimine. si esse productionem sumatur in coactive rem id solum, quod dicitur pacte subjecti: Con: super modum aggregati: Ergo.

Instas 3tio: possibilitas illa necessaria foret aeterna in dependens, ergo foret ipse Deus, haec enim praedicata ex ea creato compedere non posset, R. d. ang. Esset aeterna necessaria et independens Metaphysice in esse oui Con: physice et in esse rei. Ne: solus Deus aeternus est necessarius et independens physice et in esse rei, quoad actualem existentiam possibilitas est solum quod Metaphysice in ordine ad Divinum intellectum, a quo est cognoscibilis rerum praedicata essentialia non prout physice, sed tantum objective existunt.

Thesis duodecima.

possibilitas intrinseca inadaequate et absolute sumpta potentia est a sola non repugnantia ad existendum.

Probo. possibilitas sic sumpta est aliquid commune praedicatum, Deo et creaturis, atqui Dei possibilitas non petitur ab omnipotentia divina, sed mere non a repugnantia praedicatorum essentialium, ad existendum, ergo etiam possibilitas creaturarum.

Obicies 1mo: illa intrinseca possibilitas etiam inadaequate, et absolute spectata petenda est ab omnipotentia divina. ergo etc. R. d. ang.

Probatur. omnipotentia est radix omnium perfectionum, in creaturis, ergo in ea radix illius possibilitatis intrinsecae, R. d. ang. est radix omnium perfectionum adaequate et contractim sumptae, Con: inadaequate et abstractim. Ergo.

Instas 1mo: si illa possibilitas a se esset, ergo esset ipse Deus, R. d. ang. si esset

a se positive ergo: negative non est non esse aliquid ab alio productum, sed sive Con:
Instans: 2do: idem esse est creatum producibile et possibilem, atqui producibilitas peti-
tur ab omnipotentia ergo et possibilitas R: di: aug.
idem esse producibile, possibilitate adequate et contracte in sumpta Con: possibilitate
inadequate et abstracte in sumpta ergo ons.

Thesis Decima tertia.

Possibilitas creaturarum intrinseca adequate et contracte in sumpta etiam
petenda est ab omnipotentia Divina.

Probatur: possibilitas sic sumpta est ipsa rei producibilitas, atqui producibile est
praedicatum relativum esse enim producibile est ab aliquo producibile ergo ubi
tamen et notandum est, quod sensus huius thesis non sit quasi producibilitas illam
sit quid actu productum ab ipsa Dei omnipotentia tanquam causa influente, sed
tantum quod sit in ratione, ea qua Metaphysica sic fluat hoc praedicatum producibi-
litatis.

Pro solutione objectionum observa.
possibilitas rerum intrinseca inadequate et absolute sumpta est Metaphysica sic prior
ipsa Dei omnipotentia proinde recte infertur: res est possibilis ergo Deus potest
illam producere; sive ideo Deus potest creaturam producere quia est producibilis
sive quia non repugnat existere.
est tamen quodammodo posterior quando sumitur adequate et relative, et prout so-
lis creaturis convenit et proinde vera est propositio, Deus est potens rem producere ergo
Deus est producibilis sive: ideo res est producibilis quia Deus eam potest producere.

Thesis Decima quarta.

Dantur relationes sive reales.

Probatur primo: dantur a parte rei entia vere respectiva, qualia sunt par et impar, vicinum et
distans esse patrem et filium similem et dissimilem R: quod omnia sunt concreta ergo a parte
rei non solum datur subjectum sed etiam forma concreti; similitudo vicinia et distantia patrem
et filiatio, similitudo et dissimilitudo, nomen etiam respectivum non est respectivum per se

significaret illum materialem subjectum, sed per se significaret formale sive formam, hac forma vero est relatio, ergo a parte rei datur relatio etiam sine cogitante.

Probatur 2do: dantur in divinis relationes reales paternitatis et filiationis, et quando idem quae in divinis datur ratio producentis et producti, ergo etiam dantur relationes reales in creatis, ubi pater sicut filius similiter est filius in re causa et effectus.

Objicies 1mo: intellectus etiam sine cogitante est tantum relatio fundamentaliter, non formaliter; ergo etc. Respondeo: distinguo antecedens: quando enim est tantum fundamentaliter relatio, tunc non est actualiter habitudo unius ad aliud, ut pater ad filium, sed haec habitudo non est actualis, quamdiu intellectus non circumstantiis potest unum cum altero comparare. Habitudo qualis a parte rei est formaliter et essentialiter speculative quod potest fieri et concipi, attendam est, quia unum subjectum ad alterum, metaphysice sicut ante abstractionem est forma relativa metaphysice sicut quia unum se habet ad aliud.

Objicies 2do: si relatio esset quid reale, ergo esset quid producibile, atqui relatio non est per se producibilis, ergo etc. Respondeo: distinguo majorem: si relatio esset quid reale physice, tunc esset quid producibile, concedo; si esset quid reale metaphysice tantum, nego; et est quid producibile, subdistinguo: per consequentiam majorem, si intelligitur in consequentia, concedo; sequitur majorem: sicut non est per se producibile, distinguo: ergo non est quid realiter physice tantum, concedo; reale metaphysice tantum, concedo: essentialia enim solum realiter physice tantum habet causam sui sicut essentialia, sed reale metaphysice tantum habet tantum causam resultantiae in subjecto essentialiam, quod posito subjecto termino et ratione fundandi resultat.

Thesis Decima 5ta.

Relatio in concreto est subjectum fundamentum connotans terminum.

Antequam probetur breviter notandum, duo haec circa esse sententias, 1ma: particularium dicentium quod relatio in concreto sit complexum ex subjecto, termino et ratione respectiva fundandi tanquam partibus, 2da est connotatorum, quibus relatio est subjectum connotans terminum.

Probatur Thesis: relatio in concreto est subjectum relationis, quod habet formam relationis, atqui subjectum quod respectu ad terminum habet formam relativam, ergo relatio est subjectum connotans terminum.

Probatur 2do: contra partem aliqua. terminus non est pars concretae relationis; ergo Probatur 2do: ejusdem 7 d.
Antecedens, id dicit Thomas, relationis est, aliquid esse ad aliud, sive quod respicere ad aliud:
atqui terminus non respicit aliud, neque id pertinet aliter, sed est terminus id ad quod subjecta
respicit; ergo non est pars relationis.

Obiicies 1mo: illud est pars, quod ingreditur, et quod collecta collectum, atqui fundamentum
ingreditur relationem; ergo terminus est pars relationis. Ch: d: Ohai: illud est pars, quod tangit ut
subjectum, aut forma ingreditur, quo modo fundamentum est substantialiter, et ingreditur
ut 3s. Ch: Ohai: fit distinctio in re: Ch: Consequentia, non sit, positis extremis et
ad illa proximis conjunctis, posita in relatione positione solida, nec tamen extremis
nisi est pars conjunctionis, nec in relatione pars solidioris; si terminus esset pars relationis,
debaret ut subjectum et forma, sed tantum est, et ergo positis terminis ponitur relationis forma
mediante, sed tantum consequitur id.

Obiicies 2do: illud est pars rei, sine quo res esse non concipi potest, atqui sine termino
res esse non concipi potest relationis; ergo terminus est pars relationis: Ch: d: Ohai: aliquid
tantum est pars creatae, et dicitur in creatura esse pars creatura, qui ab ente servitur,
non esse res concipi possunt; illud ergo illum est pars, quod constituit rei, et per modum subjecti
et per modum formae. quod autem ab relatione terminus non manet relationis constitutivum, quod
terminus est pars, sed tantum quod sit connotatum essentialiter ipsius ad relationem, aliud
dicitur esse essentialiter ipsius, aliud esse pars.

Obiicies 3tio: illud est pars rei, quod ordinem in definitione rei, atqui terminus ponitur in de
finitione relationis; ergo terminus est pars relationis: Ch: d: Ohai: quod
ponitur ut subjectum aut forma, id est pars, aut differentia, quod ponitur ut connotatum
essentiale Ch: Ohai: d: distinctio: Ch: Consequentia: Quemadmodum ratio [illegible]
in definitione creaturae, est in illa pars creatae.

Obiicies 4to: fine relationis concretum sumptum est ipsum subjectum; ergo habitudo subjecti habetur
ut relationis, atqui hoc dicitur non potest; ergo Ch: d: Sequela Ohai: ergo habitudo subjecti

connotante terminum, sive respective sumpto habetur tota relatio con: habito subjecto absolute sumpto. Ne: se: Mai: similiter distincta minore N: cognitio. Notandum tamen hic est, quod subjectum respective sumptum non dicat plus rei, vel entitatis plus sive, quam subjectum absolute sumptum. Sed tantum dicit quid plus modi, plus cognoscibilitatis.

Obicies 5to: si solum subjectum intrinsece constituit relationem, ergo habito subjecto habetur relatio, sicut habito corpore etiam habetur homo, quia hoc duo intrinsece constituunt hominem, R: di: se: habito subjecto respective sumpto habetur relatio con: absolute sumpto N: se:.

Caeterum disparitas est in hominem et relationem, homo enim est quid absolutum quo totum habetur, habitis solis intrinsecis; relatio autem est quid respectivum, in quo non habetur intrinsece sive extrinseco, respective enim est quorum esse est ad aliud, ergo si non detur illud aliud ad quod est respectivum, etiam non dabitur ex respectivum.

Pro solutione reliquarum objectionum.

Observatio 1a: terminus quidem est pars propositionis ac totius, non sequitur quod sit pars relationis, terminus enim propositionis est id in quod resolvitur propositio; ad cuius illa terminus est pars propositionis, non autem terminus relationis est pars relationis, quia in terminum non resolvitur relatio; deinde in propositione non est aliud constitutivum nisi terminus, in relatione autem est subjectum et forma, quae constituunt relationem.

Observatio 2da: si relatio consideretur ut aggregatum, imo negat, subjectum terminum et rationem fundandi esse partes relationis, sed si consideretur ut concretum, de quo sic agitur, negamus quod haec sint partes constitutivae relationis, cum relatio in concreto sive quod unum relativum, et modo sit aliquid ad aliud, ex hac aliquis esset ad se ipsum quod implicat contradictionem.

Observatio 3tia: id est tantum ponitur terminus in definitione relationis, quia aliquis non haberetur, eius conceptus respectivi sicut potest haberi, in absolutis, quarum definitione

conditio non ingredit.

Observatio 2ta: terminus non specificat intrinsece relationem, hoc est non constituit in
certa quadam specie, sed tantum extrinsece, hoc est indicat tantum, in quam specie
relatio sit. relatio autem intrinsece specificatur per genus et propriam differentiam, vel
per propriam suam sententiam, et ordinem ad terminum.

Thesis Decima 6ta:

Relatio abstractiva sumpta, est ordo respectus subjecti ad terminum, qui
ordo et respectus est quaedam forma Metaphysica, posito resultante termino,
et absoluta subjecti entitate.

Nemine cogitante Metaphysice distincta.

Antequam Probetur Thesis Notandum: 1mo in hac materia esse sententias, 2do
illarum, qui relationem dicunt, in abstracto consistere in ratione fundandi: 2do
est Thomistarum, qui asserunt relationem in abstracto, esse entitatem vel
absolutam, vel modalem productam physice et fundamento physice, et sub
jecto superaddita: 3tio: est Nostra quod.

probatur: relatio in abstracto, est aliqua forma, atqui non est forma physi
ca, et quidem physice producta, ut in Thesi sequenti probabitur, ergo est forma Meta
physice resultans.

quod autem haec forma Nemine cogitante ab entitate absoluta subjecti sit Me
taphysice distincta sic probatur: si non esset talis forma Metaphysice distin
cta, nulla daretur entia sive concreta respectiva, ante quam intellectus, atqui hoc
non ergo: Probatur: Maior: hac paritate: si forma physice vel alterius a parte rei
non esset actu physice distincta, a subjecto non daretur concretum absolutum et physi
cum vel alterum, ergo etiam si forma relativa Metaphysice non esset Metaphysice distin
cta ante intellectum, etiam non daretur concretum relativum Metaphysice ante intellectum;
cum enim omne concretum sit conflatum ex subjecto et forma, velut duabus partibus di

Sti nobis, nisi partes pro eo statu quo est concretum distincte intercedentem a parte rei, quomodo concretum dabitur a parte Dei? Confirmatur 1mo: si forma Metaphysica ante intellectum nihil sit Metaphysice a fundamento distinctum, ergo ante intellectum, erit similitudo, dissimilitudo, vicinitas, erit distantia, actio erit passio, &c: haec enim jura ad ausariam nostram, ante intellectum nihil est quam ipsum subjectum, quod entitative non a se non distinguitur. Confirmatur 2do: si relativa forma relativa ante intellectum nihil foret aliud, quam subjectum et terminus, quod socius prohibetur sententia negans dari relationes reales, quia enim sane metaphysice loquendo negabit, quod extra intellectum dentur subjectum et terminus.

Obicies 1mo: quid est ergo illa forma relativa: Res: est aliqua veritas objective, vel cognoscibilitas, quae posito termino, in subjecto resultat, propter quod subjectum jam habet esse respectivum, tale, quale ante respectivum terminum nutum habebat. Res clarior evadet exemplo: ergo quando existit solus paries albus A: tunc solum habetur hoc album, sive album absolute sumptum, si deinde ponatur paries Albus B: tunc paries A: non est tantum hoc album, sed etiam est tale album, quale est Album B: jam sic argumento: si Album A: jam est tale Album quale est Album B: ergo Album A: jam dicit aliquem ordinem, et connexionem cum Album B: ergo Album A: jam est aliter conceptibile quam antea antea enim erat tantum conceptibile ut hoc album sive ut aliquid absolutum; jam vero posito Albo B: est etiam conceptibile ut tale Album, sive ut aliquid respectivum, ergo jam est nova conceptibilitas in Albo A, quod antea non erat; haec autem conceptibilitas vocatur a nobis illa forma Metaphysica relativa, quod tantum posito Altero pariete B: resultet, cum non sit physice producta ab aliqua causa physica, uti probabit.

Thesis Decima Prima.

Relatio in abstracto non est entitas absoluta, nec modalis physice producta et subjecto physice superaddita.

Probatur 1: nulla est necessitas eius modi entitatis, neque causa productiva, ergo non statuenda. Proba: in pos: ant: quod non sit necessitas, quia sufficit tali entitate pariter, ad hunc formaliter est similis alteri: nam unus est formaliter talis qualis est alter, et utraque habet eandem qualitatem scilicet albedinem, similiter autem est, quorum qualitas est una, ergo nulla est necessitas entitatis physice.

Probatur 2da pars: quod nulla detur causa productiva huius entitatis physice quidnam in se est assignabilis, nunquid in ea ratione dealbantur parietes, quia ergo producit in ea ratione illa entitate in parietibus albis, qui ibidem existunt, et consequenter similis est parietibus albis in ea ratione.

Obiicies 1mo: relatio est accidens, ergo est distincta a subjecto R: d: aug: est accidens physice N: aug: Metaphysice Metaphysice distinctum con: aug: in.

Instas 1mo: non potest fieri denominatio intrinseca, sine nova forma intrinseca, atqui denominatio relativa, ergo similis est denominatio intrinseca ergo non potest fieri sine nova forma physica intrinseca, R: d: Mai: si sit denominatio physica et absoluta con: si sit respectiva et Metaphysica: ne: Mai: sed di: Minor ne: consequentia.

Instas 2do: quod fiat de non relato relatum, transit de uno contradictorio intrinseco ad alterum, atqui unum non potest transire a uno contradictorio intrinseco, ad alterum contradictorium sine nova forma intrinseca, physica et absoluta ergo non potest aliquid fieri de non relato relatum, sine nova forma intrinseca physica

sic ergo relatio ad hunc vel entitatem aliquam, plus sic superaddita, R: di: Mai:
quod sit de non relato relatum illud hanc sit de uno contradictorio plus sic et
absoluto ad alterum Ne: Mai: De uno contradictorio Mutato plus sic et Re-
spectivo Con: Mai: sic distincta Minore: Ne: consequentia ante Deum de non relato
sit relatum, de non volente sit volens de non coeante sit coeans mundum, et tu-
men nil novae entitatis plus sic Deo accedit, cum absolute plus sic in hinc se
mutari non posse, accedit ergo entitas aliqua tantum Respectiva et Mutata:

Obiicies 2do, illa distinguitur plus sic et absolute, quorum unum potest existere
alterum non existente, atqui potest subjectum existere non existente relatione,
ergo relatio distinguitur plus sic et absolute a subjecto R: di: Mai: quorum unum
potest existere alterum non existente, sicut ergo sit ergo plus sic et absolute Con:
sicut non sit Mutata plus sic et Respectivum Ne: Mai: entitas quae de subjecto est
quid plus sic et absolute non tamen entitas ali[illegible] relationis:

Instas: quod potest separari a subjecto, distinguitur plus sic a subjecto,
atqui relatio potest separari a subjecto ergo R: di: Mai: quod potest sepa-
rari separatione mutua: distinguitur realiter Con: Mai: non mutua
sed tantum ex parte subjecti absoluti: N: Mai: sic distincta Minore: Ne: consequentia:
potest enim subjectum esse sine relatione, sed non potest secus in existere relatio
sine subjecto, et ut quid enim potest dici ergo esse in novitate, quam ad novam ex-
vitam potest existere sine dicto.

Obiicies 3tio, quod in est concreto tanquam pars, distinguitur plus sic ab altera
cum parte concreti, et in ipsa a subjecto, atqui forma relationis in est concreto ut pars
et in ipsa forma, ergo distinguitur plus sic a subjecto R: di: Mai: quod in est
concreto plus sic et absoluto, ut pars et distinguitur: Con: quod in est concreto
Mutato plus sic ut pars N: Mai:

Obiicies 5to: si relatio non sit quid physice, ergo etiam actus vitalis, ergo auditio vi-
sio intellectio etc: non erunt physice distincta a potentia, sed tantum aliquid resul-
tans: R: Ne: seq: Mai: ratio est, quia actus vitalis sunt in se diversi, jam clari, jam
obscuri modo intensi, modo remissi, ergo sunt quid distinctum physice a potentia, po-
tentia enim ipsa intentio unitur non potest. deinde potentiae se non habent mo-
rtuo modo, circa objectum suum, sed agunt aliquid, hinc jam fatigantur, jam
delectantur, ergo signum est quod aliquid a se physice producant.

Obiicies 6to: relatio est ratio fundandi, ergo est quid physice distinctum a sub-
jecto, nam ratio fundandi saepe physice distinguitur a subjecto ergo: Probatur
ant: actio est ratio fundandi in re causa et effectum, atqui actio est relatio, ergo
ratio fundandi est relatio: R: Di: Min: probationis: actio prout est denominatio
causae et ejus exercitium est formaliter relatio Ne: Mi: actio prout est sic habe-
ntia, et specialis habitudo causae, ad effectum est relatio Con: Mi: et similiter
Di: cons: ...

Instas: relatio in re causa et effectum est id, per quod causa se habet aliter
ad ea, atqui per actionem prout est exercitium causae, causa se aliter habet
quam ad ea, ergo actio prout est exercitium causae, est formaliter relatio: R:
Di: Mai: per quod causa se habet aliter, ~~per quod~~ in ordine ad suum
effectum, R: Con: Mai: per quod se habet aliter in se, R: Mai: sic
distincta Mi: Ne: consequentia: actio duplicita spectari potest, scilicet pro-
ut est praecise aliquod exercitium causae, et sic causa se habet aliter in se, ergo
quod est actio spectari, prout est tale exercitium, et hoc modo spectata, habet
se aliter in ordine ad suum effectum

Obiicies 7to: si relatio est forma relativa, ergo est relativa per aliam formam,

et hoc idem probatur, et sic in infinitum. R[espondeo]: D[istinguo]: si esset relatio conformata [illegible]

relationum [illegible] quod: conced[o]: [illegible] relatio [illegible] ergo: [illegible]

[illegible] specificative relativum ut quod, quia est illud quod respicit terminum;

relatio autem est forma relativa ut quo, quia est forma qua subjectum respi-

cit terminum [illegible] ut quod, et [illegible]

Ex his Observa 1mo: relationem transcendentalem [illegible] praedicamentali-

[illegible] quod transcendentalis non [illegible]

[illegible]

[illegible] relatio transcen-

[illegible] relatione [illegible]

[illegible] relatio [illegible] transcendentali [illegible]

[illegible] terminos [illegible] connexionem habet [illegible]

[illegible] termini [illegible] non possit [illegible]

[illegible] quia [illegible] objecto

[illegible] relationis [illegible] transcendentalis, quia non est [illegible]

[illegible] relatio [illegible] non possit [illegible]

[illegible] Deus [illegible] relatio transcen-

dentalis [illegible] non [illegible] relatio [illegible] transcendentalis [illegible] relatio transcen-

dentalis [illegible] termino [illegible]

le. Relatio praedicamentalis [illegible] quod relatio fundamen-

di [illegible] ~~[illegible]~~.

Observa 2do: [illegible] in materia de distinctione [illegible] qualitate, aliisque

[illegible] relationes transcendentales [illegible] quod posito [illegible]

[illegible]

[illegible]

litas et ratio realitas. fictitia Ascriptus in tu patrem et filium vocatur paternitas, hoc tamen discrimine, quod paternitas sit accidentalis hominis qui est pater, realitas vero, relatio ad Ensalionem sit in hoc essentiale praedicatum.

Thesis Decima 8va:

Admittendum est aliquod accidens absolutum.

Nota: Definitionem, divisionem, accidentium potius videre paragrapho Decimo tertio: in tu quod etiam sit mentio accidentis absoluti quod ut mecum figmentum et Chimaeram explodunt antiperipathetici. peripatetici vero Religione potius quam ratione dicti ad explicandum eucharistiae Mysterium; quod celebrius controversiae unica causa est, tamen accidentia absoluta defendunt, nobis quae utrum ex admittendum sit saltem unicum accidens absolutum, quam quaestionem affirmat. Thesis ex aliorum sententia solvenda, ad quid enim attinet nostram aperiamentum, in iis quae intelligi vix possunt.

Probatur Thesis: illud admittendum est sine quo difficulter potest explicari ratio conversionis talis, in corpus et vini in sanguinem Christi. 2do: ratio sacramenti in eucharistia: atqui sine accidente absoluto plus sic hoc duo difficulter possunt explicari ergo: Probatur Minor: per partes: 1mo: non potest explicari ratio conversionis panis in carnem, et vini in sanguinem Christi nisi post conversionem remaneat aliquod accidens absolutum, nam Decentia conversionis est, ut remaneat aliquod commune utrique termino Nempe termino pereundi et termino advenienti. quia per hoc essentialiter differt conversione a substitutione in qua unum pro altero ponitur nec quidquam est utrique termino commune: ergo: in conversione panis et vini in carnem et sanguinem Christi. Debet Remanere aliquod commune pani et vino pereuntibus, et corpori et sanguini advenientibus, sub summo, atqui hoc quod remanet commune, non est substantia, fidem enim Dei tantum substantiam panis et vini periisse ergo illud quod remanet utrique termino commune est accidens, si autem sit accidens est accidens absolutum Nomen sit sine subiecto quin in hoc

vert, ergo sine accidente absoluto non potest explicari conversio panis in carne, et vini in sanguine Christi

Probatur: 2da pars: Mi: quod sine accidente absoluto difficultas possit explicari ratio sacramenti permanentis in eucharistia: sacramentum permanens est signum sensibile permanens, atqui non potest esse signum sensibile permanens, nisi remaneat terminus permanens, aliquod accidens physicum absolutum, nam ut sit signum sensibile permanens debet etiam tum, cum non fuit sensus crassus, intra se et intrinsece esse sensibile, atqui non potest in se et intrinsece esse sensibile nisi parente tota substantia panis et vini remaneat aliquod accidens physicum absolutum, ergo difficultas potest explicari ratio sacramenti permanentis, post consecrationem in eucharistia, nisi admittatur aliquod accidens physicum absolutum.

Confirmatur: conversio panis et vini in carne et sanguine Christi, est articulus fidei nostrae: sic enim definit concilium tridentinum, sessione Decimaestia: canone 2do: si quis ergo avenit Mirabilem illam et singularem conversionem totius substantiae panis in corpus, et totius substantiae vini in sanguinem manentibus tantum speciebus panis et vini; quam quidem conversionem Catholica ecclesia aptissime transsubstantiationem appellat, anathema sit ergo:

Confirmatur 2do: non minus de fide est eucharistia in sacramentum permanens post consecrationem, concilium tridentinum in eadem sessione canone 4to: definit corpus et sanguinem Domini nostri Jesu Christi remanere in hostiis consecratis quod post communionem observantur et supersunt.

Obiicies 1mo: ut ratio conversionis valeat ad hoc thesis probandam, debeat accidens quod remanet esse commune et pani et vino parendi et simul corpori et sanguini Christi advenienti, atqui non est commune etc: ergo Probatur Minor: esset commune corpori et sanguini Christi, deberet in ordine physico corpore et sanguine Christi, falsum

cosq̃ ergo et ang: R. N. Mai: ut accidens communiter dicatur corpori et sanguini Christi,
et si unita illis moraliter, atqui hoc accidens peritum, et moraliter corpori
et sanguini Christi, quatenus quamdiu est praesens accidens, praesens
scilicet est corpus et sanguis Christi.

Instantia 1mo: ubi est vera conversio remanet utriusque physice communi termino, ergo hoc
moralis unio non sufficit: R. d. ang: si conversio est naturalis et ordinaria. Con: si
est conversio supernaturalis, et extraordinaria. Ne: ang: in conversione naturali
et ordinaria remanet aliquid utriusque termino physice communi, sed minime
non est sic in conversione supernaturali, et extraordinaria, id quod remanet est
tantum moraliter unitum termino convertenti, praesertim quia aliter non possit
esse unitum, itaque per se quidem id quod remanet in conversione, debet physice
inhaerere termino advenienti, sed tamen per accidens non est unitum, ipsi nisi moraliter
nam per accidens est respectu conversionis, quod non possit physice inhaerere termino advenienti,
nempe corpori Christi, quod non accidentia Reipublicae non potest physice.

Instantia 2do: si accidens non est unitum physice termino advenienti, jam peritatio conversionis: ergo: R. Ne: ang: nam ratio conversionis nil aliud postulat, nisi ut remaneat aliquid communi utriusque termino.
Hoc est ratio specifica conversionis, quod secundum ea si quod remanet non sit alter unitum termino advenienti quam moraliter tantum Reipublicae communi. Dualis ergo totius licet non
eodem modo convertatur physice.

Obiectio 3do: Probatio desumpta a ratione conversionis nimium probat, ergo nihil probat.
Probatur ang: probat post consecrationem aliquid remanere, et substantia panis et vini ergo.
Probatur ang: in vera conversione manet eadem materia, et mutatur tantum forma, ut quando
ignis solvitur in cineres, ergo et post consecrationem manebit aliquid et substantia panis et vini
in conversione manet eadem materia, si non est conversio totius substantiae: Con: ang
si est conversio totius substantiae, Nec ang: et consequentia: nam ~~ergo~~ conversio est totius
substantiae et quia in conversione sola, quod sit in sacramento eucharistiae accidit

conversio totius substantiae manentibus, tantum accidentibus, supra est quaeram exemplum,
huius conversionis in rebus naturalibus, nam omnes aliae conversiones fiunt manente eadem
materia, et mutata dumtaxat formam et figuratione partium, unde concilium Tridentinum
mirabilem, et singulare appellat conversionem, quae fit in sacramento eucharistiae.

Instans 2do: sequitur transsubstantiationem non esse veram conversionem, falsum consequens ergo
et ant: R: Nc: Mai: habet enim rationem genericam conversionis, quia est mutatio substantiae
panis et vini in corpus et sanguinem Christi, manente aliquo, quod est commune utrique termino,
quod autem haec mutatio fiat aliter, quam aliae mutationes; id tantum probat esse
conversionem alterius speciei, sed non probat non esse conversionem.

Obiicies 3tio: simulque admisso accidente absoluto non potest explicari Mysterium eucharistiae
sed de fide est existere aliquod accidens absolutum, atqui falsum est consequens ergo: R.
N: Mai: ut sic est de fide de eo praeter esse de fide, de infinitis conversionis et signis
sensibilibus, atqui haec definitio non est de fide, ergo: non de fide est existere accidens
absolutum, adde, quod de existentia accidentis absoluti nil definitum est ab ecclesia, unde
nequaquam haeretica est, quia quis negat accidens absolutum, quia de illo nil definit
ecclesia; repugnat tantum communi sententiae theologorum circa explicationem eucha-
ristiae.

Obiicies 4to: potest sine accidente absoluto explicari Mysterium eucharistiae
ergo: non est necesse, ut aliud admittat: R: Prob: ant: dici potest species eucharistiae
esse corpora haetrogenea; id est alterius naturae: pari et vino circumfusa, quae remanent post
consecrationem, et sunt species panis et vini remanentes: R: N: ant: nam in hoc systemate nil
remanet commune utrique termino; illa enim corpuscula haetrogenea, non pertinent ad panem
et vinum, ergo: non sunt species panis et vini, et tamen accidens quod remanet est species panis et vini
utrique in ecclesia, ergo: non sola corpuscula haetrogenea manent.

praeterea illa corpuscula haetrogenea, non sunt propria panis et vini ergo: etiamsi remanent
nihil remanet quod sit commune pari et vino.

Obiectio 5to: Cum Cardesio, species remanentes sit idem modus superficiei in corpore Christi ac fuit in pane nimirum quia corpus Christi est eadem moles, eiusdem figurae in eodem situ loco, et motu ac proinde eandem impressionem sensibilibus facere debet, ac si adesset substantia panis, atque in hoc sistemate, nullum est accidens absolutum, ergo non est necesse admittere accidens absolutum: R. N. Mai: nam in hoc sistemate nil plus sive remanet ex pane ergo: nil plus sive remanet commune, utique termino, praeeundi scilicet adveniente, ergo: non est vera conversio.

Instans 1mo: Remanet eadem moles figura et situs, qui fuit in pane, ergo remanet aliquid commune, termino communi praeeunti et adveniente: R. N. consequentiam: nam ex hac eadem sive ista eadem moles figura ac situs non est quidem omnino physica, et numero, quod fuit in pane, sed tantum similis moles, similis figura et situs, atque similitudo moles et figurae non sufficit ad rationem conversionis, quia exigitur remaneat aliquid termini praeeuntis:

Instans 2do: Moles figura et situs corporis Christi est tam aliquid commune pani praeeunti quam in nostro sistemate accidens absolutum est commune corpori Christi adveniente ergo: Pro: ant: tam est aliquid unitum moralitate pani praeeunti, quam accidens absolutum est unitum moralitate Christi adveniente: ergo: R. N. ant: nam ista similis moles figura ac situs nunquam extitit ex ista parte, sed praeeunte pane simul corpus Christi advenit et succedit moli et figurae pani praeeunti. contra vero praesente accidente absoluto praesens est corpus Christi et sublato accidente desinit esse corpus Christi in sacramento eucharistiae quia desinit esse sacramentum ergo: similis moles figura et situs non est aliquid tam unitum moralitate pani praeeunti quam accidens absolutum est unitum moralitate corpori Christi:

Instat: 3tio: licet partes succedant aliae aliis, in fluvio tamen quia intuendum
dem alphabeto continuo sibi succedunt, dicitur idem esse fluvius, ergo a pari licet alia
moles et figura succedat in locum priorum, tamen quia est similis priori, et intra idem
spatium succedit, debet dici eadem moraliter moles, et figura ac proinde esse communis
moraliter termino pereunti. R: N: consequentia: nam ad conversionem non sufficit,
ista identitas molis, quae fluvius dicitur idem remanere, Requiritur ut illud quod
remanet conversione facta, sit idem cum eo quod fuit ante conversionem;
et ideo fluvius idem moraliter dicitur, quia identitas illius sumitur ab alpho, qui
idem processus remanet non ante a partibus aquae continuo fluentibus; sed identitas lo-
ci non sufficit ad conversionem alioquin conversio non differret a substitutione.
Requiritur ergo ad rationem conversionis, id remanere aliquid idem omnino quod fuit
in subjecto ante conversionem.

De opinio Chartesii non videtur satis tuta, quia non explicat rationem conversionis
in sacramento eucharistiae. multo minus tuta est altera, ~~[illegible]~~ de opinio philo-
sophi circa dictam rationem, qui docuit conversionem panis et vini ita fieri in corpus
et sanguinem Christi, ut corrupta forma panis et vini materia eiusdem subito et
divina virtute sit sub forma corporis et sanguinis Christi, quemadmodum si Christus
vivens in terris manducasset istum panem, aut bibisset vinum forma panis et vini corrupta
materia eiusdem virtute naturali per cortionem, stomachi sensim transiisset sub
forma corporis et sanguinis Christi, ex hac opinione ~~[illegible]~~ sequitur remanere aliquid ex
subjecto panis et vini post consecrationem, remanet de materia panis et vini, quamquam
sub alia forma, atqui hoc est haereticum cum definitum sit per rationem substan-
tiam panis et vini in sacramento eucharistiae.

praeterea non idem est corpus Christi, in sacramento eucharistiae, ac in coelis, ut idem
foret ubique quoque locorum fieret consecratio cum distinctis realitate materiis, panis et
vini in variis locis constaret.

obiicies 6to: eucharistiae species sunt mere apparentiae, ergo non sunt accidens absolutum. R: N:
ang: nam inde sequeretur sacramentum eucharistiae non esse permanens, non enim est sacra-
mentum ubi non sunt species, atqui si per species mere intelligantur apparentiae, saepe defini-
untur species vel cum eucharistia clausa est in sacrario, et nulla est apparentia, nam
mere apparentia non est, nisi in praedicatione sensationis, quae fit in organis nostris.
praeterea definitum est Christum esse realiter praesentem, et substantialiter sub qualibet
specie, atqui non potest dici Christum esse realiter, et substantialiter praesentem sub
mere apparentia, nempe sub impressione sensationis; ergo per species eucharistiae non de-
bet intelligi mere apparentia, sive impressionis factae in organo sensuum, sed aliquid
physicum, quod se tenentem parte sacramenti ipsius independenter a sensatione
nostra.

Instabis: species saepe appellantur a ~~[illegible]~~ Sanctis patribus, et Doctoribus Chato-
licis mere apparentibus. R: dicendum: saepe appellantur mere apparentiae, ut exclu-
datur substantia panis et vini, Con: ut excludatur accidens physicum et absolutum
Ne: Nimirum ne rudis vulgus per accidens intelligeret aliquam partem substantiae pa-
nis et vini superstitem, saepe patres et Doctores Catholici usurpaverunt vocem generi-
cam apparentiae, quae determinantur facile omnimodam rudiorem ad omnem omni-
no excludendam partem substantiae sed neque quam excluserunt, neque potuerunt exclu-
dere accidens absolutum sine quo explicari non potest ratio conversionis, et permanentia
in sacramento eucharistiae. illa vox apparentia est generica, et potest apparentia

significare, ex parte objecti, vel apparentiam tantum ex parte subjecti. Sive Organi sensuum, patres et doctores Catholici volunt in sacramento eucharistiae, remanere non solum apparentia posteriori huius speciei sed etiam apparentia in ea speciei, quae apparentia nihil aliud est, quam accidens absolutum. Non negamus igitur esse merum apparentiam ex parte subjecti sensitivi, nempe impressionem sensationum, ut sit odor et sapor, quae impressionem Deus ipse facit supplendo vicem substantiae absentis, sed praeterea admittimus ex parte sacramenti accidens aliquod physicum et absolutum, quod commune est termino per antiquitatem adveniente, quare speciem et impressionem distinguimus, speciem sit aliquid reale et physicum extra sensationem et nostram existens impressionem fiunt tantum in sensibus nostris, quatenus Deus eodem modo movet organum odoratus et gustus ad movendum a substantia panis et vini si adesset.

Instans 2do: ex concessis speciem 3 plicis generis, nempe alia quae pendent a substantia panis et vini in ratione materiae, ut quantitas motus, quies, figura, alia quae id genus aliae est, quae ab eadem substantia pendent in ratione causae efficientis, ut odor et sapor etiam sic sit argumentum. Deus suplet in sacramento eucharistiae, id quod substantia panis et vini praestat in ratione causae sufficientis, ergo: Deus pariter suplet id, quod substantia panis et vini praestabat in ratione formae, at pro ente nullum est extra sensationem nostram speciem existens, ergo: consequentia.

Proba: consequens: tam Deus potest suplere id, quod substantia panis et vini praestabat in ratione materiae, quam id, quod praestabat in ratione causae efficientis, ergo si suplet unum, suplet et alterum. R. N. consequentiam: non negamus Deum suplere posse id omne, quod substantia panis et vini praestabat in ratione materiae. Sed negamus tamen Deum id omne vera suplere, quia alioquin necesset vera conversio panis et vini in corpus et sanguinem Christi, cum nihil remanerent utrique termino commune, nec esset permanens sacramentum, cum sacramentum non esset, nisi quatenus Deus suplet, quod praestaret substantia panis et vini, Deus vero illud non suplet nisi in sensationibus nostris, imo: nullum foret sacramentum, quia nullum foret signum sensibile.

Instans 3tio: si unum admittimus debemus alterum admittere etiam, si unum rejicimus, debemus alt

cum usque, R: Ne: ant: non semper est intrinsece tale, nil enim aliud dicit, quod remaneat aliud, quod prius stabat substantiae per conjunctionem in ratione causae efficientis; nec vetat hoc dicere cum physicis, quod species tantum explicantur per effluvia corpusculorum, ut ipsa substantia remisso manet, [illegible] enim dicit, quod remanet aliud, quod prius stabat per [illegible] et [illegible] quia [illegible] nil remanet commune [illegible] [illegible].

Instabis 4to: Latina vox species nil sonat nisi meram apparentiam, ergo etc. R: esto: ant: quia vox species significat etiam apparentiam ex parte objecti, non vero solum apparentiam ex parte subjecti [illegible], sed [illegible] illa species nil aliud sonat [illegible] quam meram apparentiam, non hic agitur de [illegible] grammaticali, [illegible] sed de [illegible], quae eidem [illegible] in sacramento eucharistiae.

Instabis 5to: juxta doctrinam catholicam sensus falluntur circa Mysterium eucharistiae, atqui non possunt falli, si remanent accidentia absoluta physica. R: Neg: Min: [illegible] sensus falli, [illegible] eucharistiae, est, quod sensus occasionem praebeant menti ferendi falsum judicium, atqui sensus hoc modo falluntur remanentibus accidentibus absolutis, nam sensus [illegible] accidentia absoluta remanere judicat, remanere etiam substantiam, quod judicium falsum est, quamquam illum errorem [illegible] dirigitur, [illegible] testimonio [illegible] est.

Objicies [illegible]: Si remanent accidentia absoluta, falsa esset forma consecrationis, ergo etc. R: Neg: ant: Pro: pronomen hoc denotat accidentia [illegible] ergo [illegible] consecrationis, hoc [illegible] quod [illegible] falsum est. R: Neg: ant: nam pronomen hoc non denotat accidentia, sed substantiam [illegible] vel [illegible] pronomen [illegible] demonstrat [illegible] hoc [illegible] substantia demonstranda; ergo pronomen hoc non denotat accidentia, sed substantiam, [illegible] accidentia [illegible] substantiam, quod pronomen hoc [illegible] demonstrationem.

Instabis 1mo: ipsae species sunt accidentia demonstrata per hoc pronomen: Pro: id [illegible] demonstratur, quod [illegible] sensibile [illegible] ergo: R: N: Min: id [illegible] demonstratur, quod per pronomen intelligitur, atqui per pronomen hoc sola substantia intelligitur.

Instabis 2do: tam potest dici hoc accidens, quam hoc substantia, ergo pronomen hoc [illegible] demonstrat accidentia, sed substantiam etiam; R: N: [illegible] aliud: [illegible] non [illegible] dici posset hoc [illegible], hoc tamen [illegible] intelligibile [illegible], cum pronomen hoc [illegible] simpliciter, potest dici de accidentibus sicut de substantia

tia, sed an similiter substantiae, et licet [illegible] conjunctum sit subjectum in illi-
gibus tantum de substantia. per nomen autem informa consistentis similiter
substantia videtur [illegible] substantiam, non quidem [illegible] consistentiam [illegible]
[illegible] per propositionem denotat.

Objicies 1mo: accidens absolutum est impossibile ergo et. Prob. ant.: impossibile est
esse simul et non esse, atqui accidens absolutum esset et non esset accidens, ergo. Pro-
batur Minor: esset accidens, ut supponitur, ut supponitur non esset tamen ut probatur: illud non est acci-
dens, quod non existit in alio, atqui accidens absolutum non existit in alio, ergo non est acci-
dens. R.: D. Maj.: quod non est in alio, nec exigit in alio existere non est accidens, C.: quod
non existit in alio, exigit tamen in alio existere: N. D. Min.: accidens absolutum non exi-
stit in alio, neque exigit esse in alio: N. min.: non existit in alio, exigit tamen in alio existere:
C.: accidens est habilitas, exigit in [illegible] subjecto, et haec est illius essentia: sed tamen per
miraculum et supernaturaliter potest non existere actu in alio, itaque accidens abso-
lutum existit sine subjecto, non autem [illegible] exigentiam in [illegible] in alio, non autem [illegible]
essentia, et manet semper accidens, non habet per quod differat a substantia, quod non [illegible]
nec exigit in [illegible] subjecto.

Instabis 1mo: substantia manens non potest per miraculum in [illegible] alio tanquam in sub-
jecto, ergo accidens manens accidens non potest per miraculum [illegible] non in alio tanquam in subjecto,
ergo: accidens manet accidens, non potest per miraculum in [illegible] non in alio tanquam in subjecto,
R.: 1mo: Cons. ant.: si actualis [illegible] philosophi sibi persuasum
habebant: accidentis est essentia in alio, jam non intelligo [illegible] essentia [illegible]
[illegible] substantiam: in alio id quod [illegible] non fieri,
intelligere [illegible] de substantia [illegible] exigentia tamen non [illegible] in alio [illegible]
[illegible] substantia [illegible] in alio. C. ad [illegible]: dispar [illegible] quod
[illegible] in alio tanquam subjecto [illegible] substantia [illegible]
manere [illegible] substantia [illegible] atqui [illegible] impossibile [illegible]
[illegible] et non [illegible] accidens [illegible] subjecto [illegible]
[illegible] accidens, quia [illegible] exigit in [illegible] alio tanquam
subjecto.

Instabis 2do: accidens separatum a subjecto non est [illegible] accidens: ergo: Prob. ant.: per se subsistit
ergo: non est accidens: R.: N. ant.: [illegible] separatum a subjecto per miraculum, [illegible] non
per se subsistit [illegible] substantia [illegible]

accidentium realitatem exigit.

Instabis 4to: eiusmodi accidens possent eas functiones substantiae in sacramento eucharistiae. ergo est substantia. R: N: C: [illegible] quod quidem non possit substantia [illegible] conservatione, [illegible] ipse solus possent [illegible] post consecrationem.

Instabis 5to: quidquid existit vel est substantia, vel modus substantiae, atqui accidens absolutum non est modus substantiae. ergo. R: N: M: nam vel est substantia et modus substantiae sive accidens modale, vel accidens physicum non modale.

Instabis 6to: [illegible] ergo non est admittendum. R: N: [illegible] non potest [illegible] quia nulla habetur [illegible] admittendum tamen est, quia [illegible] S. eucharistiae sacramentum [illegible] accidens absolutum non [illegible] figura [illegible] locali [illegible] quae [illegible] quidquid possit [illegible] separatum [illegible] quantitas [illegible] extendi localiter [illegible] qualitas [illegible] proprietates [illegible] in sacramento eucharistiae post consecrationem [illegible] remanere substantia [illegible] remanere accidens [illegible] remanere accidens [illegible] quod [illegible] remanere aliquid aliud accidens, quod [illegible].

Metaphysicae pars altera.

Pneumathologia.

Pneumathologia, ut ipsa vox Πνε[illegible] est scientia substantiarum spiritualium, quid sit substantia spiritualis ipse Augustinus [illegible] intelligit, [illegible] a cogitata cogitans, [illegible] distincta [illegible]. [illegible] spiritus [illegible] et [illegible] corporis [illegible] distincta et diversa.

Substantia autem spiritualis alia increata, alia creata. [illegible] est [illegible] Deus [illegible] spiritus creatus duplex est [illegible] Deus

Angelus; [illegible] spiritus [illegible] quia [illegible] de spiritibus [illegible] quantum cognosci possunt lumine naturali; de Angelis [illegible] de Deo [illegible] de Deo [illegible] [illegible].

2da: de auctoritate [illegible] sive [illegible] scientia exhibebit.

Disputatio 1ma:

Theologia naturalis.

quatuor potissimum de Deo in physica disputanda occurrunt, simpliciter 1mo: Dei existentia. 2do: Dei essentia. 3tio: Dei attributa. 4to: Dei in creaturas actiones, quae omnia totidem sectionibus, singulis paragraphis, et thesibus divisis exponemus.

Sectio 1ma:

De existentia Dei.

Non vocamus in controversiam an Deus existat, cum super existentia actuali Dei ~~[illegible]~~ ne minima quidem sana mente dubitatio oriri quidem possit, sed quaestionem tantum movemus, utrum illa iam satis validis omnibusque demonstrationibus confirmetur [illegible] pateat, quanta Deus voluerit existentiam suam [illegible] ac [illegible] quia demonstrari voluit infinitis propemodum argumentis, quorum alia aliis accomodata [illegible] qui [illegible] dubitant an Deus existat. [illegible] demonstrationis [illegible] moralem, physicam, et metaphysicam [illegible] paragraphis tractabitur.

Paragraphus 1mus.

An existentia Dei probari possit moraliter.

Nota 1mo: Argumenta moralia dicuntur ea, quae petuntur ex hominum moribus [illegible] [illegible] argumentis [illegible] demonstrative, [illegible] generis [illegible] propositionis [illegible] [illegible] demonstrationem [illegible].

2do: ab Argumentis moralibus [illegible] quia Maxima habeat vim contra Atheos vel Atheos negantes Dei existentiam, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia hoc Argumentum omnium [illegible] maxime accomodatum.

3tio: [illegible] Argumentis moralibus Deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Domini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2dum: a lege naturali, [illegible] honesti et inhonesti, quod si Deus non existit [illegible] legis non habet.

Thesis 7ma:

Existentia Dei demonstratur moraliter a naturali populorum consensu.

Probatur: illa persuasio est certissima, quae semper ubique et apud omnes invaluit, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] invaluit, [illegible] persuasio Dei existentiae; ergo existentia Dei est moraliter certissima. [illegible] moralibus. Probatur Minor: [illegible] 1mo: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2do: apud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sive bono sive malo: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nulla gens [illegible] barbara [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3tio: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

pluribus: 3 sto: est de re gravissimi momenti, quia de persuasione divinitatis
summe pendet bonum hominum probitas et salus officiorum.

5 to: persuasio ista spiritus dei non invocata, ut patet ex phrasibus Scripturae, plus
in spiritum et animam valet: ubique magis ac magis confirmata est. ergo persuasio
divinitatis semper, ubique et quando ortus est, ergo spiritus dei non invocata tridigna
gravior magis in valuit, ergo efficacissima; hinc Cicero tractat. de finibus Atque
mecum ait de eo quae ante rationes scendi disputavimus et ut ipse est.

Obiectio 1mo: opinio divinitatis non est nativa ergo: Probatur ant. aliqui viri docti
et ingenuosa et Christiani, ut certe dubitarunt de existentia Dei. R. 1mo
et 2 ga: non sic verum tum quia de existentia humana non de obligatione
profecto, aut amore libertatis in potestate, aut potestatem libertatis non est naturalis
illaqueatio modi habendi obligatione morum, aut moralia non induxerit. R.
2do: dico ant. multi ex ea mente existentia Dei apud diversos habuerunt, sed
plantae con. ant. ex animo, et firma aliqua ratione confecit: et. ant. et plante
speculatione dicit in pigrin corde suo est Deus non in mente
quia et illi minime probabiliter et quando dicit existentia ratione indeprehensibilis.
Atheismus ostium habet, sed apud Christianos et Christi Deum, sed
Deum non ita dicit, et Christus non ingenuus, ut sibi persuadet Deum non esse. ipse
ex clamat potest quod plenus Atheis sed impietatis valedicit. deve ex parte
apud Christianos ostendit omnes in ipsis haec in omnibus testimonium habet perti
nent, et quod non bonum est, et iniquum. haec abest ut de quibus in
hac libro fuerunt conspicuis et Christi.

Postremo: varia de quibus dagitur, brevis pudet in apud quos et multa alia ignoscendi
quibus versatur numerus longe Divinitatem: ergo: persuasio divinitatis non fuit ab angel
ulis: R. 1mo: et: assertio: quod antea loquitur humana sed similes in
varia, in quibus nulla passio, similia apparuit. R. 2do: et: ant: hic tamen assertio est ab
historicis quod brevis tum mors magnum hoc ergo non fuit, in quibus passionibus non mors diligen
tis sperandum, ad quas quod vinum vitio sacrum ergo in illa tempus, non ad alias tyrannos

[illegible] Respondeo, Christi divinitatem probari posse modo mancipiorum pro seipsis
pendere: ergo: in diem scilicet Iudicium Remunerationem à Deo agnosce-
bant.

Instabis: sequitur barbarum à Deo in infernum ejiciendum esse, sane Deum non sitiebat ergo
personam divinitatis omnino à natura ipsa sitiebat non est. R: Nego Illationem sive ut ut du-
ratione finitum Deum sane dicit, ergo ipsum subtraxisse vindicta timent sitiebant, sitiebant on-
dolate adeptis infortiis potius quam bitis adulatis similis sitiebant Iam repugnat quid mi-
sit Deum ignorat.

Obiic. 2: personam divinitatis rebus non tabet ab ipsa natura: ergo non tabet Deum offrahis: Pro-
bat: ergo: personam divinitatis omnino ab Deum ratione: ergo: R: Dist. Ma: personam divinitatis omnino tabet
ab Deum ratione, quod ipso natura tabet Con: ab Deum ratione sola. Nego Min: Ut ergo ani-
ma non potest ipsum Deum plenium Deum nisi in Deum Deus ad Dei divinitatis personam ipsum
ad Deum ergo non potest Deum Deum plenium Deum sed ad amore in potest Christum,
sed Deum tabet supra ipsum personam rationalem, cum non sola possit omnino ipsum
ne vel naturam esse.

Instabis 3: personam divinitatis omnino tabet à politia principes Ergo tabent
R: Nego: Nam ut quod ordinem à politia non est tale sunt quod ab illis tabet
sed quod ordinem temporis temporibus variis et solitis et constantes ab personis
in deorsum: Ad: Ergo Christo potuerunt id et ipsi personam divinitatis; ubi à Deum in ho-
ra animi, ut quod Deum Deum natura ab Christo sunt in patria
quamvis sunt non sed sed ita in esse mutatis ergo non ingrediantur posse
ad.

Instabis 4: personam divinitatis omnino à judicio; ita multi Atheis: ergo R: Nego Ma:
non judicia est Christus est Christus et Christus ergo ab ipsi personam divinitatis omnino non potest
in à judicio Christus: Ita in Deum Deum in Christo politia ergo ipsum ad modo pro-
ut: personam divinitatis omnino potuit ab Deum Christum: ergo non omnino à judicio Christus:
Ad non à judicio in Christo; non ita Christus in agitatis à judicio Christus ipsum personam divi-
nitatis omnino non potuit tabet fortis; Deum omnia Christum personam Christum non potest
sunt non ubi Christum Deum divinitatis Christus Deum Christum in Christum non Deum Christum
Christum; quia in ita Christum divinitatis Christus, non Christum Christum non tabet à Christo

imaginatione, et cupiditatibus, quod repugnat fictis imaginationi et cupiditatibus.
atque iisdem repugnat persuasio divinitatis: ergo: illa etiam totum a natura illa
[illegible] Deo. hinc enim [illegible] mortalium nova
et optima, de existentia Dei: [illegible] superbia [illegible]
fictis repugnant imaginatione [illegible] cupiditatibus existentia Dei [illegible]
ubi illa [illegible] quae sola [illegible] alias [illegible] nunquam [illegible]
at. homines addicta miraculis, quod sola persuasio divinitatis efficacius [illegible]
liberationis compotem [illegible] habere de-
bet.
Instabis 3tio: consensus populorum nil probat, alias probaret, [illegible] probat ergo
Probatur: ant: probatur ex eorum pluralitate, ergo etiam probant: Resp: ant:
[illegible] politicismo ergo Resp: ant: [illegible]
nomine: [illegible] politicismo [illegible] exhibent. [illegible] Deum [illegible]
omnibus [illegible] subjiciendo [illegible] divinitate
suam [illegible] acceptisse 3tio: Judaei a plurali-
te Deorum constanter [illegible] quando [illegible] alterantibus [illegible] est [illegible]
[illegible] judicii [illegible] Deum agnoscunt quod
manifeste probat consensum hominum via admittendo politeismo [illegible]
constanter, potius [illegible] Dei [illegible] cupiditatibus [illegible]
[illegible] sed ipsa Dei existentia [illegible] semper [illegible] hominum [illegible]
[illegible] politicismo [illegible] quodam [illegible]
admissum fuit.
Instabis 4to: si persuasio divinitatis [illegible] hominum consensus [illegible]
[illegible] Dei falsa [illegible] ergo [illegible] Resp: Neg: [illegible]
[illegible] cupiditati [illegible]
[illegible] quod [illegible] quanta
[illegible] est, dum [illegible] aliquod [illegible] quod [illegible]

eum videre, Remunerator virtutis Rerum Domini.

Thesis 2da:

Demonstratur existentia Dei ab existentia legis naturalis:

Probatur: existit lex naturalis atqui existentia legis naturalis probat existentiam Dei ergo existit Deus. Probatur minor: existere legem naturalem est, quaedam esse bona, quaedam mala moralitate, atqui quaedam bona sunt quaedam mala moralitate. Probatur Minor: v. quaedam bona sunt quaedam mala moralitate, v. omnia sunt ex natura sua indifferentia atqui non omnia sunt ex natura sua indifferentia ergo: Proba: Minor: sicut omnia indifferentia, non esset melius parentibus sublevare quam parentes occidere, atqui sunt omnia cosque: ergo: ergo non omnia sunt ex natura sua indifferentia, ergo sunt quaedam bona quaedam mala moralitate ergo: existit lex naturalis.

Probatur Minor: syllogismi, quod existentia legis naturalis probat existentiam Dei si non existat Deus nil est bonum aut malum moralitate, nil dictant dedecet naturam rationalem. Probatur: sequela: si Deus non est ergo homo caret superiore, ergo est sui juris ergo est suus finis ergo omnia ad seipsum referre debet: ergo potest mentiri, violare fidem, jugulare patrem, si in voluptate vel voluntate indecipiat: ergo nil est bonum aut malum nisi quod gaudium aut dolorem referat, ergo nil est bonum aut malum moralitate ergo: naturam nil dictant dedecet, ergo si non est, nulla est lex naturalis.

Ergo existentia legis naturalis probat existentiam Dei, quod erat demonstrandum:

obiicies: existentia legis naturalis non probat existentiam Dei ergo: R. N. ant: nam lex est naturalis omnium hominum animis invitat, v. est a nobis v. a supremo legislatore Deo, atqui non est a nobis ipsis ergo a Deo: Proba: Minor: illa lex non est a nobis ipsis quae est in nobis sive nobis, quod nos obligat invitos atque reluctantes atqui talis est lex naturalis. ergo non est a nobis ipsis, ergo est a Deo ergo existentia legis,

rationalis probat: Deitas patriam:

Primo: Ex illa rationalis virtus fortitudinis ad aliquem finem ordinatur in Deum Ps. 17. ait: Tam longe quod possidet ex lege, quam rationalis sibi ipsi efficiat, non potest illorum in rationem humanam, aliquid in rationalis quia est in nobis quod possidet ex lege, quam rationalis sibi ipsi efficiat: ergo: Pro: Mi: rationalis sibi ipsi efficiat fortitudinem legem agendum esse ex libidine illa illudendum aliquid in lege est ipsa quod possidet lege: rationalis quia est finis in nobis: ergo: Non rationalis quod possidet ex lege: quem rationalis sibi ipsi efficiat ergo: non potest esse ab ipsa rationalis humana ordinis in rationalis.

Primo: Ordinis ipsa est huic rationalis ad Deum cognitionem et dispositionem rationalis honestatis ordinis honestis ergo Ord: ord: Deum ipsum ordinatio honesti, quod possidet atheismo in lege non habet ratio: quod in lege habet ratio: ord: et coniugatio: dicit ad quod illum non obligat possidet atheismo ita finem ei praeceptum nullum est in peccatum nulla obligatio nullatenus. Nec nullum est in peccatum non impossibile est in peccatum nullum in peccatum aliquid: Deus non ei praeceptum nullum est in peccatum quod ad aliquid ergo nullum in peccatum. Ad: nulla est obligatio illi in omnibus est obligatio ubi nulla superior, aliquid possidet atheismo nullum est superior quod ad aliquid ergo Deus: nullum est ibi in omnibus nullum est in omnibus nullum est superior quod ad aliquid non ei praeceptum nullum est lex: interpretatio sibi quoque Deus regulas, Arbitrium quod, ergo sibi Deus non ei praeceptum multum est.

Secundo: Ubi: ubi ipsa est honestas in omni honesti in habet legi obligationem: ergo: Quoniam sublimitatem possidet atheismo loco habet propensionem ad honestatem ordinationem ab in honestis ergo: Quoniam: ord: possidet atheismo aliquid rationem humanam rationem aliquid Deum propensionem ergo: ex: D: ord: aliquid humanam rationem rationem aliquid Deum propensionem rationem, quod Deum propensionem moralis: ex: ord: et coniugatio: illud commune ipsum quod Deum ordinatio illud sibi Deum propensionem quod sibi quod: illud non commune quod Deum, Deum

quod moraliter quod dedecet. porro posito Atheismo aliquid concurrent physice
quia homo unica hanc haberet legem: sectare delitiam, omnemque vitae molestiam quae
cumque via avertere. sed nil concurrent moraliter, quia ut jam demonstravimus nil
est bonum nil malum moraliter.

Instantia 4to: sequentur ex Responsis posito Atheismo tolli omnes probitatis prin
cipia, et vinculum societatis humanae fasciae cosque, ergo etc: R. N. Mi: nam imo
ibi tolliturque probitatis principia, ubi homo debet omnia jucunditatis suae postpone
re, atqui posito Atheismo debet omnia jucunditatis suae postponere ut demon
stratum est ergo ergo: tolliturque probitatis principia. Ad: tolliturque omnes
societatis vinculum, nam ibi nulla est societas, ubi licebit alienum ~~[illegible]~~,
rapere, dissimulare, ex sola libidine et arbitrio libere etc: atqui si nullus sit
Deus, hoc omnia licebunt ergo tolliturque societatis vinculum.

Instantia 5to: posito Atheismo recta ratio dictaret a furto mendacio etc:
abstinendum ergo: R. N. aug: nam posito Atheismo recta ratio dictaret hominem
esse sibi suum finem, adeoque nil aliud cogitare debere quam de vita jucundius pere
gendam. ratio clamaret singulos homines esse sui juris adeoque debere bonum suum particu
lare unicuique bono anteponere. et sic quid est recta ratio? est mens recte judicans et
ex principiis certis et evidentibus concludens; atqui posito Atheismo mens ex principiis
certis evidenter concluderet hominem esse finem suum ultimum adeoque licere sibi commodum
cum quo cumque modo sibi procurare. ergo:

Instantia 6to: posito Atheismo in ultimum hoc, quidem sensus naturalis quo
adverteretur a parentibus vel evidentibus ergo: R. D. aug: in esset quidem hoc hic sen
sus, sed si jam principia sua Atheus ratiocinaretur tunc sensum sponendum esse evi
dentia concludere con. aug: seq: ne: aug et cosequentia: scilicet Atheus si vellet recte
ratiocinari, sensum illum recte esse nunquam aliquod naturae vitium et compri-

mens, quemadmodum comprimitur timor quidam naturalis quo avertimur a periculis fortiter abundis.

Paragraphus 2dus:

An existentia Dei demonstrari possit Argumentis physicis.

Notatio: Argumenta physica dicuntur ea, quae a rebus sensibilibus dicuntur et fundantur in legitimo sensuum testimonio, talis est existentia et Regimen mundi; quod autem Argumentum tanti est standum, ut non Christianis tantum sed etiam Ethnicis visum fuerit invictissimum. 2do: existentia mundi Atheismi revocant nec revocare possunt in controversiam.

Notatio: in probanda Dei existentia Argumentatum physicum moralia ad Metaphysicam certitudinem proprius accedunt.

Thesis 1ma:

Existentia Dei demonstratur ab existentia mundi.

Probatur: mundus visibilis existit, ergo existit Deus. Probatur consequentia: mundus qui existit ex natura sua est, ergo existit mundi creator. Probatur antecedens: mundus vel creatus est, vel existit ex natura sua, non enim datur medium, atqui non existit ex natura sua ergo: creatus est. Probatur Minor: si mundus vel materia sua: nam haec vocem sit sed non in dispositione naturae suae Materia est infinite perfecta falsum consequens: ergo et antecedens. Probatur Minor: ex eo quod Materia constet partibus sit mutationi et corruptioni obnoxia, inerti et passiva. Imo: etiam entia intelligentia se finita sentiunt, ergo: falsum consequens.

Probatur Maior: si Materia existeret ex natura sua est illimitata, nam omnis limitatio est causa efficiente, quia id circo limitata est, quod causa eius efficiens vel non potuit vel non voluit illi quidquam maius dare; atqui si materia existeret ex natura sua nulla habet causa efficiente, ergo est ex natura sua limitata, ergo materia non existit ex natura sua sed principium habet existenti ab aliquo creatore.

omnipotentia, ubera Entia Creata, ut Creantia, ergo
habent principium a Deo, ergo existit Deus.

Obiectio 1. Existentia mundi non demonstratur a priori Entis Entitatis
ab: demonstranda a posteriori, et ab effectibus, ergo non demonstratur
ergo: Cf. Ant: ratio, quia mundus non dicit rationem causae ipso determinata, et
existendi, ab ipsa ergo: ergo: ratio, quia mundus ex ipso ad existendum determina
tus est ab eo quia ipsa in finite perfecta, et quia est ens perfectissimum, et quia
dicit potest, probatur Ant: minor: non nisi, quia ens finitum est illud, quod in materia habet
se ipsum a perfectio et quod ab, quia multum habet perfectionis, quod ens non ha
bet materia non dicit, quia id ab perfectissimum ut ita et ab existit Deus.

Responsio: Causa et illud non mundi fabricans ergo: Ad: Cf: Ant: et quod ab eo, quod
licet obiect, quod est causa, ergo ut est illud dicit, est quia non ipsum existit, et ipse causa
dicitur ut habet causam mediate et effectus perfectibilem non perfectibilem ergo: ad ulterius
quantum ipsum, quem habet ab ente ut in dispositione et ordinatione habet, quia ulterius
non possit esse ipsum determinationem, et ab eadem non est, quia ipsum est non ulterius determi
nata ab ente dicitur causa ut ipsum ut ipsum ut dicit, et ipsum est ab ente habet
sua causa in dicta et distincta.

Instantia: Causa illa est ipsum et non ut ab ente, et ab in mundi fabrica tricti
bri potest ergo: Ad: Cf: Sophisma: Maio: et Min: ut ipsum in mundi fabrica ipsum ut et
fortuitum et non ut causa, quod est a manifesto deprehendit et non
ut ipsum et non ut causa, et ipsum ut causa, et ipsum ut causa, et ipsum ut causa
ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa
habent ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa
in differentia ad motum et quietem et non ut possit esse a causa aliqua et vel
extrinseca. Ad: 2do: dato, quod mundi existentia ipsum ut et ab et ab et non
ut causa ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa
esse ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa
et ipsum ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa et ipsum ut causa

 sicut Athei illi, [illegible] ex sufficientibus mundi effectibus a se ipso an ab aliis sic se ipsis [illegible] [illegible] intelligentia et potentia illimitata [illegible] perfectionibus ... stabilis, causalis, quod est creator omnipotens esse consentaneum Deo.

Objectio 3tia: Athei possunt dici absoluti, ergo a se ipsis. Resp. [illegible] [illegible] aeque; cum falsitas [illegible] patebit. Resp. Neg. cons. Nam licet in Atheis [illegible] supponantur [illegible], male concluditur ergo esse a se ipsis; ratio est, quod sicut in perfectis [illegible] ex se ipsis ... ideo [illegible] imperfectionem.

Objectio 4ta: quaedam [illegible] absolutum [illegible] admirandi, [illegible] [illegible] ergo [illegible] si potuit [illegible] mundus. Resp. Neg. [illegible] ergo illa materia [illegible] mundus est. Dist. ant. [illegible] quod [illegible] nullum [illegible] [illegible], quia [illegible] [illegible].

Thesis 2da:

existentia Dei demonstratur ex Regimine Mundi.

Probatur: mundus optime regitur: ergo Deus est. Probatur consequentia: ubi est maxima et summa proportio in legibus, ordo, connexio et dependentia partium, [illegible] [illegible] mundi [illegible] aliquis; illius causa est maxima [illegible] ratio, intelligentia [illegible] [illegible], atqui in [illegible] mundi [illegible], et [illegible] quibus [illegible] mundus [illegible] summa; ergo: causa est maxima ratio, intelligentia [illegible], [illegible] summa, et intelligentia [illegible] soli Deo: ergo existit Deus [illegible] quibus mundus est [illegible] gubernantur. Probatur Minor: [illegible]: [illegible] est [illegible] [illegible] et species et multitudinem [illegible], [illegible] [illegible] plura [illegible] infinita [illegible] considerantur [illegible] [illegible] [illegible] distantia [illegible] [illegible] [illegible] tempora [illegible] [illegible] distantia infinita [illegible] [illegible] [illegible]

qui rotundum, [illegible] stabili [illegible] [illegible]

[illegible] quidem mundi [illegible] quotidianam [illegible] Sed [illegible] ad

[illegible] videtur [illegible] contemplemur, qui sic [illegible]

[illegible] argumentum [illegible]

[illegible] membra [illegible] ad [illegible]

[illegible] intelligenti [illegible] sapientissimo creatore [illegible]

[illegible] quibus [illegible] constituant [illegible]

[illegible] sanguinem [illegible]

[illegible] sanguinem [illegible] arteriis [illegible]

[illegible]

[illegible] facultatem [illegible]

[illegible] membrorum [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] intelligentissimus.

<u>[illegible]</u>: [illegible] mundi [illegible] sapientissimo [illegible]

[illegible] Dei [illegible] sapientissimo [illegible] aliquem

[illegible] aliquando [illegible]

[illegible] elementa aliqua [illegible] mundi [illegible]

[illegible]

<u>[illegible]</u>: [illegible] mundi [illegible]

[illegible] fulmine [illegible]

<u>[illegible]</u>: [illegible]: <u>[illegible]</u>: [illegible]

[illegible] sapientiam [illegible]

Debemus supremam eam esse sapientiam, quae mundum condidit et regat, sed sic ipsa non nulla, quorum usus idoneus, et inutilitas non bene intellectus in desequitur tantum quod hoc debeant ignorantia sua in genere futuri; hoc enim a Deo finitum mente habet, unde Creaturae est multa crescimus. R: 2do: Regni potestatis: nam in 1o: effici vult monstra, ut caeteram mundi partium ordo magis elucescat, sicut in 3o pictura collustratur. 2do: Venenatae ~~[illegible]~~ sapientibus conficiuntur pharmaca, et oria venenata in scala, ut sanarent, vernus. 3tio: terrae herbarum et sanguinis corruptionem ensuit 4to: Ignitum vom Dei est, humanus motus rectus. 5to: fulmen summam Dei omnipotentiam et justitiam denuntiat, permittit autem Deus sacrum aequa ac profanum infecti fulmine terrae, quia non est idonea ratio, cur violet ordinarium naturae cursum, et simplicitatem legum quibus mundum regit.

Instans 2do: in hoc mundo multa sunt vitiosa ergo: mundus non acquirit ex sapientissimum R: Ne: ac: nos enim ortus vitium appellamus, quod nobis molestiam et incommoda infert, eiusmodi tamen plerumque sunt media quibus punimur a malo avoramur ad virtutem exercemur.

Instans 3tio: saltem in moralibus multa sunt vitia ergo R: Ne: consequentia: peccata enim permittit Deus vel ad manifestandam iniquitatem, vel condonandam misericordiam, vel ad probandam virtutem explorandam.

Obiicies 2do: huius mundi conditor si quis fuit Deus vel malum excludere, atqui non excludit ergo: R: d: Mai: deberet autem malum excludere a se ipso con Mai: ubi ex ipsis Ne: Mai: quia licet omnia mala possit tollere quod sit ex se, debet tamen ex permittere, quia Deo gloriosius est si a creaturis sua liberetur.

Instans 1mo: si Deus existeret huius mundi conditor vel potuisset mundum facere perfectione vel non potuisset: si 1mum: vivitur foret, si 2dum non fuit omnipotens ergo. R: potuit sed noluit, tum quia pura et maiora bona novit, ex malo permisso colligere vel ad manifestandum sua attributa, vel ad puniendum scelus vel ad probandam virtutem, tum quia non tantum facere optimum,

Paragraphus 3tius:

An existentia Dei demonstretur argumento Metaphysico:

Nota 1mo: Argumentum Metaphysicum hic dicitur illud quod ducitur, [illegible] testimonio, [illegible] metaphysicis [illegible] immediate [illegible] deducitur.

Nota 2do: multi [illegible] argumentum petita ab idea sive entis infinite perfecti, vel entis necessarii: 1mo: talis est ista Cartesii demonstratio: quidquid in idea rei continetur, de ea re affirmari debet, atqui existentia continetur in idea entis infinite perfecti; nam existentia est perfectio [illegible]: ergo ens infinite perfectum existit. 2do: talis est ista demonstratio: ens necessarium existit, vel est impossibile, quia si non existit [illegible] existentia [illegible] ab alio; atqui ens necessarium esse impossibile [illegible] ens necessarium existit [illegible]: ergo existit ens necessarium: quia vero ens necessarium [illegible] infinite perfectum, adeoque Deus. Has autem demonstrationes quamvis optimas videam, tamen omitto propter maximas difficultates quibus [illegible] possunt.

Nota 3tio: ens necessarium est [illegible] quod a se ipso existit, independenter ab omni alia causa [illegible] contingens [illegible] existentiae principium [illegible] Dicitur illud quod non existit necessario, quod est indifferens ad existendum vel non existendum, quod [illegible] propria [illegible] nihilo [illegible] productum.

Thesis:

Demonstratur existentia Dei argumento Metaphysico.

Probatur: existit substantia [illegible], ergo existit substantia necessaria: atqui substantia necessaria est Deus, ergo existit Deus. [illegible] 2do: contingentia

3tio: etc: subsumptum: Probatur: antecedens: autem est [illegible] quod ego existam impossibile [illegible] non existat quin cogitat. 2do: sum substantia consentia [illegible] quod sit solus ab subjectum [illegible] autem [illegible] modum asserat, quae praedicatum non existimo cum modo disputare. 3tio: sum contingens [illegible] non [illegible] perfectum, quod [illegible] ab hinc annis, [illegible] existentia [illegible] summa actualitas non potest [illegible] in esse sive sui consistentia, ergo: existit substantia contingens. jam pro 2do: Probatur: consequentia: primi [illegible] memoratis, [illegible] existit substantia contingens existit substantia necessaria, [illegible] substantia contingens determinata est ab aliquo ad existendum juxta definitionem [illegible] contingentis: ergo: [illegible] substantia contingens existit substantia necessaria, sive quae [illegible] contingens [illegible] 4 5 non 2 3 [illegible] 3tio: Probatur: subsumptum: [illegible] quia est necessaria substantia quod sit Deus, Deus est [illegible] singulare intelligens, independens [illegible] omnium entium perfectissimum ad [illegible] infinite perfectum, [illegible] substantia necessaria est [illegible] ergo: substantia necessaria est Deus. Probatur: [illegible] perfectus. [illegible]: est [illegible] singulare existentia [illegible] singularia, quod [illegible] ~~[illegible]~~ ergo cum existentia sit essentialis substantiae necessariae [illegible] essentialis singularitas. 2do: est [illegible] intelligens [illegible] intelligentia substantiae intelligenti quae ego sum, causa autem necessaria continet perfectionem sui effectus [illegible] formaliter [illegible]. 3tio: est independens, quia [illegible] existentiam. 4to: est [illegible] perfectissimum omnium entium, quia ab illo quod quod [illegible] existentiam, est [illegible] infinite perfectum; nam [illegible] omnium entium [illegible] possibilium perfectissimum est [illegible] infinite perfectum, [illegible] possibilia [illegible] perfectio [illegible] infinitum, [illegible] quod est [illegible] perfectis, debet [illegible] infinite perfectum, [illegible] necessarium [illegible] omnium entium possibilium perfectissimum, quia est causa illorum omnium possibilium ergo: substantia necessaria est [illegible] infinite perfectum: ergo sub

stantia necessaria est Deus: ergo: cum enim stat substantia necessaria, ut demon-
stratum est, erit Deus, quod erat demonstrandum.

Obiectio: contra viam demonstrationis partem cum spinosa: non potest esse in mundo
nisi unica substantia ergo: non datur substantia contingens: R: Ne: aus: et ~~[illegible]~~ ipsi
sistemati fundamentum sit Revelatio mio: ex definitione substantiae quam admittit
spinosa per substantiam: inquit, intelligo, quod est in se et per se concipitur, id est
sine conceptu alterius atque ex eo sumpto potest cogitari sine conceptu cogitantis ergo ex ten-
sum et cogitans est Deus substantia. Ado: ex oppositione modorum quos experientia de-
pertendit in diversis vel amor et odium affirmativa et negativa Rei eiusdem. Arguunt sub-
stantiam cogitantem videlicet multipliciter, sicut Rotunditas et quadratura, arguit
diversam substantiam extensam cum idem simul non possit esse Rotundum et quadratum, Obi:
Absurdum nam sequeretur Deus sive substantiam mundi unicam esse monstrum ex contrariis
omnibus generis qualitatibus concretum semper esse principium omnis scientiae et erroris, esse sub-
iectum gaudii et doloris, virtutis et vitii etc: nam affectiones Rei modificatae non debent
tribui modis sed Rei.

Instantia mio: et Probatur aus: si plures esset substantiae distinctae, esset distinctae vel ex diversitate
Attributorum vel ex diversitate affectionum. Si unum: ergo: non esset nisi una eiusdem attribu-
ti substantia, ergo: si Deus est substantia nulla est praeter ipsum substantia, si est intel-
ligens nullum est intelligens praeter ipsum. Si adum: ergo: cum substantia in se consideratur
sit naturaliter prior affectionibus non potest esse ipsi distincta ab alia ergo: R: Ne: Mai:
Sophismatis in qua confunditur. Distinctio physica cum distinctione Metaphysica R: Ado:
Di: cosequentiam: ergo: non datur nisi una substantia attributi eiusdem physica con: cosequentia: eiusdem
Metaphysica speculativa Ne: cosequentia: nunquid duplex praedicatum vel convenit lunae soli et lunae
quae sunt possunt esse plures substantiae eiusdem attributi Metaphysica et Deus specie sumpti.

Instabis 2do: substantia producta esse non posset; ergo: non possunt a pluribus distingui. Probo: antecedens: substantia producta est substantia et non est; ergo: minor: est substantia supponitur. 2do: non est, quod sit probatur: substantia est independens ab alio, atqui substantia producta pendet ab alio; ergo: non est substantia. R. D. Maiorem: est independens ab alio tanquam a subiecto inhaesionis, Concedo: antecedens: tanquam a causa efficiente, subdistinguo minorem: Nego consequentiam.

Instabis 3tio: est independens ab alio tanquam a causa; ergo. Probo: substantia si substantia est producta, idea substantiae est relativa, falsum consequens; antecedens. Probatur: Maior: idea substantiae productae non possit habere ideam causae producentis; ergo: R. D. antecedens: idea substantiae productae subiecti ideam effectus non posset habere, Concedo: antecedens: subiecti ideam substantiae productae simpliciter, Nego: antecedens: Nego consequentiam.

Obiicies 2do: nulla est possibilitas entis sive ens sive necessarium; ergo: videtur non posse probari demonstrari existentia. Probo: antecedens: eo quod est ens, quod sit existentia, repugnabit, quod sit existentia; ergo: R. D. Maior: non [illegible] antecedens: quod sit existentia [illegible] ad existendum determinatur ad existendum quod necessario existit, equidem repugnat, quod sit existentia; quia [illegible] demonstrari per existentiam [illegible] ens, quod necessario existit [illegible].

Instabis 4to: Christus si non existat ens necessarium, tamen entia contingentia possent existere; ergo: non existentia non [illegible] existentia entis necessarii. R. D. antecedens: entia contingentia [illegible] deberent aliunde determinari ad existendum. [illegible] non habere aliunde principium et causam sed existentia necessarii supponere [illegible] existit, quod [illegible] potuerit existere.

Instans 2do: Supponatur infinita series ascendens effectuum et causarum contingentia: hoc supposito singula contingentia habent causam et principium existentiae sed quamquam nullum est necessarium, atqui talis positio non repugnat ergo: R. Ne. Mi: nam in hypothesi nullius entis necessarii repugnat quodcumque series sive infinita in finita causarum effectuum, nullum enim omnino contingens habet principium existentiae sed ergo: nullum poterit existere ergo: nullus effectus erit possibilis.

Instans 3tio: progressus effectuum et causarum in infinitum repugnat, ergo: nulla potest sic alata: R. transeat ad: Di: consequentiam, hypothesis alata non repugnat si supponatur ens a se et necessarium, quod ab aeterno accidit contingentia esto: si non supponatur talis ens Ne: consequentiam, nisi supponatur ens necessarium, repugnaturum omnino ens contingens existere consequentia repugnat series infinita effectuum et causarum contingentium Di: esto ad: quia nihil est obscurius talis progressus in infinitum adeo tamen confugiunt Athei, qui evidentissimae de existentia Dei demonstrationes dicunt.

Instans 4to: tota collectio contingentium potest esse necessaria singulariter sint contingentia ergo: supponi potest series infinita contingentium etiam in hypothesi nullius entis necessarii, R. N. ad: nam collectio entium contingentium non magis potest esse necessaria quam collectio rerum ne recte poterit supponi spiritualis.

Instans 5to: a sensu distributivo ad collectivum sive a partibus singulis sensibus simplicibus ad ipsam collectionem non valet consequentia. ergo ex eo, quod singula entia sint contingentia non debet concludi collectionem contingentium esse contingentem. R. Di: ad: a sensu distributivo non valet consequentia in praedicatis accidentalibus ubi non est perfecta enumeratio singularium Con: ad: in praedicatis essentialibus Ne: ad: et consequentia: igitur quando de aliquo subjecto praedicantur mere accidentalia, non valet consequentia a sensu distributivo ad collectivum nisi facta fuerit enumeratio partium; sic ex eo quod ab ovo sint albi,

malum concludere tamen hoc ex albo sed cum agitur de praedicatis subjecto essentialibus
tunc necessario convenit toti collectioni, quod convenit singulis partibus, si quia
realitas est essentialis hoc tamen convenit collectioni hominum, quam convenit singulis
distributive sumptis, ergo: ex eo quod singula entia sit contingentia, bene conclu-
ditur totam collectionem esse contingentem.

Instans 6to: sunt praedicata quae collectioni conveniunt, nec conveniunt singulis collectio-
nis partibus, ergo: necessitas existentiae potest convenire collectioni entium licet singulis
non conveniat. R: d: ant: si sint praedicata quae significant quantitatem vel nu-
merum con: si sint praedicata, quae ab omni prorsus numero abstrahunt, ne: ant: et
consequentia.

Instans 7mo: nulla est ratio an attributa quantitativa quae conveniunt singulis
partibus non conveniant toti collectioni, neque idem dici possit de attributis essentialibus
non quantitativis, ergo: mala distinctio a tota R: ne: ant: ipsa enim collectio addit
singulis partibus collective sumptis quantitatem et numerum qui competit attributa
singulis partibus convenientia, conveniant toti collectioni sicut licet eam pauca
conveniat singulis annis tritici non continuo convenit, atque tritici sed in
attributis essentialibus nec quantitatem vel numerum significantibus collectio non im-
petit ut attributa quae conveniunt singulis partibus conveniant toti collectioni quia
haec praedicata conveniunt rebus spectatis et dum se abstrahendo a quantitate et nu-
mero.

Instans 8vo: ex eo quod singula entia multitudinis infinitae sint finita, non se-
quitur totam multitudinem esse finitam ergo: a pari ex eo quod singula entia multi-
tudinis infinitae sint ab alio non sequitur totam multitudinem esse ab alio R: ne: con-
sequentia: disparitas est, quod finitum vel infinitum sit attributum quantitativum
contra esse ab alio, esse a se sunt praedicata abstrahentia ab omni quantitate.

Instans quo: multitudo infinita entium ab alio non potuisset produci ergo.
Falso supponitur ex necessaria ex illa multitudinem R: imo: esto ant. quod
tantum probat impossibilem esse multitudinem infinitam entium ab alio. R: ad
Ne: ant:

Instans Decimo: Probando ant: si produci potuisset illa multitudo infinita entium
ab alio producta fuisset aliquo ente immediate, atqui repugnat in multitudi-
ne infinita Dari ex unum ergo R: Ne: Mai: nam illa entium contingentium infi-
nita multitudo producta fuisset ab aliquo ente necessario in singulariter multi-
tudinis entia immediate influente et sane multitudo illa non potuisset existere nisi
determinata fuisset ad existendum, atqui non potuit determinari ad existendum nisi
per ex aliquo ente necessario. unde Argumentum valet tantum ad probandum quod
repugnet multitudo infinita entium ab alio contingente.

Instans ii: Non magis repugnat supponere entia contingentia quae nullum habeant initium
quam quae nullum sint habitura finem atqui ea notissima sunt aliqua non habitura
finem ex Angeli ad rationem 2: ergo: pari jure supponi potest quod nullum habuerit
initium: R: Ne: Mai: disparitas est quod ex nullum habere initium sui, sit ab
se ac plane independens, quod repugnat creaturae, contra vero creaturam nullam
habitura finem, nihilominus a Deo tanquam a primo et universali principio depen-
det semper est a quo potest ad nihilum redigi, hanc enim ut produci, creavit Deus li-
bere si conservet libere.

Instans 12: non implicat mutua inentibus contingentibus causalitas. ergo: possunt esse sine
ente necessario, R: Ne: ant: implicat enim esse aliquid prius seipso, ad eo quod dari possit
existentia Dei, a quo accepit.

Instans 13: causalitas illa esset simultanea: ergo: nulla causa esset prior seipsa, R: Ne:
ant: Hymenicum, nam antequam Deus causae sibi Dare existentiam neutrae, atqui

quod non est incompletum Deo consistentiam entis, et si dicas esse hic tollendam a Deo debere habentur et admittuntur necessarium, et … sufficit, ex qua magis sequitur difficultas igitur est … necessarium sibi supponens Deus: … quod positissimum … caput.

Obiicies 3tio: ens necessarium non est Deus: ergo. Probatur antecedens: Deus est ens infinite perfectum; atqui ens necessarium non est ens infinite perfectum: ergo. Probatur minor: idea entis necessarii non includit … ideam entis infinite perfecti: ergo. Probatur antecedens: … enim eius idea entis necessarii … enim eius idea entis necessarii continet … infinite perfecti.

Respondeo 1mo: idea entis necessarii est idea entis a se, atqui … idea entis a se continet … idea entis summe perfecti: ergo. Probatur minor: aseitas non est perfectio infinita: ergo. Probatur antecedens: illa perfectio potest convenire materiae: ergo. Respondeo negando antecedens: cuius falsitatem … physica ostendimus.

Respondeo 2do: ens necessarium non est … infinite perfectum: ergo. Respondeo negando antecedens: nam … entium … possibilium, perfectissimum … perfectio aliis perfectionibus … ergo est infinite perfectum.

Respondeo 3tio: gradus supponimus … possibilium … perfectissimum … perfectionibus infinitum: ergo etc. Probatur antecedens: habet non est possibilis alia perfectio … infinitum: ergo. Respondeo negando antecedens: nam est gradus qualibet determinate finito possibili est ille perfectio.

Respondeo 4to: … perfectio quodlibet … gradu finito: ergo. Respondeo 1mo: … Respondeo 2do: negando antecedens: … quod … finitum … quia … non perfectionis possibilis … perfectionum gradus … continet … perfectio … quod actualiter non est infinitus, nisi … possibilis.

Respondeo 5to: non debet … perfectionum, … additione ergo etc. Probatur antecedens: … perfectio repugnat alteri … immutabilitati repugnat libertas … ergo. Respondeo negando antecedens: … perfectio repugnat alteri … enim … Deo … eminenter … quoniam Dei … non … libertas non repugnat … immutabilitate divina … quia … Deus agit in tempore … est ab aeterno …

Deus se libere determinavit, ad id, quod sit in tempore vi et efficacia illius determinationis.

Instans 6to: ens perfectionis entibus perfectioribus infinitum potest esse finitum: ergo: R: Cons: ant: nam ut quantitas Maior omnibus quantitatibus Maioribus infinitum, debet esse infinita, ita ens perfectionis entibus perfectioribus infinitum debet esse infinite perfectum.

Instans 7mo: gratis supponimus ens a se esse perfectissimum in entibus, tum existentibus possibilibus R: Cons: ant: nam causa efficiens est perfectior effectu, atque ens a se est causa efficiens existentium et possibilium, sicut de illo debet ens per existentiam ergo: est illis perfectius.

Instans 8vo: causa efficiens non debet esse perfectior suo effectu sed sufficit, ut sit ad quae perfecta ergo: R: Nam si Alexander esset ant: non haberet locum in praesenti quaestione, quia omnes effectus ab ente necessario producti non haberent asseitatem et independentiam, quam habet a natura sua, quod asseitas satis intelligitur esse summa perfectio.

Instans 9no: si Deus est infinite perfectus, tunc ens perfectius falsum consequens ergo et ant: Pro: Maior: ens infinite perfectum est omnes ergo: Pro: ant: completur omnem realitatem et perfectionem ergo: D: ant: completur in ente, con: formalitas Cons: ant: et consequentia: itaque Deus completur omnem realitatem et perfectionem, quia nihil est perfectionis in aliis rebus sive corporeis sive spiritualibus, quod in Deo non reperiatur modo longe excellentiore, ad non completur omnem perfectionem formalitas, quia in se habet non omnes realitates rerum creatarum, tales quales reperiuntur in aliis rebus, quod sit limitata finitae et mixtae in perfectionibus.

Instans 10mo: ens infinite perfectum est ens ubi, id est omnium entium principium con: id est omnium entium electio: Cons: ant: et consequentia.

Instans 11: si Deus esset infinite entis sive nullum aliud posset existere, ergo a pari: R: Cons: consequentia: dispositio est quod tale corpus propterea penetrabilitatem

sed nullum relinquere dubitationem [illegible] contra nil tale sequitur ex spiritu infinito, et unus est de essentia spiritus infinite perfecti, ut possit communicari existentia [illegible] ab ipso entibus, aliquando [illegible].

Obiicies 2do: non potest demonstrari existentia Dei ergo: R. Ve: ergo: nam demonstrare Dei existentiam est ostendere veritatem huius propositionis Deus existit, cum quod ostendere ex principiis actis id quod fuerunt a lato [illegible] probationis.

Instabis 1mo: quod credi debet fide divina, sed demonstrari non potest, fides enim ex [illegible] est argumentum non apparentium, atqui existentia Dei credi debet fide divina ergo R. esto Maior: quod nihil ad rem. Ve: Mi: Dicit Thomas: parte 1ma: quaestione 2da: Articulo 2do ait: Dicendum, quod Deum esse et alia eiusmodi, quae per rationem naturalem nota esse possunt de Deo non sunt articuli fidei, et ideo quomodo credam Deo revelanti nisi prius constet illum existere?

Instabis 2do: non datur medium quo demonstretur existentia Dei ergo. Ego: ergo: medium demonstrandi debet esse necessarium atqui tale non datur ergo. R. d: Mai: debet esse necessarium illationis, et adscientiam acquisitam, con: [illegible] Ve: Mai: [illegible] Mi: Ve: consequentiam: sed demonstrationem debet esse aliud necessarium, necessitate illationis, sive collationis, hoc est debet dari aliqua propositio, quae concessa non possit negari propositio demonstranda.

Instabis 3tio: si posset demonstrari demonstratio Dei in aliquo medio, vel fieret demonstratio a priori, vel a posteriori, atqui [illegible] dici potest ergo: R. V. Mi: et Dico quod demonstratio non sit a priori, nam ad talem demonstrationem acquiritur ut effectus demonstretur per causam, Deus vero causam non habet, sed demonstratio sit a posteriori, id est ab effectu colligimus causam.

Instabis 4to: si videtur possit demonstrari existentia Dei, quare ergo: dantur quidam atheis positivi, sive, qui in ultima persuasione negant Deum existere R. dantur quidem

Atheis [illegible], de quo verò [illegible] hoc qui nollent existere Deum, aeque intelli-
[illegible] sunt quamquam [illegible] plurimis: verum [illegible]
Atheus [illegible] Deum non existere, [illegible]
[illegible]
[illegible] per [illegible].

Instabis 1mo: Si haec est existentia Dei [illegible] impossibile [illegible] ignorari non
possit. R: Sunt tamen [illegible] qui Deum ignorant, [illegible] qui idcirco dicuntur Athei [illegible]
[illegible] ignorantia [illegible] culpabilis, [illegible] potest
[illegible]
cogitatio [illegible] dubitationis [illegible]
[illegible] Dominus, si tamen aliquanto dubius, [illegible] examinabit, examinaret, negliget
si negligat et dicat ignorat Deum existere, illa ignorantia erit criminibus et culpabilis;
si expendat, brevi [illegible] Dominum agnoscet.

Sectio 2da:

De essentia Dei ejusque Attributis:

Cognitâ Dei atque existentiâ satis clare [illegible] operibus, [illegible]
[illegible] de essentia Dei [illegible]
observatur [illegible]
[illegible] cogitandum, [illegible]
[illegible] spiritualitate. Benedictus Spinosa [illegible]
[illegible] Deum [illegible]
[illegible] attributa, cogitatio et extensio [illegible]
[illegible] modos [illegible] attributi
[illegible]

qui teste Athanasio sodalitate Deorum millia enumerarunt, eoque devenerunt demen-
tiae, ut sepe et gallia divino cultu prosequerentur. ridente illam poeta: feliciter
gentes quarum [illegible] lortis numina 3tia. hac in re errantium fecit
conflarunt haereticiores fere omnes, in quos Martinus hoc admisit Deum: unum
creatorem invisibilium; 2dum conditorem visibilium. 3tium: medium inter utrumque
scilicet diabolum utriusque operis comptorem. Malum admisit duo principia unum
boni alterum mali. Et nos hanc Materiam tractatur sectionem in tres Paragraphos
dividemus in quorum imo: De Dei unitate et essentia Metaphysica ex qua caeteris
attributa fiunt; in 2do: de Attributis divinis in 3tio denique de omnipotentia Dei cuique ob-
jecto agemus.

Paragraphus imus:

De unitate Dei et essentia eius Metaphysica.

Nota imo: unitas alia dicitur indivisionis, qua unum est indivisum in se et di-
visum a quolibet alio: talis unitas convenit enti cuilibet alia unitas dicitur singu-
laritatis qua aliquid unicum est in sua specie. de hac 2da agimus.

Thesis imia:

Demonstrari potest Dei unitas.

Proba: imo: omnes Dei praeter unum sunt inutiles, Namque sufficit ad omnes effec-
tus cum sit omnipotens, ergo: unus existit Deus, patet consequentia: ad quid enim admit-
tendum est inutile? imo: videtur repugnat Deus inutilis, cum Deus sit essentialiter
unum omnium principium et finis ultimus, ergo: Deus praeter unum [illegible] est.
Probatur: 2do: si duo essent Dei uterque ex Natura esset sua liber, libertas enim
est perfectio Dei essentialis, atqui implicat utrumque esse liberum ergo. Proba: Mi-
nor, si uterque esset liber, posset primus ex modis conceptibilibus quod alter ex

modico parita honesto Nolle vel possent unus Deus ex motivo Misericordiae peccatori tempus et gratiam ac poenitentiam concedere, alter vero ex motivo justitiae posset velle peccatorum punire, neque tempus ac gratiam et poenitentiam concedere. Sed haec hypothesis quae non repugnat si non admittantur duo Dei implicat praeclare agere poenitentiam et simul non agere, cum haec sint contradictoria, si igitur ergo poenitentiam Deus qui voluit punire est impotens, si vero non agit poenitentiam Deus qui voluit Misereri est impotens: ergo: unus ex iis Dei necessario vincit, ergo unus ex illis neque infinite perfectus est neque Deus.

Obiicies 1mo: cum gentilibus pluralitas Deorum olim generaliter fuit agnita aeque ac existentia alicuius Dei, ergo: si consensus ille generalis Probat existentiam Dei, Probat et pluralitatem Deorum R: 1mo: Ne: ant: quod quam falsum sit in Demonstrationibus moralibus ostendimus. R: 2do: Manifesta ratio militat pro Dei existentia et contra pluralitatem Deorum, nempe inutilitas et implicantia.

Instas 1mo: plurima extiterunt diversorum Deorum oracula ergo: R: Ne: consequentia: oracula illa reddebat Daemon, ut avia vocarent idolatria.

Instas 2do: oracula illa renuntiabant saepe libere futurum ergo non erant a Daemonibus, ut pote qui libere futurum ignorant R: Ne: consequentia: Daemones loquebantur ex conjectura, et saepius ambigue ut quidquid evenire possent vadere mendacii et ignoranti dictum aliquatenus futurum praedicabat, Daemon, nempe malum quod ipse futurum erat.

Instas 3tio: politeismus tam diu et tam longe propagatus fuit ergo: non repugnat R: propagatus est 1mo: a se sibi nam cum Deum sibi fingerent corpore cum pronum fuit ut illum generationibus propagatum fingerent 2do: ab imaginatione quae perfectionem quam non poterat in unum Deum colligere in multos Deos distribuit 3tio: a passionibus vel superbia ad principium, divinos honores ambientium 4to: ab aemulatio

populum [illegible] affectabatur [illegible] more [illegible]

[illegible] pugnando [illegible] ut liberius [illegible] Deum [illegible]

non [illegible] pudeat fateri quod Deus [illegible].

Instabis 4to: [illegible] conditionem [illegible] amplius [illegible]

[illegible] non [illegible] consistit [illegible]

[illegible] Augustinus.

Objicies 5to: [illegible] trinitate [illegible] ergo: Resp. neg. ant.: quod [illegible]

[illegible] trinitate [illegible] ergo: [illegible] quia non multiplici [illegible]

[illegible] Sanctis:

Instabis 6to: una persona non potest [illegible] adaequare potest, si [illegible] non [illegible]

[illegible] Deus una persona [illegible]

[illegible] quia [illegible] personalem [illegible] omni potentia

[illegible] persona.

Instabis 7mo: Multiplicitas individuorum [illegible] ergo: est in Deo [illegible]

[illegible] ant.: [illegible] perfectione [illegible]

[illegible] multiplicitas individuorum [illegible] infinitate

quod [illegible] potest [illegible] infinitas [illegible]

Instabis 8vo: Multiplicitas personarum [illegible] ergo:

[illegible] simplicitas [illegible] quod multi-

plicitas personarum in Deo non multiplicat [illegible]

[illegible] contra multiplicitas [illegible]

[illegible] potest [illegible] personarum [illegible]

[illegible] Deum.

Objicies 9no: Cum Manichaeis: [illegible] duo principia ergo: [illegible]

Resp. neg.: sicut [illegible] moralis [illegible] malum

malo ergo: Dist. ant.: [illegible] absolute malum est, [illegible] quid;

nempe defectiva causa: bz mali prosequi dum qualitatis excellentiæ: in moralibus malum est a creatura libera non a Deo nisi concurrente eidem cum cooperatione libertatis creatæ ergo: ad rationem boni opus est principium mali.

Instabis 1mo: admittitur summum bonum principium summi boni ergo: a contrario et R: de: consequentia: disparitas est quod bonum non potest esse nisi a bono, malum autem potest esse a bono per accidens. nempe malum culpæ a creatura libertate sua admittitur, pœnæ malum a summo bono punitur culpam.

Instabis 2do: bonum et malum non dicuntur nisi per accessum ad summum bonum ergo: a contrario et R: de: consequentia: disparitas est quod bonum dicitur per participationem boni supremi; e contra malum non est per participationem sed per privationem, malum enim absolute non est nisi privatio.

Instabis 3tio: repugnat summum bonum non avertere culpam ergo: R: de: ant: quia non repugnat creare substantiam liberam.

Instabis 4to: saltem propensio ad malum quod non est culpa a creatura non potest esse principio bono ergo: R: propensio illa est a defectibilitate mali [illegible] non est [illegible] [illegible] modo [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] libertate sua abutendi tribuendum est.

Objicies 2do: contra nostram Probationem: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo: R: de: ant: [illegible] [illegible] [illegible].

Instabis 1mo: saltem [illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] repugnantia ergo: R: de: hypothesi: [illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo: [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo: [illegible] non [illegible].

Instabis 2do: [illegible] [illegible] Deus non est liber [illegible] est [illegible] ergo: a ratione Dei non [illegible] libertas R: d: conseq: a ratione Dei non [illegible] libertas.

minus: Cum: in aliquibus Ne: assumpt: Consequentia: vis in quibus liberis voluntati perfectionem Dei non debet esse liber, cum in aliis, quod ad eum pertinet perfectionem ad amandum vel non amandum.

Thesis 2da:

Essentia Dei consistit in Aseitate.

Antequam Probetur Thesis: Nota 1mo: essentia Dei Metaphysica dicitur idea perfectionis sive illud Attributum, quod primum concipitur in Deo, quod Deum distinguit essentialiter ab omnibus aliis, et ex quo cetera Attributa tanquam fonte fluere intelliguntur.

Nota 2do: Attributa Dei sunt quaedam perfectiones, quae Deo attribuuntur. Perfectio autem in genere dicitur illud, quod melius est habere, quam non habere. Aliae sunt simpliciter quae de se et formaliter in eis [illegible] expertes omni imperfectione; aliae sunt perfectiones secundum quid, quae de se sunt finitae et mixtae perfectionibus et imperfectionibus [illegible].

Nota 3: essentiam Dei Metaphysicam deponunt aliqui in radicali realitate, alii in infinitate perfectionum. Sed cum Deus [illegible] intellectu nostro [illegible] quaeri [illegible] quibus essentia Metaphysica convenit Doctores [illegible] essentiam Dei Metaphysicam ponimus in Aseitate, quae in definitione Dei [illegible] differentia [illegible] esse.

Probatur Thesis: essentia Metaphysica alicujus consistit in praedicato quodam primo, quod est radix caeterorum, et est quod sufficienter distinctivum ab omnibus aliis; atqui tale praedicatum in Deo est Aseitas, ergo.

Probatur Minor per partes: 1mo est praedicatum primum, si caetera in ipsa ut Aseitate aliquid aliud assignari non potest [illegible] si sit, ita aliquid aliud assignari, a se sit. 2do: est radix caeterorum, per hoc enim, quod Deus sit a se, est absolute necessarium, ex eo quod sit a se, sequitur, quod sit aeternum, item ex eo quod sit a se sequitur quod sit illimitatus in omni perfectione simpliciter simplici, quae est omnipotentia [illegible] ratione illimitata est, quia est [illegible]: quod sit sufficienter distinctivum patet considerandi:

Obiicies 1mo: Deus est ens simplicissimum ergo non potest componi ex genere et differentia R: cte: consequentia: nam compositio Metaphysica non obstat simplicitati Dei sed sola compositio physica. imo: compositio Metaphysica Manifestat potius Dei perfectionem, ut pote quippe sic simplicissimum eminenter est omnia.

Obiicies 2do: ens non est genus proximum Dei, nam propendiora sunt substantia et spiritus ergo: R: di: ans: non est genus proximum simpliciter et absolute. esto: non est genus proximum respectu differentiarum: cte: ans: nimirum sicut per Abbatitatem ens immediate contrahitur ad creaturam, sic per aeternitatem contrahitur ad Deum.

Obiicies 3tio: ipse Deus ait Moysi, ego sum qui sum, ergo: essentia Dei consistit in omni realitate R: Di: ans: essentia Dei physica con: Metaphysica cte: essentia Dei physica est ipsa Dei entitas improducta una cum omnibus Attributis sive proprietatibus Dei Deo physice identificatis: essentia vero Dei Metaphysica consistit in uno eoque primo entis Attributis, et eiusque objectionis: ad theologos potius spectantes: eodem vero modo solvens. Nobis ad Attributa Dei explicanda proprandum de quibus sit.

Paragraphus 2dus:

De Attributis sive perfectionibus Divinis.

Attributa Dei alia sunt absoluta, quae nullum dicunt respectum ad creaturas, qualis est simplicitas, immutabilitas etc. alia dicunt respectum ad creaturas, tanquam ad terminum, qualis est providentia, omnipotentia, de quibus omnibus sequentibus thesibus breviter agemus, ita tamen ut Deo omnipotentia ipsa ad illam referri solitis, integro sequenti Paragrapho fusius tractandum nobis reservemus.

Thesis una:

Deus est summe simplex, id est, non constat partibus physicis.

Probatur: Si Deus constaret partibus singulae illae partes non essent consimiles perfectae, sed se perficerent proinde ens infinite perfectum, constaret partibus imperfectis: atqui hoc Manifeste repugnat, ergo repugnat Deum componi ex partibus physicis:

2do: si Deus componeretur ex partibus physicis et physice distinctis singulae illae partes deberent esse et toti dementia necessaria: nam si supponerentur esse contingentia

Deus ipse foret contingens, talis enim est totum, quale partes. atqui non possunt esse toti dementia necessaria alioquin essent plures Dei. ergo: Deus non potest componi ex partibus physicis:

Obiicies imo: ens perfectum potest constare ex partibus imperfectis. ergo: R. Di: ans ens perfectum secundum quid Con: ens perfectum simpliciter, Ne: ans et consequentia. Domus perfecta vero potest stare partibus quae singulae sunt in sumptae certe imperfectae, quia Domus perfecta est, tantum ens perfectum secundum quid, sed ens perfectum simpliciter et absolute non potest constare partibus imperfectis, quia imperfecta addita imperfectis nunquam efficiet nisi ens infinite perfectum.

Thesis 2da:

Deus est summe immutabilis:

Probatur: ille summe est immutabilis, ubi nulla Mutatio accidere potest, neque secundum voluntatem, neque secundum intellectum. atqui in Deo nulla Mutatio accidere potest. imo: secundum voluntatem, quia est essentialiter sapiens, 2do: secundum Intellectum, quia est essentialiter omnis scientiae. ergo.

Obiicies: ille potest mutari, quem potest poenitere, atqui Deum potest poenitere juxta illud genesis. poenitet me fecisse hominem. ergo: R. di: Maiorem. quem poenitere potest poenitentia affectiva Con. effectiva Ne: Maiorem. sic distincta Minore. Ne: consequentia: poenitentia effectiva est, quamquam id est praestat, ac si Deus habuerit sensum doloris intimum. poenitentia affectiva est, quamquam sentit dolorem intimum. imo non da caditur Deum, scilicet dum Deus misit aquam Diluvii super terram, idem praestitit, ac si reipsa esset hominem. sed intimum doloris sensum, in quo consistit poenitentia affectiva, nec expectat esse nec experiri potuit. unde ingenuose ait Divus Augustinus: poenitet te Domine et non dolor, irascere et tuum in aliquem, opera Mutat, nec Mutat consilia.

Instas: Deus mutat consilium ergo: Probatur: Deus pristinam revocavit voluntatem circa subversionem Ninive. Probatur: Deus per prophetam Joannem praenuntiaverat subversionem Ninive his verbis: adhuc quadraginta dies et Ninive subvertetur. ergo Ad 1. dicitur: Deus praenuntiaverat conditionate con. absolute Ecce et consequentia: praedictio fuit conditionata tactum et comminatoria, praenuntiaverat Jonas Ninivem subvertendam, nisi Ninivitae poenitentiam. Ninivitae vero in aliquo et cinere poenitentiam egerunt, et ideo Ninive subversa non est.

Thesis 3tia:

Deus est omnis scientia.

Probatur: omnis perfectio pura et simplex continetur in ente infinite perfecto, atqui omnis scientia perfectio est dura et simplex ergo:

Nota: scientia in creatura spectari potest vel ut habitus, vel ut actus non sic in Deo. Nam Dei scientia consistit in unico actu infinito, itaque si velimus in Deo distinguere plures scientias, ea distinctio Ex parte tantum potest, ab objectis cognitionis Divinae. Hinc in Deo est scientia possibilium, quae vocatur scientia simplicis scientiae. Scientia absolute futurorum, et praesentium et vocatur scientia visionis, et scientia conditionate futurorum sive futuribilium quae vocatur scientia media quomodo vero scientia Dei invariabilis conciliatur cum hominis libertate vide sis in ethica vel in logica de futuro contingenti et libero.

Thesis 4ta:

Deus est incomprehensibilis.

Probatur: Nullus intellectus finitus potest adaequare intelligibilitatem omnimodam finitam, atqui intelligibilitas Dei est omnis sensu infinita ergo Deus est absolute incomprehensibilis. Imo Deus cognitio non foret Deus si comprehendi posset.

Thesis 5ta:

Deus est essentialiter creator sive Deo essentialis est potentia creandi:

Probatur: Deus est essentialiter omnipotens, ut probabitur in paragrapho sequenti, atqui Deus non est essentialiter omnipotens nisi Deus essentialiter est potentia creandi.

Probatur Minor: Nisi Deus habeat voluntatem infinite potentem et efficacem, non est essentialiter omnipotens atqui nisi Deus competat potestas creandi non habet voluntatem infinite efficacem ergo: Probatur Minor: in ter[illegible] voluntate et effectum non est essentialis connectio ergo: et ergo: potentia creandi est Deus essentialis:

Obiicies 1mo: creatio est Deo impossibilis ergo: Proba: ergo: creatio est transitus a nihilo ad ens plus sicut, atqui talis transitus est impossibilis R: etc: Mi: nam ut aliquid transeat a nihilo ad ens, duo tantum requiruntur 1mo: ut Deus eius essentia sive existat aliquod ens exemplar 2do: ut existat causa omnipotens inter eius voluntatem et rei productionem sit connexio necessaria, atqui hoc duo existunt. ergo: Prob: Minor: per partes: 1mo: existit exemplar rerum omnium quia Deus est possibilis, cum Deus non habeat in se ipso idea perfectissima. 2do: Deus ut potens infinite perfectum talis est essentialiter ut inter ipsius voluntatem et productionem rei cuius libet sit connexio necessaria.

Instas 1mo: ergo Multi negant possibilitatem creationis R: quia multi omnia ostinanter sensibus et imaginatione, quod si consulantur sola pro nunc ut judicare, nil fieri nisi ex subiecto praeexistente: verum recta ratio intelligit ac finitum esse de se ens sufficiens ad existendum: intelligit ens infinite perfectum tale esse ut inter eius voluntatem et productionem cuius libet effectus sit connexio necessaria.

Instas 2do: ex nihilo nihil fieri potest, ergo: creatio est impossibilis R: D: ergo: ex nihilo nihil fieri potest, ita ut nihilum sit materia, ea qua aliquid fit, ita ut nihil fieri possit nisi ex materia praeexistente. Ne: ergo Consequentia.

Instas 3tio creatio est Mysterium incomprehensibile ergo: tamen dicitur possibilis R: D: ergo: est Mysterium incomprehensibile quoad modum Con: ergo quoad substantiam Ne: ergo:

creatio est, et inde in compraehensibilis; quemadmodum quia ... non clare percipit ... quomodo aliquid ... tantum ... [illegible] ... sed et ... [illegible] ... incompraehensibilis, quoad substantiam, quia ... percipitur ... infinita perfectio ... [illegible] ... absoluta dependentia ... [illegible] ... ab alio.

Thesis 11ma:

Deus est Providus.

Probatur: Providus est qui ... ordinat finaliter et ad finem particularem et ad finem ultimum ... gloriae ... perducit ... ultimum ... [illegible] ... possibile ...

Idem est judicium de Misericordia Dei, justitia, de veracitate Dei, ... et sanctitate ... [illegible].

Paragraphus 3tius:

De omnipotentia Dei:

Nota 1mo: Omnipotentia ... [illegible] ... infinita ... infinitum ... [illegible] ... infinitum ... actus ... potentia infinitum ... [illegible] ... infinita potentia ... [illegible] ... infinitum.

Nota 2do: infinitudo actualis categorematica ... [illegible] ... infinita ... [illegible] ... infinita ... [illegible] ... infinitum.

Nota 3tio: ad has autem ... [illegible] ... observanda ... [illegible]

cipia: 1mo: de ratione omnipotentiae Dei est, ut non possit ex lacerari et non possit producere, quod involvit contradictionem. 2do: De ratione infiniti est, ut non detur infinitum maius infinitum; nam ubi minus superet super aliud ibi terminatur ad eo quod non esset infinitum. Deinde ut non possit componi ex finitis multiplicatis, quia finiti ad infinitum nulla proportio est. 3tio: de ratione Numeri est, ut crescere possit additione unitatum, et decrescere detractione, deinde ut plures contineat unitates quam pecudes, plures decades quam mentaria etc. 4to: de ratione extensionis est, ut possit crescere additione pedis, de ratione creata additione horae, perfectio intentione alicuius gradus. 5to: de ratione creaturae est, ut in omni ratione infinite distet a creatore.

Thesis Prima:

Mundus a Deo creari non potuit ab aeterno.

Probatur: 1mo: Argumento a definitione creatoris desumpto: creari aliquid, est aliquid producere ex nihilo, atqui nullum ens producere potuit ex nihilo ab aeterno, nam manifeste repugnat producere ex nihilo, quod nunquam fuit sub nihilo ut evidens est, ergo: quod est ab aeterno non potuit producere ex nihilo, ergo: nullum ens potuit creari ab aeterno ergo: etc:

Probatur 2do: ex dicta creaturae: repugnat creaturam posse ~~[illegible]~~ cum Deo atqui si mundus esset aeternus, creatura aequipararetur toti aeternitati divinae ergo mundus non potest esse aeternus.

Obicies 1mo: Deus potuit creari mundum ab aeterno ergo: Mundus potuit creari ab aeterno: R: Ne: consequentiam: ex intendente tantum sequitur, quod potentia creandi quae Deo competit sit aeterna sed non sequitur ipsum terminum creationis posse esse ab aeterno.

Instabis 1mo: si Deus potuit creare mundum ab aeterno: possibile est mundus ab aeterno ergo: ab aeterno creari potuit. R: di: ant: possibile est mundus ab aeterno pro tempore con: pro aeterno Ne: ant: et consequentiam: Mundus est quidem possi

bilis ab aeterno pro tempore quia existit ab aeterno, causa potest illum produ-
cere: sed Mundus non est possibilis ab aeterno pro aeterno, quia Mundus non po-
tuit transire a Nihilo ad existentiam, quia fuerit sub Nihilo, non potuit
autem esse sub Nihilo quia habuerit initium existendi, ad ergo Mundus non est possi-
bilis ab aeterno pro aeterno.

Instans 2do: Mundus potuit creari prius et prius sine fine ergo: etiam fuit possi-
bilis ab aeterno pro aeterno. R: Ne: consequentia: ex antecedente sequitur tantum
quod Vulcanus sit instans assignabile in quo Mundus creari non potuit: sed ne-
cessario fuit in instans creationis, quia necessario fuit instans in quo Mun-
dus erat sub Nihilo: ergo: licet Mundus potuerit creari prius et prius sine fine
tamen non potuit esse ab aeterno.

Instans 3tio: Probando consequentiam: si Mundus de facto fuisset prius et prius si-
ne fine esset aeternus ergo: si potuit creari prius et prius sine fine potuit esse aeternus. R:
Ne: consequentia: disparitas est, quod si concedatur aut: sensus obvius est iste: quod
Mundus non habuisset initium existendi et contra vero cum conceditur Mundum fie-
ri potuisse prius et prius sine fine sensus naturalis hic tantum est, quod Mundus
potuerit prius et prius habere initium existendi: sed si Mundus habuit initium exi-
stendi non est aeternus.

Instans 4to: tum Mundus potuit creari ab aeterno quam si sol fuisset aeternus, e-
um produxisset ab aeterno, atqui si sol fuisset aeternus lucem produxisset ab aeter-
no ergo: R: Ne: Mai: disparitas est, quod lumen solis non sit aliquid distinctum
ab ipso sole, lumen solis enim Nihil aliud est quam Motus partium solis Materiam
globulosam Motu Recto et Vibratorio impellens: e contra vero Mundus
est aliquid a Deo distinctum physice.

Obiectio 2do: potest aliquid esse creatum et simul aeternum, ergo: Argumentum
ex idea creationis petitum non existit. Probatur: causa efficiens non dicit necessa-

actio prioritatem existentiae sed tantum prioritatem naturae ergo: R: d: ant:
causa efficiens omnimodo assignabili ~~[illegible]~~ non dicit prioritatem exi-
stentiae cum: causa efficiens per creationem Ve: non implicat quidem causam
aliquomodo efficacem esse tantum naturam non existentiae priorem suo effectu, quia
potest Deus creare aliquam quae in ipso instanti quo creatur, aliquam in se Modi-
ficationem producat. Ne proinde Modificatio dicit tantum prioritatem na-
turae in sua causa. Sed res non ita se habet, ubi de effectu creato et causa
creatrice agitur, nam quaecunque subtilitatem proponantur effectus illa creatus
fuit evidenter sub nihilo, alioquin non potest intelligi de non existente
fieri existens, atqui si sub nihilo fuit non potuit esse quoad ternum causae suae
creatrice

Instantia: creatio vi definitionis suae dicit tantum acceptam ab alio exi-
stentiam sive sit ab aeterno sive non: ergo: non bene demonstratur ex creatione
non posse esse aeternum. R: Ve: ant: namque de creatione dicit evidenter aliquid
transire a nihilo ad existentiam. Sed transitus non potest intelligi quin
supponantur prius fuisse sub nihilo, nec potest supponi prius fuisse sub nihi-
lo, quin supponatur habuisse initium existendi: ergo: non potest intelligi res
aliqua creata, quin intelligatur temporanea, sicut enim aeternum et increatum
sunt quidem idem, ita creatum et temporaneum.

Obiectio 3tio: Mundus re ipsa extitit ab aeterno ergo: Probatur ant: mundus
non potuit prius existere quam extitit ergo: Probatur ant: ante Mundum nullum
fuit tempus quo Mundus posset existere. nam tempus dicitur duratio suae essen-
tiae in Mundi ergo: Mundus non potuit existere etc. R: Ve: consequentiam
quando enim dicitur Mundum potuisse prius existere sensus est, quod Mundus ha-
buerit initium non ante quod ante Mundum fuerit tempus. nam quia coeli

primus terminus possibilis prius [illegible] infinitum; [illegible] Deum [illegible]
[illegible] mundum [illegible] tempore prius [illegible] vel [illegible].

Instantia 1mo: Mundus potuisset ab aeterno a parte post, ergo: [illegible] a
parte ante: [illegible] consequentiam: disparitas est, quod aeternitas a parte post [illegible]
[illegible] infinita [illegible]
[illegible] aeternitas a parte ante est: [illegible] •

[illegible].

Instantia 2do: [illegible] a parte ante, [illegible] a parte post,
ergo: [illegible] supposita [illegible] Deum
[illegible] prius [illegible] Dei [illegible]
[illegible] temporis [illegible]
[illegible].

Thesis 2da:

Repugnat extensio actu infinita.

Probatur 1mo: extensio infinita haberet [illegible] infinitas, atqui hoc
implicat, ut patebit ex thesi sequenti, ergo et.

Probatur 2do: omnis extensio habet figuram [illegible]
[illegible] actu infinitum. ergo: Probo:
Minor: figura nihil aliud est quam terminus extensionis; infinitum [illegible]
[illegible] terminos [illegible] infinitum, ergo:

Probatur 3tio: [illegible] extensionem [illegible] actu infinitam: [illegible]
[illegible] finitum [illegible]
[illegible] infinitum [illegible] finitis [illegible]
[illegible] infinita non possent [illegible]
[illegible] infinitum [illegible] infinitum [illegible] infinito quod [illegible]
[illegible] repugnat.

Obiectio 1mo: non implicat scientiam Dei exhauriri per effectum sibi proportionatum ad eius infinitum ergo: R: Ce: ant: nam de eius potentia infinita est, ut semper et semper possit aliquid producere, quia unquam perveniat ad terminum efficacitatis eius.

Instans 2do: non implicat Dei scientiam exhauriri per obiectum infinitum ergo: a pari R: Ce: consequentiam. disparitas est, quod perfectio scientiae in actu ali cognitione omnium possibilium posita sit, et ea perfectio omnipotentiae in virtute producendi consistit, quae nunquam exhauriatur insuper Deus ipse est obiectum scientiae suae non vero potentiae.

Instans 3do: non repugnat infinitum in Chategoriam ergo nec Chategorematicum: R: Ce: consequentiam: ratio est, quod infinitum potentiae ipsa semper est unitum, quoad actualitatem infinitum vero actu erunt infinitum, ut supponitur, et simul finitum ut probabimus ab alia ratione.

Instans 3tio: si repugnat infinitum actu, Maximum Deo, quia posset dari infinitum Maius infinito: atqui haec ratio talis est ergo: Proba: Minor: Ratio Maioris et Minoris, aequalis et inaequalis non habet locum in infinito ergo: R: d: ant: non habet locum in infinito potentia con: ant: actu Ce: ant: et consequentiam.

Cum infinitum potentia semper sit completum et in via versus infinitudinem, clarum est, hoc terminus Maius Minus, aequale inaequale, tot quot, etc. qui proportionem aliquam denotant, non conveniri tali infinito. infinitum vero actu cum sit determinatum et suam totalitatem integram habeat, potest comparari cum alio infinito actu. et ergo: erit Minus vel Maius, aequale etc. ergo: infinito actu convenit ratio vel Maioris vel Minoris etc.

Instans 4to: in hypothesi extensionis infinitae non exhauriretur omnipotentia Dei ergo: Probatur ant: Deus posset eam extensionem destruere et creare denuo: ergo: R: Ce: consequentiam: nam quantumvis Deus supponatur destruere et creare illam molem infinitam, fac tamen exhausta esse omnipotentia Divina quia tandem De novo creans nec Maiorem

re alium acaut, ergo exhausta est.

Obiicies 2do: geometrae supponunt lineam infinitam, ergo: R: di: ant: supponunt infinitam potentiam con: actu: ve: ant: et consequentia: consensu, geometrae supponunt lineam infinitam, quod relinquit, eam posse semper et semper produci. atqui lineam posse semper et semper produci est ei infinitam, non actu sed potentia ergo: admittunt lineam infinitam potentia tantum.

Instans: imo: Deus potest producere Molem, Materiam, quae correspondeat immensitati Divinae, ergo: etc.

Probatur ant: Deus potest producere ubicumque est: ergo: R: di: ant: Deus potest producere ubicumque est, distributive con: ant: collective: ve: ant: et consequentiam: itaque nullus est locus assignabilis distributive sumptus, in quo Deus non possit producere corpus aliquod, sed non potest producere corpus in omni loco possibili coleti ve sumpto. alioquin contradictio esset, omni potentia Dei, non posset ultra producere repugnat consequentiam: ergo: et ant:

Instans 2do: Magnitudo actu infinita, neque repugnat ex parte Dei, cuius potentia est infinita neque ex parte quantitatis, quod potest in infinitum crescere, ergo R: ve: ant: repugnat imo: ex parte potentiae Dei, quae sic tota et instanti excaecaretur 2do: repugnat ex parte ipsius quantitatis, de cuius essentia est, ut possit semper crescere.

Sessio 3tia:

Deus non potest producere numerum actu infinitum.

Probatur: Deus non potest producere quod multiplicem involvit contradictionem, atqui numerus actu infinitus multiplicem involvit contradictionem ergo.

Probatur: Minor: imo: ut numerus hinc et inde clauderetur unitatibus et simul ut infinitus nullis clauderetur terminis 2do: ut numerus posset per additionem crescere, et per subtractionem minui, ut infinitus vero neque posset crescere neque minui. 3tio ut numerus nunquam foret actu maximus, quia cum posset semper cogitari aliquid ultra, posset ei semper aliquid addi, ut infinitus vero foret maximus. 4to: ut numerus contineret unitatem de aliquibus decadibus ut infinitus vero contineret aeque infinitas actu decades quam infinitas actu unitates

quia non infinitas foret numerus, cuius finis per assumptas decades repeteretur ergo:

Obiicies 1mo: Dari potest multitudo creata actu infinita ergo. Probatur: antecedens: Deus per scientiam visionis cognoscit cogitationes beatorum per totam aeternitatem futuram, ergo: cognoscit multitudinem creatam infinitam Ri: Ve: consequentia: ex antecedente sequitur tantum, quod Deus cognoscat numerum infinitum potentia, cognoscit enim cogitationes beatorum sine fine futuras, sed non cognoscit cogitationes beatorum infinitas actu, nam ut cognosceret illas infinitas actu, deberent illae quondam numerum infinitae actu, falsum consequens ergo etiam: eodem modo solvitur difficultas in scientia simplicis intelligentiae petita nam Deus cognoscit creaturas sine fine possibiles, ad eas infinitum potentia non actu.

Instabis 1mo: Deus videt omnes cogitationes beatorum futuras ergo: videt Ri: Di: antecedens: videt illas distributive et successive futuras Ve: collective futuras Ve: omnes et consequentia: nulla est assignabilis distributive quae non videat Deus, sed non videt actu multitudinem infinitam.

Instabis 2do: Deus cognoscit cogitationes illas, ut actu finitas, ut infinitas actu, atqui non videt illas ut actu finitas, ergo: ut actu infinitas Ri: Ve: Mino: Deus cognoscit illas ut actu finitas, et potest tantum infinitas, cognoscit enim plures et plures futuras sed hic et nunc finitas.

Instabis 3tio: cognitiones illae plures et plures sine fine futurae cognoscuntur a Deo actu, ergo: sunt numero infinitae Ri: Ve: consequentia: futura et possibilia quatenus sunt actus cognitionis divinae, non faciunt numerum, sunt enim unica et simplicissima Dei idea, et exemplar plurium et plurium infinitum successive producibilium: unde terminus illius idea est infinitum potentia tantum.

Obiicies 2do: Deus potest ponere actu quidquid est potentia, atqui infinitum

est potentia, ergo: R: di: Mai: potest ponere actu successive et distribu-
tive, id quod est potentia Cri: collective SC: Mai: sic enim esset Minor di:
Consequentia: Atqui: consequentia: Deus potest producere actu distributive quidquid est
potentia, quia est possibile, et absolutum est quod non possit sibi tribui distincte producere
sed non potest ponere actu collective, quod est potentia, quia implicat actualitatis infini-
tatis, tum ratione rei de se, sed tum ratione potentiae divinae, quae tamen sine ... potest.
Instantia 1mo: nullum est gradus possibilitatis, quem Deus non possit producere, ergo
potest producere possibilia collectione adaequata, adeoque infinita. Resp: Consequentia:
a sensu distributivo ad collectivum valet consequentia in praedicatis ... aliqui
posse produci esse ... possibilis, ergo sine ... quodnam
possit produci distributive etiam collectione adaequata potest produci; R: di: Mai
valet consequentia ubi collectio non involvit contradictionem Cri: Mai: ubi involvit Nego Mai
porro collectio infinita involvit contradictionem ut probatum est.
Instantia 2do: potest Deus ... producere, quidquid per totam aeternitatem producere
potest, atqui ... potest producere collectionem actu infinitam ergo: R: di:
Mai: quidquid potest per aeternitatem distributive sumptam successive determinata ...
... Cri: collective sumptam SC: Mai: sic distinctio Minori
Cri: consequentia: ... collective aeternitatis successive ... est
... correspondenti ... quia ...
... ergo collectio possibilium ...
... successivae ... possunt ...
... infinita non erunt.
Instantia 3tio: quantumlibet ... ex possibilibus, semper remanebunt ...
... infinita, ergo: possibilia ... possibilitatis ... infinita
R: Ce: Consequentia: ... semper remanebunt ... infinitum, ... infinitum ... est.

cum igitur possibilia non existant, necnon ex tractio sit [illegible] sed productio
[illegible] quantum [illegible] productio, semper remanent in infinitum
producendi non sequitur ex actu esse infinita, sed tantum potentia.

Thesis 4ta:

Repugnat perfectio creata in ullo genere actu infinita.

Probatur: si ille perfectio quae supponitur infinita uno gradu minus [illegible]
Minus potest, ja [illegible] infinita, si quidem aliquo gradu habet quam
posset habere, et [illegible] infinita, [illegible] gradus addi-
tione [illegible] quod detractus fuerat, atqui hoc manifestissime repu-
gnat, si quidem repugnat infinitum non excedere infinitum nisi uno gradu
ergo: repugnat perfectio.

Probatur 2do: perfectio actu infinita est aequalis perfectioni divinae, nam po-
tentia [illegible] infinita aequaret [illegible] potentiam divinam, atqui hoc repugnat, nam
caracter Dei proprius est, essentialiter infinite disparare a creatura ergo:

Obiicies 1mo: Causa infinita potest producere effectum infinitum, atqui Deus
est causa infinita Rad: Mai: potest producere effectum infinitum poten-
tia con: actu [illegible]: Mai: sed distincta Minor: [illegible]: consequentia, Deus potest produ-
cere creaturam perfectiorem et perfectiorem infinitum, sed potentia Dei non potest
producere effectum actu infinitum ob multiplicem repugnantiam.

Instabis 1mo: Modus operandi sequitur modum [illegible] actionis: ergo: po-
tentia actu infinita potest producere effectum actu infinitum R: di: [illegible]: Modus ope-
randi sequitur modum [illegible], ratione principii con: ratione termini [illegible] et cons-
quentia: actio ma non valet si operatio spectetur ratione principii, tunc enim opera-
tio divina identificatur ipsi Deo, ad eo non est [illegible] quod dicatur infinita;
sed modus operandi non sequitur modum [illegible] ratione termini, quia sic sumptus
modus operandi [illegible] a modo [illegible], quam creatura [illegible] a Deo

Instans 2do: causa quo perfectior est, eo perfectiorem potest producere effectum, ergo: causa infinite perfecta potest producere effectum infinite perfectum. R: Ne: Consequentia: disparitas est quod effectus quantumcumque perfectus modo sit finitus, nullam involvat contradictionem, et contra effectus actu infinitus sit chimericus.

Instans 3tio: causa debet respondere effectui ergo: causa infinita debet respondere posse effectum infinitum. R: Ne: ant: nam si causa debet adaequate respondere effectui, Deus posset producere creaturam independentem, necessariam omni modo infinitam: siquidem haec omnia attributa causae infinitae nempe Deo conveniunt, quod cum absurdum sit nemo non dubitet.

Instans 4to: ergo Deus non potest producere effectum nisi finitum falsum consequens ergo et ant: Probatur: Minor: si Deus non potest producere effectum nisi finitum potentia Dei non posset ex effectu cognosci et distingui a finita falsum consequens ergo et ant: R: Ne: Mai: infinita Dei potentia distinguitur in 1o: ex effectu quem perfectiorem et perfectiorem in infinitum potest producere. 2do: ex modo producendi, quia producit et ex nihilo, et independenter ab omni alio.

Instans 5to: si Deus esset agens necessario, necessario ageret ratione totam suae virtutis extensionem ad ea, producere effectum actu infinitum, ergo: Deus agens libere debet posse producere effectum actu infinitum, cum non minus potentia sit cum agit libere, quam cum agit necessario. R: Ne: ant: nam quod manifestum involvit contradictionem non magis potest produci a causa necessario agente, quam a causa libera.

Instans 6to: si Deus non potest producere effectum actu infinitum potentia Dei non est actu infinita falsum consequens ergo et ant: R: Ne: Mai: potentia Dei dicitur actu infinita ex parte, quod possit plures et perfectiores in infinitum effectus producere non autem ex parte, quod possit effectum producere actu infinitum quo excluditur. Nimirum

Dei o. potentia ipsa, spectata est actu infinita, quia est ipse Deus, sed ratione termini spectata non est actu infinita, quia repugnat terminus actu infinitus.

Instantia 7mo: atqui o. potentia est infinita ratione termini ergo. Probatur subsumptum: potentia Dei potest, quod possent loco infiniti actu, atqui illi possunt infinitum actu ergo: R: Ne: Mai: quod male comparat potentiam realem cum Chimera, quae est multitudo infinita actu quod si admittatur, Mi: non est quod sequatur alia Chimera.

Instantia 8vo: saltem Deus potest creare omnium possibilium perfectissimum atqui hoc est infinitum ergo: R: Ne: subpositum Maioris et Mi: utraque enim supponit dari collectionem adaequatam possibilium quam repugnare ostendimus.

Instantia 9no: Deus saltem videt creaturam omnium perfectissimam, nam videt omnes possibiles ergo: potest illam producere R: Ne: ant: sed unica sua idea videt perfectiores et perfectiores in infinitum producibiles distributive.

Instantia 10mo: Deus videt creaturam imperfectissimam, ergo: et perfectissimam R: Ne: consequentiam disparitas est, quod non implicat, Deum aliquid creaturae unicae tantum realitatis et perfectionis gradum communicare, contra implicat omnes gradus ipsi communicare.

Obiectio 11do: hoc est infinite perfectum ergo: Probatur ant: perfectio resuperat, brutum animal et sapientia ergo infinitum est in valore hominis et entia, ergo est infinite perfectum: R: Ne: consequentiam: ex antecedente sequitur tantum hominem esse ordinis altioris, quam caetera illa entia quod verum est minime vero esse infinitum, quia licet perfectio hominis sit Maior quam perfectio particularibus aliis brutis possibilis non est tamen magis.
ut Maior dari non possit unde hoc est simpliciter finitum.

Thesis 5ta:

Implicat creatura creatrix:

Probatur: ad creandum aliquid ita potentia infinita. atqui talis soli, et
eo convenit, ut probabimus ergo: Probatur Maior: ad creandum superanda est
infinitatis distantia a non entitate, atqui distantia infinita non potest supe-
rari nisi a potentia infinita ergo:

Obiicies 1mo: nulla est distantia inter ens et non ens, ergo: Probatur: ant: ibi
nulla est distantia ubi non sunt duo termini, atqui ens et non ens non sunt duo
termini, nam non est ens nihilum, et nihilum non potest esse terminus ergo: R: Cc:
Mai: imo distantia est illimitata, ubi deest unus terminus, et vel eo ipso esset
finita distantia si essent duo termini.

Instabis 1mo: saltem inter ens finitum et non ens non est distantia infinita ergo:
R: D: ant: inter ens finitum ut finitum et non ens, non est distantia infinita
con: inter ens finitum ut ens, et non ens Cc: ant: et consequentia: si spectatur in crea-
tura finitudo non est distantia infinita inter creaturam et non ens, quia finitudo
est ipsum non ens, sed si spectatur in creatura id quod est ens, distantia est fi-
nita inter creaturam et non ens, quia a non entitate est infinita distantia.

Instabis 2do: Deus ad precedentem aliquid creatum potest creare aliquid de novo, ergo:
creatura possunt esse creatrices R: Cc: Consequentia: creatura quidem potest dici causa
Moralis, creandi, qualiter Deum movet ad creandum aliquid de novo.

Sectio 3tia.

De actione Dei in creaturas.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

137.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

198.

G. B. HOF-BIBLIOTHEK KARLSRUHE

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

138 + lin 2 S. 20 × 16 cm

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

139

138+ 9 x 16 cm.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST